

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו

תוכן עניינים

עמוד

	דוח הדירקטוריון
1	התפתחויות במשק בישראל
3	פעילות הבנק ותיאור התפתחות עסקיו
3	מידע צופה פני עתיד
3	פעילות הבנק
3	תרשים שליטה והחזקות עיקריות
4	ההתפתחויות העיקריות בריווחיות הבנק
7	המבנה וההתפתחויות העיקריות בנכסים ובהתחייבויות של הבנק
10	יחס הון העצמי לרכיבי סיכון
13	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
13	היערכות ליישום עקרונות 'באזל 2'
15	מדיניות ניהול סיכונים
29	מדיניות גיוס המקורות ומצב הנזילות
29	מגזרי פעילות
31	המגזר הקמעונאי
32	מגזר שוק ההון
34	פעילות חוץ מאזנית- פיקדונות לפי מידת הגבייה
34	עניינים אחרים
35	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בבנק
36	בקורות ונהלים
	סקירת ההנהלה
37	תוספת א'- שיעורי הכנסה והוצאה
39	תוספת ב'- חשיפה לשינויים לשיעורי הריבית ליום 31 במארס 2010
43	תוספת ג'- סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק
45	תוספת ד'- חשיפה למדינות זרות
46	הצהרת המנכ"ל
47	הצהרת החשבונאי הראשי
48	סקירת רואה החשבון המבקר
	תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים
49	מאזן
50	דוח רווח והפסד
51	דוח על השינויים בהון העצמי
52	תזרים מזומנים
53	ביאורים
55	ביאור 4 - הצגה מחדש
56	ביאור 5 - ניירות ערך
58	ביאור 6 - הפרשה לחובות מסופקים
59	ביאור 7 - הלימות הון
60	ביאור 8 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה
63	ביאור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
64	ביאור 10 - פעילות במכשירים נגזרים
65	ביאור 11 - רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
66	ביאור 12 - מגזרי פעילות

דוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 במארס 2010

דירקטוריון הבנק מתכבד להגיש את דוח הדירקטוריון ליום 31 במארס 2010. הדוח מוגש עם תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן הבנק) הנוגעים למצבו העסקי של הבנק ולתוצאות פעולותיו בגין שלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 (להלן התקופה המדווחת).

הדוחות הכספיים הלא מבוקרים של הבנק נערכו על פי הוראותיו והנחיותיו של המפקח על הבנקים ונסקרו על ידי ראי החשבון המבוקרים של הבנק. הנתונים מוצגים בהם בסכומים מדווחים.

התפתחויות במשק בישראל

התפתחויות ריאליות

במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 המשיכה הפעילות הריאלית להתרחב, אולם כמה מהאינדיקטורים מצביעים על האטה מסוימת בקצב ההתרחבות.

אינפלציה ושערי חליפין

מדד המחירים לצרכן (המדד הידוע) ירד בתקופה המדווחת ב-1.0 נקודות האחוז לעומת ירידה של 0.7 בתקופה המקבילה אשתקד ועלייה של 3.9 נקודות האחוז בשנת 2009.

יעד האינפלציה שנקבע על ידי בנק ישראל לשנת 2010 עומד על 1%-3% בדומה ליעד שנקבע בשנים קודמות. בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 תוסף שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של 1.6% ועמד על 3.713 שקל לדולר בסוף חודש מארס 2010.

שער החליפין של השקל מול האירו תוסף בתקופה המדווחת, בשיעור של 8.3% ועמד על 4.99 ש"ח לאירו בסוף חודש מארס 2010.

מדיניות פסקאלית ומוניטארית

החל מהמחצית השנייה של שנת 2009, על רקע שינוי המגמה בפעילות הכלכלית של המשק הישראלי, החל בנק ישראל בתהליך הדרגתי של העלאת הריבית.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2010 עלתה ריבית בנק ישראל ב-0.25 נקודות האחוז, משיעור של 1.00% לשיעור של 1.25%. העלאת הריבית בוצעה על רקע סביבת האינפלציה הגבוהה והמשך תהליך ההתאוששות של המשק.

בסוף חודש מארס 2010, העלה בנק ישראל את הריבית לחודש אפריל ב-0.25 נקודות האחוז לרמה של 1.50%.

בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכם הגרעון בתקציב הממשלה בכ-2.8 מיליארד ש"ח לעומת גרעון תקציבי של כ-5.3 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הוצאות משרדי הממשלה ברבעון הראשון של השנה היו גבוהות בכ-16.4% מרמתן ברבעון המקביל אשתקד, בין היתר על רקע העלייה בתקציבי המשרדים בשנת 2010.

בסעיף ההכנסות ממיסים, שהן הסעיף העיקרי בצד ההכנסות, נרשמה במהלך הרבעון הראשון של השנה האצה בקצב התקבולים אשר הסתכמו בכ-26.5% מהתכנון התקציבי השנתי המקורי.

שוקי הכספים וההון

בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 נרשמו עליות שערים בשוק המניות המקומי, כאשר המסחר בבורסה בתל-אביב המשיך להיות מושפע מהמתרחש בזירה העולמית בכלל ובארצות הברית בפרט.

עליות השערים נרשמו בין היתר על רקע השיפור בנתוני המאקרו של המשק הישראלי והסימנים להתייצבות הכלכלה העולמית והמקומית, פרסום דוחות כספיים חיוביים לשנת 2009 המעידים על שיפור ברווחיות החברות והעלאת תחזיות הצמיחה של המשק הישראלי לשנת 2010.

מחזור המסחר היומי הממוצע במניות הסתכם במהלך הרבעון הראשון של שנת 2010 בכ-2 מיליארד ש"ח, גבוה בכ- 20% מהמחזור היומי הממוצע במניות בשנת 2009 שהסתכם בכ-1.7 מיליארד ש"ח. מדד ת"א 100 עלה בשלושת החודשים הראשונים של השנה בכ-8.5% לעומת עלייה של כ-18% בתקופה המקבילה אשתקד ועלייה של כ-89% בשנת 2009.

במהלך התקופה המדווחת נרשמה עליית מדדים מתונה בשוק איגרות החוב הממשלתיות. מדד איגרות החוב הצמודות למדד עלה בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 בכ-1.7% לעומת עלייה של כ-10.3% בשנת 2009.

מדד איגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות בריבית קבועה לטווח הקצר עלה במהלך תקופה זו בכ-0.5%, לטווח הבינוני עלה המדד בכ-1.9% ולטווח הארוך בכ-3.1%. בסוף חודש מארס 2010 עמדה תשואת המק"מ לשנה על כ-2.1%, ובאיגרות החוב הלא צמודות מסוג 'שחר' לכ-17 שנה עמדה התשואה על כ-5.5%.

פעילות הבנק ותיאור התפתחות עסקיו

מידע צופה פני עתיד

המידע המפורט בדוח זה והנוגע לתיאור עסקי הבנק, למצבו הכספי ולתוצאות פעילותו עשוי להכיל מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך התשכ"ח - 1968. משפטים הכוללים ביטויים, כגון 'אנו מאמינים', 'שואפים', 'צפוי', 'מתכוונים', 'אמור ל...', 'מעריכים', 'חוזים' וביטויים דומים אחרים מצביעים על כך שמדובר במידע צופה פני עתיד.

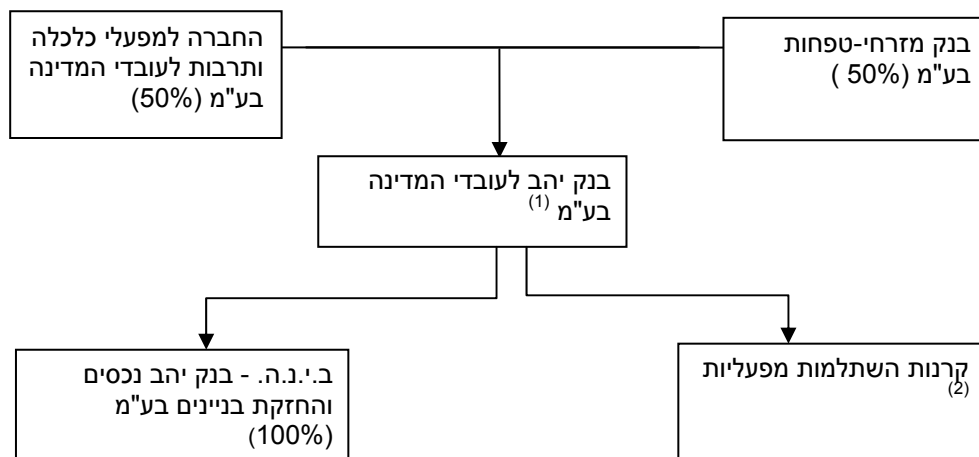
מידע זה מבטא את השקפתו הנוכחית של הבנק בנוגע לאירועים עתידיים המבוססים על הערכות ולכן נתונים לסיכונים, לחוסר ודאות ואף לאפשרות שלא יתממשו כלל או שיתממשו במקצת בלבד.

פעילות הבנק

הבנק הוא תאגיד בנקאי הפועל בהתאם לרישיון 'בנק', לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א - 1981. ביום 28 בינואר 2009 נתקבל רישיון המחליף את רישיונו הקודם של הבנק מיום 11 בינואר 2005, אשר התיר לבנק לפעול בקרב עובדי המדינה והמגזר הציבורי. על פי הרישיון החדש הבנק רשאי לעסוק בפעילויות חדשות ולהרחיב את קהל לקוחותיו, הכול בהשוואה למצב ערב קבלת הרישיון ובכפוף להיתר מראש של המפקח על הבנקים.

בד בבד עם רישיון זה נתקבל בבנק אישור המפקח על הבנקים להעניק שירותים ללקוחות יחידים (כגון שכירים, עצמאים ומשקי בית) ולתאגידים, ובלבד שהתאגידים לא יקבלו אשראי בסכום העולה על המגבלה שנקבעה. הבנק פועל על פי הרישיון החדש, בכפוף ובהתאם למדיניות הדירקטוריון בנושא זה.

תרשים שליטה והחזקות עיקריות

(1) להלן חברות בנות של הבנק הנמצאות בפירוק:

שם החברה	שיעור החזקה
- יהב מסד ניהול תיקים בע"מ	50%
- חיסכון יהב בע"מ	75%
- חן יהב בע"מ	90%
- יהבית בע"מ	90%
- יהב השתלמות וחסכון בע"מ	90%

(2) הבנק הוא הבעלים של 90% ממניות החברות המפורטות להלן. בלי לגרוע מהאמור, הודיע הבנק בחודש יולי 2008 לאגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר כי הוא מוותר, באופן חד-צדדי, על הזכויות הנלוות למניותיו בקרנות ההשתלמות המפעליות: יהב קרן השתלמות וחסכון לרופאים בע"מ, יהב קרן השתלמות וחסכון לאחים ואחיות בע"מ ויהב פ.ר.ח. חברה לניהול קופות גמל בע"מ, ככל שיש בזכויות אלו כדי להוות 'שליטה' כמשמעותה בהוראות הדין, כלומר הזכות להשתתף באספות של בעלי המניות של החברה והזכות לקבל את יתרת נכסיה בעת פירוק. הבנק הודיע כי ויתור זה לא יחול במקרים חריגים כמפורט בהודעה שעניינה הצעה לחיסול עסקי החברות האמורות וכן כי מדובר בויתור אישי שלא יחייב צדדים שלישיים שרכשו את המניות.

ההתפתחויות העיקריות ברווחיות הבנק

להלן השינויים בסעיפי הרווח וההפסד העיקריים:

שיעור השינוי באחוזים	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במארס		
	2009	2010	
	במיליוני ש"ח		
7	55.3	59.1	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
(71)	3.1	0.9	הפרשה לחובות מסופקים
11	52.2	58.2	רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
10	32.4	35.7	הכנסות תפעוליות ואחרות
5	78.2	82.5	הוצאות תפעוליות ואחרות
78	6.4	11.4	רווח מפעולות רגילות לפני מסים
78	4.1	7.3	רווח מפעולות רגילות לאחר מסים
78	4.1	7.3	רווח נקי

הרווח מפעולות רגילות לאחר מסים בתקופה המדווחת הסתכם ב-7.3 מיליון ש"ח לעומת 4.1 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

ההשפעות החיוביות על הרווח מפעולות רגילות לאחר מסים בתקופה המדווחת הן כדלקמן:

- עלייה ברווח מפעולות מימון בסך של 3.8 מיליון ש"ח.
- ירידה בהפרשה לחובות מסופקים בסך של 2.2 מיליון ש"ח.
- עלייה בהכנסות מעמלות ניירות ערך בסך של 3.6 מיליון ש"ח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

ההשפעות השליליות על הרווח מפעולות רגילות לאחר מסים הן כדלקמן:

- ירידה בעודף הכנסות מיעודה לפיצויים על הוצאות השלמת פיצויים בסך של 2.7 מיליון ש"ח.
- עלייה בהוצאות מחשוב בסך של 1.2 מיליון ש"ח עקב עלייה בהיקף פעילות בניירות ערך.
- עלייה בהוצאות פרסום בסך של 1.2 מיליון ש"ח.

הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים הסתכם בתקופה המדווחת ב-59.1 מיליון ש"ח לעומת 55.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ-7%.

ההשפעות החיוביות על הרווח מפעולות מימון בתקופה המדווחת הן כדלקמן:

- גידול במרווחים הפיננסיים במגזר הצמוד למדד ובמגזר הלא צמוד.
- גידול בהיקפי האשראי.
- בתקופה מקבילה אשתקד כלל הרווח הוצאה שנבעה מהפרשי עיתוי שנוצרו מהבטחת קרן השקעה לחוסכים בתכניות חסכון בסך של 2.7 מיליון ש"ח במגזר הצמוד למדד.
- חשיפת בסיס מתאימה במגזר הצמוד למדד שיצרו הכנסה בסך של 2.6 מיליון ש"ח לעומת הוצאה בסך 1.5 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

בתקופה מקבילה אשתקד הסתכם הרווח ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה נטו בסך של 14.8 מיליון ש"ח לעומת 0.7 מיליון ש"ח בתקופה המדווחת.

להלן תרומת מגזרי ההצמדה השונים לרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:

2009		2010		
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח	
68	37.4	83	49.0	מטבע ישראלי לא צמוד
1	0.6	13	7.5	מטבע ישראלי צמוד למדד
2	1.3	2	1.0	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
<u>29</u>	<u>16.0</u>	<u>2</u>	<u>1.6</u>	הכנסות מימון אחרות
<u>100</u>	<u>55.3</u>	<u>100</u>	<u>59.1</u>	סך הכול

פער הריבית הכולל, המבטא את ההפרש שבין שיעור ההכנסה על הנכסים לבין שיעור ההוצאה על ההתחייבויות, הסתכם בתקופה המדווחת בכ-1.7% לעומת 1.2% בתקופה המקבילה אשתקד. להלן פירוט פערי הריבית לפי מגזרי הצמדה:

לשלושה חודשים שהסתיימו

ביום 31 במארס

2009	2010	
באחוזים		
1.6	1.9	מטבע ישראלי לא צמוד
0.1	0.8	מטבע ישראלי צמוד למדד
1.2	0.7	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)

המגזר השקלי הלא צמוד - הרווח מפעולות מימון במגזר השקלי הלא צמוד עלה בתקופה המדווחת ב-11.6 מיליון ש"ח לעומת התקופה המקבילה אשתקד. העלייה נובעת בעיקר מעלייה בשיעורי התשואות ומעלייה בהיקפי הפעילות של הבנק.

המגזר השקלי הצמוד למדד - הרווח מפעולות מימון במגזר השקלי הצמוד למדד עלה בתקופה המדווחת ב-6.9 מיליון ש"ח לעומת התקופה המקבילה אשתקד. העלייה נובעת בעיקר מחשיפות בסיס מתאימות שיצרו הכנסה בסך של 2.6 מיליון ש"ח לעומת הוצאה בסך של 1.5 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

הרכב הנכסים הממוצע של הבנק לפי מגזרי ההצמדה השונים הוא כדלקמן:

לשלושה חודשים שהסתיימו

ביום 31 במארס

2009	2010	
באחוזים		
69	74	מגזר לא צמוד
27	22	מגזר צמוד למדד
4	4	מגזר מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)

ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה בתקופה המדווחת בסך של 0.9 מיליון ש"ח לעומת 3.1 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד ונובעת בעיקר מהפרשה ספציפית.

ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים הסתכמה בתקופה המדווחת בסך של 0.8 מיליון ש"ח לעומת 3.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ושיעורה הוא 0.02% מסך האשראי לעומת 0.08% בתקופה המקבילה אשתקד.

בעקבות הרחבת מערך הסינוף והגידול בהיקפי האשראי עבר גם מערך הגבייה שיפור משמעותי במהלך החודשים האחרונים. כתוצאה מתהליך זה:

- היקף הגבייה עלה באופן משמעותי.
- מספר קטן יותר של חובות מסווגים כחובות מסופקים.
- הערכת הסכומים הניתנים לגבייה מחובות שסווגו כמסופקים, גדלה.

הכנסות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתקופה המדווחת ב-35.7 מיליון ש"ח לעומת 32.4 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, עלייה של כ-10%.

- הכנסות הבנק מהשתתפות בהכנסות של חברת כרטיסי האשראי הסתכמו בתקופה המדווחת ב-8.7 מיליון ש"ח לעומת 8.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ-9%.

ההכנסות הושפעו מגידול במחזורים, עקב עלייה בהיקפי הפעילות בין היתר כתוצאה מגידול במספר הלקוחות.

- ההכנסות מדמי ניהול חשבון הסתכמו ב-4.6 מיליון ש"ח לעומת 4.3 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, עלייה של כ-7%.

- ההכנסות מפעילות בניירות ערך הסתכמו ב-8.7 מיליון ש"ח לעומת 5.1 מיליון ש"ח בשנת 2008, עלייה של כ-96%. הגידול נובע מגידול במספר הלקוחות הפעילים בניירות ערך ומעלייה בהיקף הפעילות של כלל הלקוחות בניירות ערך.

- ההכנסות מעמלות הפצה של קרנות נאמנות הסתכמו בשנת 2009 ב-1.7 מיליון ש"ח לעומת 0.9 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, עלייה של כ-97%. הגידול נבע מעלייה בערכם של נכסי הקרנות.

- ההכנסות מתפעול קופות גמל וקרנות השתלמות הסתכמו ב-6.2 מיליון ש"ח לעומת 5.3 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, עלייה של כ-16%. העלייה נבעה מגידול בהיקף הכספי של הקופות.

- ההכנסות מטיפול באשראי הסתכמו ב-1.5 מיליון ש"ח לעומת 1.9 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, ירידה של כ-21%. הירידה נובעת בעיקר מהשפעת התיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א - 1981, בנושא עמלות הבנקים שנכנס לתוקפו בחודש יולי 2008.

- ההכנסות מהפרשי המרה הסתכמו ב-1.6 מיליון ש"ח בדומה לתקופה מקבילה אשתקד.

- יתר העמלות הסתכמו ב-1.7 מיליון ש"ח, לעומת 2.1 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

הכנסות אחרות

ההכנסות האחרות הסתכמו בתקופה המדווחת בסך של 1.0 מיליון ש"ח לעומת 3.2 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. ההכנסות בתקופה מקבילה אשתקד מורכבות בעיקר מעודף הכנסות מייעודה לפיצויים על הוצאות להשלמת עתודה לפיצויים.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתקופה המדווחת ב-82.5 מיליון ש"ח לעומת 78.2 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, עלייה של כ-5% כמפורט להלן.

- הוצאות השכר הסתכמו בתקופה המדווחת ב-40.8 מיליון ש"ח לעומת 40.0 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, עלייה של כ-2%.

- הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו בתקופה המדווחת ב-15.8 מיליון ש"ח לעומת 14.9 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, עלייה של כ-6%. העלייה בהוצאות אחזקה נובעת מפתיחת הסניפים החדשים בשנים האחרונות כחלק מתכנית ההתרחבות של הבנק.

- ההוצאות האחרות הסתכמו בתקופה המדווחת ב-25.9 מיליון ש"ח לעומת 23.3 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, עלייה של כ-11%. עלייה זו נובעת בעיקר מגידול בהוצאות המחשוב, עקב גידול בהיקפי הפעילות (ובכללן הפעילות בתחום ניירות הערך), ומעלייה בהוצאות הפרסום.

ההפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה בתקופה המדווחת ב-4.1 מיליון ש"ח, ושיעורה מהרווח מפעולות רגילות הוא כ-36%.

הרווח הנקי מפעולות רגילות הסתכם בתקופה המדווחת ב-7.3 מיליון ש"ח לעומת 4.1 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, עלייה של כ-78%.

הרווח הנקי למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג. מפעולות רגילות עמד בתקופה המדווחת על 0.30 ש"ח לעומת 0.16 ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

הרווח הנקי למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג. עמד בתקופה המדווחת על 0.30 ש"ח לעומת 0.16 ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

להלן השוואת מדדי הרווחיות (באחוזים):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במארס 2009	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במארס 2010	
6.4	3.8	6.6	תשואת הרווח מפעולות רגילות לפני מסים להון העצמי
4.3	2.5	4.2	תשואת הרווח מפעולות רגילות לאחר מסים להון העצמי
4.4	2.5	4.2	תשואת הרווח הנקי להון העצמי
85.7	89.2	87.0	יחס הוצאה להכנסה ⁽¹⁾
44.6	41.4	43.3	כיסוי הוצאות תפעוליות בהכנסות תפעוליות ואחרות

(1) יחס ההוצאה להכנסה מחושב על פי היחס בין ההוצאות התפעוליות והאחרות לבין הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים וההכנסות התפעוליות והאחרות.

המבנה וההתפתחויות העיקריות בנכסים ובהתחייבויות של הבנק

להלן השינויים בסעיפי המאזן העיקריים (במיליוני ש"ח):

שיעור השינוי באחוזים	שיעור השינוי במיליוני ש"ח	יתרה ליום 31/12/09	יתרה ליום 31/3/10	
-	(64)	14,155	14,091	סך כל המאזן
(4)	(288)	6,614	6,326	מזומנים ופיקדונות בבנקים
12	247	2,132	2,379	ניירות ערך
-	(23)	5,195	5,172	אשראי לציבור
-	(25)	12,020	11,995	פיקדונות הציבור
1	2	357	359	כתבי התחייבות נדחים
2	11	705	716	הון עצמי
		5.0	5.1	יחס ההון העצמי למאזן (באחוזים)

פעילות חוץ-מאזנית

להלן ההתפתחות בסעיפים החוץ-מאזניים (במיליוני ש"ח):

שיעור השינוי באחוזים	שיעור השינוי במיליוני ש"ח	יתרה ליום 31/12/09	יתרה ליום 31/3/10	
(9)	(0.6)	6.4	5.8	א. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים:
1	0.2	23.6	23.8	ערבויות להבטחת אשראי
				ערבויות אחרות
(2)	(52.3)	2,607.8	2,555.5	מסגרות אשראי של כרטיסי
3	45.8	1,519.7	1,565.5	אשראי שלא נוצלו
				מסגרות חח"ד שלא נוצלו
(100)	(265.0)	265.0	-	ב. מכשירים נגזרים (סכום נקוב):
6	3.8	58.8	62.6	חוזי ריבית שקל מדד
				חוזים בגין מניות

פיקדונות בבנקים

להלן פירוט יתרת המזומנים והפיקדונות בבנקים (במיליוני ש"ח):

שיעור השינוי באחוזים	שיעור השינוי במיליוני ש"ח	יתרה ליום 31/12/09	יתרה ליום 31/3/10	
(4)	(76.7)	1,721.4	1,644.7	מזומנים ופיקדונות בבנק ישראל
(25)	(106.8)	425.5	318.7	פיקדונות בבנקים מסחריים עד שלושה חודשים
(2)	(104.6)	4,467.0	4,362.4	פיקדונות בבנקים מסחריים מעל שלושה חודשים
(4)	(288.1)	6,613.9	6,325.8	סך הכול

ניירות ערך

הגידול בסעיף 'ניירות הערך' נבע מהסטה של ההשקעות בפיקדונות בבנקים להשקעה בניירות ערך. להלן התפלגות תיק ניירות הערך של הבנק (במיליוני ש"ח):

שיעור השינוי		יתרה ליום		
באחוזים	במיליוני ש"ח	31/12/09	31/3/10	
-	-	6.8	6.8	ניירות ערך לפדיון
				של ממשלת ישראל
14	279.0	1,956.3	2,235.3	ניירות ערך זמינים למכירה
(70)	(63.6)	91.0	27.4	של ממשלת ישראל
40	30.7	76.9	107.6	של בנקים
				של אחרים
-	-	1.4	1.4	ניירות ערך למסחר
				של ממשלת ישראל

חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים

להלן נתוני חשיפת הבנק למוסדות פיננסיים זרים (במיליוני ש"ח):⁽¹⁾

ליום 31 בדצמבר 2009		ליום 31 במארס 2009		ליום 31 במארס 2010		
חשיפת אשראי נוכחית	סיכון אשראי מאזני (2)	חשיפת אשראי נוכחית	סיכון אשראי מאזני (2)	חשיפת אשראי נוכחית	סיכון אשראי מאזני (2)	
-	-	9.2	9.2	-	-	AAA עד AA-
8.4	8.4	21.8	21.8	8.2	8.2	A+ עד A-
8.4	8.4	31.0	31.0	8.2	8.2	סך הכול חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

(1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו. חשיפת הבנק היא כולה לבנקים ולבנקים להשקעות הרשומים בארצות הברית.
 (2) השקעות באיגרות חוב.

חלק מהחשיפות הנכללות בטבלה שלעיל נכללות גם בסקירת ההנהלה בתוספת ג' – סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק, המצורפת לדוחות הכספיים, תחת ענף 'בנקים'.

ההשקעה באיגרות חוב בחו"ל כפופה למגבלות ההשקעה באיגרות חוב קונצרניות כפי שנקבעו בוועדת ההשקעות של הדירקטוריון. ועדת ההשקעות קבעה מגבלות השקעה באיגרות חוב בחו"ל הן בנוגע לגובה ההשקעה הכולל והן בנוגע לגובה ההשקעה למנפיק.

הבנק עוקב אחר פרסומם של דירוגים עדכניים של מוסדות פיננסיים שהוא חשוף להם. כמו כן, הבנק בוחן באופן שוטף מידע נוסף וזמין הנוגע למוסדות אלו.

הבנק בוחן באופן שוטף אם הייתה ירידת ערך שאינה זמנית בלבד בהשקעות שלו בניירות ערך ואם יש סממנים אשר יש בהם כדי להצביע על האפשרות שערכן של ההשקעות נפגע, כמפורט להלן:

- משך הזמן שבו השווי ההוגן של נייר הערך נמוך מעלותו- שיעור ירידת השווי ההוגן של נייר הערך ביחס לעלותו.
- היקף הביטחונות המגבים את נייר הערך וחיזוקי האשראי שתומכים בו.
- הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק את נייר הערך עד להשבה (Recovery) חזויה של השווי ההוגן של נייר הערך.
- דירוג האשראי של נייר הערך, לרבות שינוי בדירוג שחל לאחר תאריך המאזן.

הבנק מכיר בירידות ערך של כל נייר על פי התנאים שלהלן ובאישור סופי של הוועדה הרלוונטית בבנק:

- נייר אשר נמכר עד מועד פרסום הדוחות לציבור או שיש כוונה למכור אותו בתוך פרק זמן קצר.
- נייר אשר לגביו חלה ירידת דירוג משמעותית בין מועד רכישתו לבין מועד פרסום הדוחות הכספיים.
- נייר ערך אשר לאחר רכישתו סווג בבנק כבעייתי (לרבות נייר ערך שהונפק על ידי לווה אשר סווג בבנק לאחר רכישת נייר הערך הבעייתי).
- נייר ערך אשר חל כשל בתשלום לאחר רכישתו.
- נייר ערך אשר השווי ההוגן שלו נכון לסוף תקופת הדיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים היה נמוך בשיעור ניכר מעלותו בעת רכישתו.

להלן התפלגות ההפסדים של איגרות חוב זמינות למכירה שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן (במיליוני ש"ח):

משך הזמן שבו השווי ההוגן נמוך מהעלות המופחתת

סה"כ	יותר מ-9	יותר מ-6	עד 6	עד 20%	שיעור הירידה
	חודשים ועד 12 חודשים	חודשים ועד 9 חודשים	חודשים		
1.3	0.1	0.5	0.7		31/3/10
					שיעור הירידה
					31/12/09
5.4	0.1	0.1	5.2		שיעור הירידה

אשראי לציבור

שיעור האשראי לציבור מסך נכסי המאזן נכון ליום 31 במארס 2010 הוא כ-37%, בדומה ל־2009. מחודש דצמבר 2009 הבנק מציג חיובים עתידיים בגין כרטיסי אשראי כחלק מהיתרה המאזנית של האשראי לציבור כנגד סעיף 'התחייבויות אחרות'. מספרי השוואה הוצגו בהתאם.

סיכון אשראי כולל לציבור

הסיכון הכולל של האשראי לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני ומהשקעות באיגרות חוב של תאגידים, ומסיכון אשראי חוץ-מאזני, הכולל מסגרות אשראי בלתי מנוצלות וערבוביות. סיכון האשראי הכולל לציבור נכון ליום 31 במארס 2010 הסתכם ב- 9,422 מיליון ש"ח בדומה ל־2009.

פיקדונות הציבור

להלן הרכב פיקדונות הציבור (במיליוני ש"ח):

שיעור השינוי באחוזים	יתרה ליום 31/12/2009	יתרה ליום 31/3/2010	
1	8,975	9,047	פיקדונות לזמן קצוב
(6)	796	747	פיקדונות בתכניות חיסכון
(2)	<u>2,249</u>	<u>2,201</u>	פיקדונות לפי דרישה ואחרים
=	<u>12,020</u>	<u>11,995</u>	סך הכול

להלן התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך פיקדונות הציבור		שיעור השינוי במיליוני ש"ח		יתרה ליום 31/12/09	יתרה ליום 31/3/10	מגזר הצמדה
31/12/09	31/3/10	באחוזים	ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
72	73	1	103	8,638	8,741	לא צמוד
23	22	(4)	(122)	2,803	2,681	צמוד מדד מטבע חוץ
5	5	(1)	(6)	579	573	(כולל צמוד מט"ח)
<u>100</u>	<u>100</u>	-	<u>(25)</u>	<u>12,020</u>	<u>11,995</u>	סך הכול

הון עצמי

השינוי בהון העצמי נובע מגידול ברווח השוטף בסך של כ-7.3 מיליון ש"ח ומהתאמות חיוביות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן בסך של כ-3.4 מיליון ש"ח.

יחס ההון העצמי לרכיבי הסיכון

יחס הלימות ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 31 במארס 2010 על פי 'באזל 2' הוא 13.8% לעומת 13.6% ליום 31 בדצמבר 2009. השיעור המזערי הנדרש על פי הוראות בנק ישראל הוא 9%. בד בבד עם אישור בנק ישראל להרחבת רישיון הבנק, כמתואר לעיל ובהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק מחודש ינואר 2009, נקבע יעד הלימות ההון של 13%. במכתב מיום 30 באוגוסט 2009 הנחה בנק ישראל את הבנקים כי עד לסיום תהליך הסקירה וההערכה הפיקוחי של בנק ישראל על יישום הנדבך השני של הוראות השעה ליישום 'באזל 2' (תהליך SREP), נדרש הבנק להמשיך ולעמוד ביעדי ההון כפי שהוגדרו על ידו במונחי 'באזל 1'. עם זאת במסגרת הערכת הלימות ההון הפנימית (ICAAP) לבנק ישראל קבע דירקטוריון הבנק בישיבתו מיום 25 באפריל 2010 שההנהלה תפעל לשינוי יעד הלימות ההון של הבנק ל-12% ויעד הון ראשוני של 8%. כאמור במסגרת תהליך הסקירה הפיקוחית להערכת הלימות ההון של הבנק (SREP), יקבע בנק ישראל את יחס הלימות ההון הנדרש.

מבנה ההון
רכיבי ההון לצורך חישובי יחס הון:

<u>31/12/2009</u> <u>באזל 2</u> ⁽¹⁾	<u>31/3/2009</u> <u>באזל 1</u> ⁽²⁾	<u>31/3/2010</u> <u>באזל 2</u> ⁽¹⁾	
			1. הון רובד 1
			א. הון ליבה
705.3	719.7	716.4	הון עצמי
0.2	0.2	0.2	זכויות מיעוט בעלי המניות החיצוניים בהון של חברות בנות שאוחדו
(1.7)	(42.2)	(5.1)	בניכוי רווחים נטו בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות ערך זמינים למכירה
			ב. ניכויים מהון רובד 1
(1.5)	-	(1.5)	השקעות ברכיבי הון פיקוחי של תאגידיים בנקאיים וחברות בנות שלהם בישראל
<u>702.3</u>	<u>677.7</u>	<u>710.0</u>	סך הכול הון רובד 1
			2. הון רובד 2
			א. הון רובד 2 עליון
1.3	-	3.7	45% מסכום הרווחים נטו, לפני השפעת המס המתייחס, בגין התאמות לשווי הוגן של ני"ע זמינים למכירה
2.6	2.6	2.6	הפרשה כללית לחובות מסופקים
			ב. הון רובד 2 תחתון
351.1	-	354.9	כתבי התחייבות נדחים
			ג. ניכויים מהון רובד 2
(1.5)	(7.0)	(1.5)	השקעות ברכיבי הון פיקוחי של תאגידיים בנקאיים וחברות בנות שלהם בישראל
<u>353.5</u>	<u>(4.4)</u>	<u>359.7</u>	סך הכול הון רובד 2

(1) מחושב בהתאם להוראת השעה בדבר 'מסגרת עבודה למדידה והלימות הון' מיום 31 בדצמבר 2008.
(2) מחושב בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מספר 311 ו-341 בדבר 'יחס הון מזערי' והקצאת הון בגין החשיפה לסיכוני שוק'. הכותרות של מונחים מסוימים שנקבעו בהוראות אלו וסיכומי ביניים מסוימים שהוצגו בביאור זה בדוחות שפורסמו בעבר הותאמו וסווגו מחדש לפי מתכונת הגילוי של השנה השוטפת.

חשיפות אשראי ונכסי סיכון
להלן פרטים על נכסי הסיכון לדרישות ההון של הבנק (במיליוני ש"ח):

31/3/2010				
<u>דרישת ההון</u>	<u>נכסי סיכון</u>	<u>חשיפת אשראי (1)</u>	<u>שיעור סיכון</u>	א. סיכון אשראי
				חשיפות מדורגות:
-	-	3,770.9	0%	ריבניות
-	-	0.1	20%	ריבניות
0.4	4.1	8.2	50%	תאגידים בנקאיים
0.2	2.1	10.7	20%	תאגידים אחרים
				חשיפות לא מדורגות:
1.0	11.5	23.0	50%	ישויות סקטור ציבורי
5.7	63.7	318.7	20%	תאגידים בנקאיים
197.5	2,194.8	4,389.5	50%	תאגידים בנקאיים
6.7	74.0	74.0	100%	תאגידים אחרים
396.0	4,399.8	9,281.7	75%	קמעונאות ליחידים
5.8	64.5	43.0	150%	קמעונאות ליחידים
-	-	156.5	0%	נכסים אחרים
<u>14.9</u>	<u>165.1</u>	<u>165.1</u>	100%	נכסים אחרים
628.2	6,979.6	18,241.4		סך הכל סיכון אשראי
0.3	3.5			ב. סיכון שוק – הגישה הסטנדרטית
67.5	749.9			ג. סיכון תפעולי – גישת האינדיקטור הבסיסי
<u>696.0</u>	<u>7,733.0</u>			סך הכול

31/12/2009				
<u>דרישת ההון</u>	<u>נכסי סיכון</u>	<u>חשיפת אשראי (1)</u>	<u>שיעור סיכון</u>	א. סיכון אשראי
				חשיפות מדורגות:
-	-	3,570.7	0%	ריבניות
-	-	0.1	20%	ריבניות
0.4	4.2	8.3	50%	תאגידים בנקאיים
0.2	2.3	11.7	20%	תאגידים אחרים
				חשיפות לא מדורגות:
1.0	11.4	22.8	50%	ישויות סקטור ציבורי
7.7	85.1	425.5	20%	תאגידים בנקאיים
205.1	2,279.3	4,558.5	50%	תאגידים בנקאיים
3.8	42.3	42.3	100%	תאגידים אחרים
396.2	4,404.1	9,313.9	75%	קמעונאות ליחידים
5.5	61.4	40.9	150%	קמעונאות ליחידים
-	-	150.5	0%	נכסים אחרים
<u>15.0</u>	<u>167.1</u>	<u>167.1</u>	100%	נכסים אחרים
634.9	7,054.5	18,312.3		סך הכל סיכון אשראי
0.2	2.7			ב. סיכון שוק – הגישה הסטנדרטית
64.3	714.8			ג. סיכון תפעולי – גישת האינדיקטור הבסיסי
<u>699.5</u>	<u>7,772.0</u>			סך הכול

(1) לבנק אין סכומים להפחתת סיכון אשראי, ולכן יתרת החשיפה לפני הפחתת סיכון אשראי ואחריו היא זהה. חשיפת האשראי היא לפני המרה לאשראי.

להלן התפתחות יחס ההון לרכיבי סיכון (באחוזים):

<u>31/12/09</u>		<u>31/3/09</u>		<u>31/3/10</u>	
<u>באזל 1</u>	<u>באזל 2</u>	<u>באזל 1</u>	<u>באזל 2</u>	<u>באזל 1</u>	<u>באזל 2</u>
11.1	9.0	12.0	9.2	11.1	9.2
16.7	13.6	11.9	13.8	16.7	13.8

יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

תיאור ההבדלים העיקריים בין הוראות 311 ו-341 לבין 'מסגרת העבודה למדידה והלימות הון'
יחס ההון הכולל לפי 'באזל 2' ירד לעומת יחס ההון הכולל לפי 'באזל 1' כתוצאה ממשקל סיכון גבוה יותר על פיקדונות בבנקים, מסגרות חח"ד שלא נוצלו, מסגרות אשראי שלא נוצלו וכן מדרישה להחזיק הון על סיכון תפעולי. הירידה קוזזה בשל משקל סיכון נמוך יותר על האשראי הקמעונאי על פי 'באזל 2'.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם פורט בביאור 2 לדוחות הכספיים לשנת 2009. בעת היישום של כללי החשבונאות בעריכת הדוחות הכספיים הנהלת הבנק משתמשת בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים המשפיעים על הסכומים המדווחים של הנכסים וההתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ושל התוצאות המדווחות של הבנק.

ייתכן שהתממשותם בעתיד של האומדנים וההערכות יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים. חלק מההערכות ומהאומדנים כאמור כרוכים במידה רבה של אי ודאות, והם עלולים להיות מושפעים בעתיד משינויים שונים.

בכל הנוגע למדיניות החשבונאית הבנק מחשיב אומדנים והערכות מסוג זה, שהשינויים בהם עשויים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, כאומדנים וכהערכות בנושאים קריטיים. לדעת הנהלת הבנק, האומדנים וההערכות שיושמו בעת עריכת הדוחות הכספיים נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

הערכות ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים כאמור לעיל, פורטו בדוח הדירקטוריון לשנת 2009. במהלך התקופה המדווחת לא אירעו שינויים במדיניות החשבונאית של הבנק בנושאים קריטיים – הפרשה ספציפית לחובות מסופקים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים אשר מפורטים בדוח הדירקטוריון לשנת 2009.

היערכות ליישום עקרונות 'באזל 2'

הוועדה הבינלאומית לפיקוח על הבנקים (ועדת באזל) מתאמת בנושאים שונים את פעולות הבנקים המרכזיים במדינות המתועשות.

הוועדה פרסמה בשנת 2006 את הנוסח הסופי של המלצות ועדת 'באזל 2' שנועדו להסדיר את הלימות ההון של בנקים.

הוראות 'באזל 2' כוללות שלושה נדבכים כדלקמן:

נדבך 1 - חישוב הקצאת ההון הנדרשת בגין החשיפה לסיכונים אשראי, שוק וסיכונים תפעוליים. בשלב הראשון, בנק ישראל ממליץ ליישם בנדבך ה-1 את הגישה הסטנדרטית.

נדבך 2 - קובע כללים שעל פיהם יתבצע תהליך פנימי בבנק להערכת ההון הנדרש בגין מכלול הסיכונים של הבנק (סיכונים שלא נכללו בנדבך 1), וזאת בעת ובעונה אחת עם תהליך סקירה שיבצע המפקח על הבנקים.

נדבך 3 - עוסק במשמעת שוק וכולל דרישות דיווח לציבור שתיושמה בדוחות הכספיים. דרישות הגילוי מטרתן לאפשר למשתמשים בדוחות לציבור להעריך מידע משמעותי שכלול בהם באשר ליישום המלצות 'באזל 2', להון, לחשיפת הסיכון ולתהליכי הערכת הסיכון, ובהתאם לכך להעריך את הלימות ההון של התאגיד הבנקאי.

חמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות נדרשו להגיש לפיקוח על הבנקים טיוטת דוח ICAAP עד ליום 30 ביוני 2009. הפיקוח על הבנקים דורש דוח של ה-ICAAP מהקבוצות הבנקאיות עד ליום 30 ביוני 2010. כמו כן, מכל יתר הבנקים הפיקוח דורש להכין עד תאריך זה דוח ICAAP מלא אשר יכלול במסגרת הקבוצה וייבחן בידי הפיקוח.

- היערכות הבנק

הבנק ערך הדרכות בנושא באזל לכל צוותי המנהלים בבנק, להנהלה הבכירה ולדירקטוריון.

הבנק מיישם את הנדבך הראשון במערכת אלגוריתמיקס, והפיק דוחות ממערכת זו.

לצורך יישום הנדבך השני של באזל הקים הבנק צוותים לכל סיכון, ובראש כל צוות עומד חבר הנהלה. הצוותים השונים בוחנים את הפערים שיש ופועלים לסגירתם. על פי תכנית העבודה ייסגרו מרבית הפערים עד סוף שנת 2010.

הצוותים השונים כותבים בעזרת יועצים חיצוניים את מסמכי ה-ICAAP של הבנק לכל הסיכונים וכיום הבנק ערך להגשת דוח מלא לחברת האם במועד.

באזל 2: הנדבך השלישי – משמעת שוק

נדבך 3 עוסק במשמעת שוק וכולל דרישות גילוי שתיושמנה בדיווח לציבור של תאגידים בנקאיים. דרישות הגילוי מיועדות לאפשר למשתמשים בדוחות לציבור להעריך מידע משמעותי שכלול בהם באשר ליישום המלצות 'באזל 2', להון, לחשיפות הסיכון ולתהליכי הערכת הסיכון, ובהתאם לכך להעריך את הלימות ההון של התאגיד הבנקאי.

להלן מובא מיקום הנתונים הכמותיים המתייחסים לסיכונים אליהם חשוף הבנק ומנהלים בהתאם למדיניות שקבע הדירקטוריון. נכון לתאריך הדוח, לא חלו שינויים מהותיים בניהול הסיכונים של הבנק ובמידע האיכותי, כפי שנכלל בדוח הדירקטוריון לשנת 2009, למעט המתואר בדוח זה.

להלן פירוט מיקומי הגילויים הנדרשים בהוראת 'באזל 2':

נושא	פירוט	מיקום
תחולת היישום	פרטים על ישויות בקבוצה, תיאור ההבדלים	דוח דירקטוריון, 'פעילות הבנק ותיאור התפתחות עסקיו'
הון	פירוט מבנה ההון	דוח כספי, 'דוח על השינויים בהון העצמי'
הון	דיון תמציתי בגישת הבנק להערכת דוח דירקטוריון, 'נדבך 3' הלימות ההון שלו	דוח דירקטוריון, מבנה ההון
הון	פילוח נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכון אשראי לפי קבוצות חשיפה	דוח דירקטוריון, 'חשיפות אשראי ונכסי סיכון'
הון	נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכון שוק וסיכון תפעולי	דוח דירקטוריון, 'חשיפות אשראי ונכסי סיכון'
הון	סה"כ נכסי סיכון ודרישות ההון	דוח דירקטוריון, 'חשיפות אשראי ונכסי סיכון'
הון	יחס הון כולל יחס הון של רובד 1 התפלגות החשיפות לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי ולפי ענף משק	דוח כספי, ביאור 6 - 'הלימות הון' סקירת הנהלה, תוספת ג - 'סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק'
חשיפת סיכון והערכתו	התפלגות החשיפות לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי ולפי תקופות לפירעון	דוח דירקטוריון - 'מדיניות ניהול סיכונים'
חשיפת סיכון והערכתו	התפלגות החשיפות לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי ולפי אזורים גאוגרפיים	סקירת הנהלה, תוספת ד - 'חשיפה למדינות זרות'
חשיפת סיכון והערכתו	סכומי הלוואות בפיגור, יתרת הפרשות, הפרשות שהוכרו ברו"ה, סיכונים מחיקות חשבונאיות ותנועה ביתרת סקירת הנהלה, תוספת ג - 'סיכון ההפרשות	דוח דירקטוריון, 'מדיניות ניהול סיכונים'
חשיפת סיכון והערכתו	פירוט סכומי החשיפות (מדורגות ולא מדורגות) בכל משקל סיכון	דוח דירקטוריון, 'חשיפות אשראי ונכסי סיכון'
חשיפת סיכון והערכתו	התפלגות חשיפת אשראי נוכחית בגין נגזרים לפי סוגי חשיפת אשראי כולל פירוט ערך נקוב, שווי הוגן וחשיפת אשראי	דוח דירקטוריון, 'מדיניות ניהול סיכונים'
חשיפת סיכון והערכתו	דרישות הון בגין מרכיבי סיכון השוק	דוח דירקטוריון, 'חשיפות אשראי ונכסי סיכון'

דיון תמציתי בגישת הבנק להערכת הלימות ההון

גישת הבנק להערכת הלימות ההון הנדרשת לפעילותו בהווה ובעתיד מבוססת על מיפוי כלל הסיכונים שהבנק חשוף להם. בנוגע לסיכונים הגדולים הבנק משתמש במודלים כלכליים לחישוב הלימות ההון הנדרשת. על בסיס תהליך זה הגדיר הבנק את אופן גיוס ההון אם יידרש לכך. תהליך זה יסתיים עם הגשת מסמך ה-ICAAP עד סוף הרבעון השני של שנת 2010.

מדיניות ניהול סיכונים

במהלך פעילותו הבנק נחשף לסיכונים שונים, כגון סיכונים שוק (סיכונים הנובעים מחשיפה לשינויים בשיעורי הריבית ובשערי החליפין וסיכונים מחשיפת בסיס ההצמדה), סיכונים נזילות, סיכונים אשראי, סיכונים תפעוליים ועוד. הוראות בנק ישראל לניהול בנקאי תקין קובעות עקרונות יסוד לניהול ולבקרת סיכונים. ההנחיות דורשות מעורבות והבנה של הדירקטוריון בניהול סיכונים, מינוי מנהל סיכונים והעמדת כלים להערכה ולמדידה של סיכונים.

מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מאושרת בדירקטוריון הבנק. הדירקטוריון קובע את תקרות החשיפה המותרות בתחומים השונים. נושא ניהול הסיכונים נדון אחת לרבעון בדירקטוריון הבנק על בסיס מסמך החשיפות המפרט את מכלול הנושאים הנוגעים לניהול סיכונים. כמו כן, דירקטוריון הבנק מקבל דיווח חודשי מתומצת בכל הנוגע לסיכונים השוק והנזילות בישיבות הדירקטוריון התקופתיות. דיווחים תקופתיים מועברים גם בנוגע לסיכונים האשראי ולסיכון התפעולי.

בתום שנת 2009 ובתחילת שנת 2010 דן דירקטוריון הבנק ואישר במסמך מרכז של מיפוי הסיכונים ומגבלות החשיפה בסיכונים השונים ועדכון. המסמך מיפה את הסיכונים שהבנק חשוף להם ואת הסובלנות של הבנק לסיכונים השונים.

כחלק מהיערכות הבנק ליישום עקרונות 'באזל 2' אישר הדירקטוריון מסמכי מדיניות מעודכנים בנושאי הסיכונים השונים.

מנכ"ל הבנק, מר שאול גלברד, מנהל הסיכון העסקי.

מנהל האגף הפיננסי, מר משה גל, הוא מנהל סיכונים השוק והנזילות וכן סיכונים סליקה, ריכוזיות וצד נגדי.

מנהל אגף בנקאות קמעונאית, מר חנן ידידיה, הוא מנהל סיכונים האשראי של הבנק. למנהל סיכונים האשראי כפופה בין היתר היחידה לבקרה וליתור סיכונים אשראי.

מנהלת האגף לייעוץ משפטי, עו"ד נורית עירוני, מנהלת את הסיכון המשפטי, אחריות על תחום הממשל התאגידי ומרכזת את הטיפול בנושא הנחית באזל שעניינה מסגרות הבקרה הפנימית.

מנהל האגף לפיתוח עסקי ושיווק, מר יורם מזרחי, אחראי לניהול סיכון המוניטין.

האחריות בפועל על ניהול הסיכונים התפעוליים היא של מנהלי האגפים. הם נושאים באחריות לקידום הטיפול בסיכון התפעולי, איתור כשלים ויישום בקרות למזעור סיכונים תפעוליים.

מנהלי הסיכונים אחראים בין היתר לניהול שוטף של החשיפות, למתן המלצות לדירקטוריון ולהנהלה בנושא ניהול החשיפות, ליצירה ולגידור סיכונים ולהסדרת נוהלי מעקב, דיווח ובקרה.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2010 פנה הבנק לבנק ישראל לאישור מינוי הגב' יעל טברסקי למנהלת סיכונים ראשית (CRO). תפקיד ואחריות פונקציית ניהול הסיכונים נקבעה על ידי בנק ישראל במסמך שפורסם בנושא. למנהלת הסיכונים כפופה היחידה לבקרת סיכונים של הבנק. במהלך חודש מאי 2010 התקבל אישור עקרוני של בנק ישראל למבנה ולמינוי המוצע.

כפי שצוין לעיל, הבנק נערך ליישום הנדבך השני של 'באזל 2', ולפי תכנית העבודה ייסגרו מרבית הפערים עד סוף שנת 2010. בין היתר, תסתיים הטמעת מודלים לניהול ולמדידת סיכונים והתאמת נוהלי העבודה.

סיכוני שוק

סיכוני שוק נובעים מרגישות המכשירים הפיננסיים של הבנק לשינויים בריבית, בשיעור האינפלציה ובשער החליפין.

מדיניות ניהול סיכוני השוק מכוונת להגדיל את הרווח בתוך כדי שמירה על רמת סיכון מאושרת ומבוקרת. תהליך ניהול הסיכונים כולל מדידת הסיכונים, הערכת התוצאות האפשריות הנובעות מסיכונים אלו, דיווח, נהלים ובקרה.

החשיפות לסיכוני שוק מנוהלות על פי מגבלות הפעילות שקבע הדירקטוריון. הנהלת הבנק פועלת בכפוף למסגרת המגבלות שנקבעה ובהתאם לתנאי השוק במועד נתון.

הבנק נדרש לשמור על יחס הון מזערי בגין סיכוני השוק על פי מודל סטנדרטי שהגדיר בנק ישראל במסגרת הנדבך הראשון של הוראות 'באזל 2'. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכון שער החליפין של מטבע החוץ בבנק. סך ההון הנדרש לעניין זה ביום 31 במארס 2010 הוא 0.3 מיליון ש"ח (הסכום המשוקלל במונחי נכסי סיכון הוא 3.5 מיליון ש"ח).

במסגרת התהליך הפנימי להערכת הלימות ההון נדרש הבנק לחשב הקצאת הון כלכלי, נוסף על הקצאת ההון הרגולטורית (כנדרש בנדבך הראשון), גם לסיכון הריבית בתיק הבנקאי.

- חשיפת הבסיס

על פי החלטת דירקטוריון הבנק סווג ההון העצמי הפעיל כמקור שקלי. חשיפת הבסיס מוגדרת כחשיפת ההון הפיננסי הפעיל במגזרי ההצמדה כדלקמן: שקל צמוד מדד ומט"ח (כולל צמוד מט"ח). הסיכון נובע מהשפעה אפשרית של האינפלציה ושל שינויים בשערי החליפין על השווי הכלכלי של הבנק ועל רווחיותו.

סיכון אינפלציה

הבנק רואה במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר הצמוד למדד אפיקים חלופיים הקשורים ביניהם קשר הדוק. כלומר, שינויים בצפיפות לאינפלציה, המשפיעים לרעה על הבנק במגזר האחד, יתקזזו חלקית במגזר האחר וקרוב לוודאי שלא יחשפו את הבנק לפערים גדולים כתוצאה מהבדלי הבסיסים. לפיכך, הבנק פועל בשני המגזרים הללו בעת ובעונה אחת, והם חלק הארי של השקעת ההון הפנוי.

אופן ניתוב החשיפה למגזרים השונים מושפע מזמינות ומאפקטיביות אמצעי ניהול הסיכונים. במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר הצמוד מדד נעשה שימוש רחב יותר בכלי התמחור הסיטונאי וניהול תיק האג"ח נוסטרו. ניהול חשיפת הבסיס של הבנק מסתמך גם על תחזיות והנחות עבודה באשר להתפתחויות הצפויות בשוקי הכספים וההון. אופק הזמן המובא בחשבון בקביעת התחזיות ובניהול בפועל הוא סוף החודש העוקב ומועדי פרסום מדד המחירים לצרכן. עם זאת, יצירת פוזיציות 'יתר' או 'חסר' במאזני ההצמדה של הבנק תיבחן בדרך כלל בטווח של עד שנה קדימה ויותר.

סיכון שערי חליפין

עקב התנודתיות הגבוהה בשערי המטבעות השונים והבעייתיות לנבא את התפתחותם, הבנק אינו רואה בהשקעה לטווח ארוך או בפעילות רכישה/מכירה בטווח קצר במטבע זר אפיק הכנסה משמעותי והגביל את ההשקעה במגזר המט"ח לשיעור נמוך בהשוואה לאפיקי השקעה אחרים. משאבי הבנק מופנים בעיקר לניהול החשיפה במטבעות העיקריים (דולר אמריקני ואירו), ולכן המגבלות שנקבעו לחשיפה זו גבוהות יותר. ביתר המטבעות הוגבלה החשיפה, לשיעור נמוך עוד יותר בהשוואה להון העצמי הכולל.

מדיניות הבנק בתחום סיכוני שער החליפין באה לידי ביטוי בקביעת יעדים שבועיים להשקעה על ידי ועדות ההנהלה הרלוונטיות. בקביעת יעדים אלו לפעילות במגזר המט"ח הנהלת הבנק בוחרת להתנהל בסכומים הנמוכים ממגבלות הדירקטוריון.

הבנק שואף לנצל מגמות מקומיות תוך-יומיות בתנודות השער בשוק המט"ח ואינו מרבה לנהל חשיפות על בסיס ספקולציות לטווחים ארוכים יותר.

היקף חשיפת הבסיס נאמד על פי ההון העצמי הכולל (הון עצמי חשבונאי בתוספת כתבי התחייבות נדחים). מדידת החשיפות נעשית לאחר התאמות כלכליות וכוללת מכשירים פיננסיים נגזרים (פורוורד) אשר מוצגים כחוץ-מאזניים. סיכון הבסיס מחושב במונחים חשבונאיים ולא במונחי שווי הוגן. מגבלות ההשקעה שקבע דירקטוריון הבנק מוגדרות לפי טווחים וכאחוז מההון העצמי הכולל.

חשיפת הבסיס במהלך הרבעון הראשון של 2010 (במיליוני ש"ח):

מינימום במהלך (1) 1-3/2010	מקסימום במהלך (1) 1-3/2010	אחוז מההון העצמי הכולל (2)	ליום 31 במארס 2010	
(361.5)	(119.8)	(20.9)	(224.7)	מגזר צמוד מדד
680.0	925.3	73.8	793.2	מגזר שקל לא צמוד
1.4	2.8	0.3	2.8	מגזר מט"ח וצמוד מט"ח
			145.1	רכוש קבוע
			716.4	סך הכול הון עצמי

(1) על בסיס מדידה לסופי חודשים.

(2) סך ההון הכולל ליום 31 במארס 2010 הינו 1,074.9 מיליון ש"ח.

רגישות השווי ההוגן לשינוי במדד של 1% במהלך הרבעון הראשון של שנת 2010 (במיליוני ש"ח):

מינימום במהלך 1-3/2010	מקסימום במהלך 1-3/2010	ליום 31 במארס 2010	
(2.2)	(3.9)	(2.2)	עליית מדד בשיעור של 1%
2.2	3.9	2.2	ירידת מדד בשיעור של 1%

חשיפת הריבית

דיווח על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית מוצג בסקירת ההנהלה בתוספת ב.

סיכון ריבית הוא החשיפה של מצבו הפיננסי של הבנק לשינויים בשערי הריבית. מצבו הפיננסי של הבנק מוגדר הן על ידי השווי הכלכלי של הבנק והן על ידי שינויים ברווחיות החשבונאית הנוצרת מפעילות הבנק.

שינויים בריבית משפיעים על השווי הכלכלי של הנכסים וההתחייבויות במאזן הבנק ועל מכשירים חוץ-מאזניים. השווי הכלכלי של הבנק מוגדר כשווי שוק או כשווי ההוגן של זרמי המזומנים (נטו) הצפויים, מהוונים בריביות השוק.

כמו כן, השינויים בשיעורי הריבית משפיעים על רווחיות הבנק באמצעות השינוי בהכנסות נטו מריבית.

שינויים בשיעורי הריבית עלולים לפגוע ברווחיות הבנק אם יש פער בין משך החיים הממוצע (להלן המח"מ) של הנכסים לבין מח"מ ההתחייבויות.

מטרת ניהול חשיפת הריבית היא למזער את סיכוני הריבית הנגזרים מן הפעולות השוטפות במגזרי ההצמדה השונים, בעלות שאינה הופכת את הרווחים מפעילויות אלו לבלתי כדאיים.

פעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק כוללת יצירת חשיפות יזומות לפי ציפיות ההנהלה ובהתחשב בתנאי השוק. אולם חשיפות אלו נעשות לפרקי זמן קצרים שכן המדיניות היא שלטווח הארוך יש לסגור חשיפות אלו ולהתאים ככל הניתן את מח"מ השימושים למח"מ המקורות.

הכלים המרכזיים העומדים לרשות הבנק למדידה ולבקרה של סיכון הריבית (בתיק הבנקאי) הם חישוב פער המח"מ הכלכלי וחישוב רגישות השווי ההוגן של הבנק לשינויים מקבילים במבנים העתיים של שיעורי הריבית בשוק. כמו כן, בבנק מתבצע חישוב של הערך הנתון לסיכון (VAR) בשיטה ההיסטורית ומבחני קיצון הכוללים שינויים מקבילים במבנים העתיים של שיעורי הריבית במגזרים השונים יחד עם שינויים בגורמי סיכון שוק נוספים.

הבנק אומד את חשיפת הריבית בתיק הבנקאי בתדירות חודשית.

דירקטוריון הבנק הטיל מגבלה על ה-VAR בתיק הבנקאי כאחוז מההון העצמי הכולל של הבנק, וקבע מגבלת פער מח"מ ומגבלות PV 200 כללי ולפי מגזרים.

PV 200 מוגדר כרגישות השווי ההוגן נטו של הבנק לתזוזה בו-זמנית של עקום הריבית הרלוונטי ב-2%. הדירקטוריון אישר את ביטול מגבלת פער המח"מ בכפוף וכאשר יחושב VAR שבועי מלא באופן שוטף.

הבנק מחשב VAR היסטורי ברמת מובהקות של 99% ולאופק אחזקה של 10 ימים (ראה להלן בפרק 'אומדן פנימי של ערך ה-VAR').
ההון העצמי הכולל הוא הון עצמי בתוספת כתבי התחייבות נדחים.

המח"מ המחושב לצורך ניהול חשיפת הריבית הוא מח"מ כלכלי (המבוסס על יתרות שווי הוגן) המושפע גם ממכשירים נגזרים המוצגים כחוץ-מאזניים (בשונה מהמח"מ האפקטיבי והפרש במח"מ המוצגים בסקירת ההנהלה בתוספת ב).

השווי ההוגן מבוסס על ערך נוכחי, על שווי שוק או על יתרה מאזנית (כמפורט בביאור 18 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2009). לקביעת השווי ההוגן משמשים שיעורי ניכיון למועד המדידה.

סיכון הריבית בתיק הבנקאי נמדד במונחים של שינוי בשווי הוגן בעקבות שינויים בריבית.

השינוי בשווי ההוגן בעקבות שינוי בשיעור של 2% בריבית:

מקסימום במהלך 1-3/10		מינימום במהלך 1-3/10		שינוי בשווי ההוגן במיליוני ש"ח		חשיפת ריבית
ההון העצמי		ההון העצמי הכולל		31/12/09	31/3/10	
0.7	0.4	0.3	0.4	3.7	4.4	מגזר צמוד מדד
1.8	1.7	2.1	1.8	22.2	19.6	מגזר שקל לא צמוד
0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.5	מגזר מט"ח וצמוד מט"ח
2.4	1.4	2.4	1.4	25.8	15.4	סך הכול (*)

* בקיזוז בין המגזרים.

במגזר הלא צמוד - לרוב הנכסים וההתחייבויות מח"מ קצר או שהם צמודים לריבית הפריים היכולה להשתנות מדי יום ביומו, ועל כן הם מסווגים כנכסים או כהתחייבויות לפירעון עם דרישה. מח"מ ההתחייבויות במגזר מושפע, בין היתר, מיתרת עו"ש הזכות שנפרסת על פי הערכת הבנק עד שנתיים.
בדוח סקירת ההנהלה על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית (תוספת ב) הוצגו פיקדונות הציבור השקליים בהנחת פריסת עו"ש הזכות.

נכון ליום 31 במארס 2010 יש מרווח של כ- 1.5% בין שיעור התשואה הפנימי של הנכסים הפיננסיים לבין שיעור התשואה הפנימי של ההתחייבויות הפיננסיות (ליום 31 בדצמבר 2009 מרווח של 1.8%).
נכון ליום 31 במארס 2010 מח"מ ההתחייבויות ארוך ממח"מ הנכסים ב- 0.1 שנים (בדומה ליום 31 בדצמבר 2009), ולכן יש חשיפה לירידת ריבית במגזר. התחזית בסוף הרבעון הייתה לעלייה בריבית במגזר הלא צמוד.

במגזר הצמוד למדד - נכון ליום 31 במארס 2010 יש מרווח שלילי של כ- 0.1% בין שיעור התשואה הפנימי של הנכסים הפיננסיים לבין שיעור התשואה הפנימי של ההתחייבויות הפיננסיות (ליום 31 בדצמבר 2009 מרווח חיובי של 0.4%).

נכון ליום 31 במארס 2010 מח"מ הנכסים ארוך ממח"מ ההתחייבויות ב- 0.1 שנים (ליום 31 בדצמבר 2009 קיים פער נמוך), ולכן יש חשיפה לעליית ריבית במגזר. התחזית בסוף הרבעון הייתה לעלייה בריבית במגזר הצמוד למדד.

לבנק מספר חשיפות ריבית הנובעות מאופי פעילותו ומרצונו ליצור יתרון תחרותי. הבנק פועל באופן שוטף כדי לצמצם חשיפות אלו, בתוך כדי שמירה על מדיניות השקעה שלא תשחק יתר על המידה את רווחי הבנק בטווחים הקצרים.

מקורות הבנק ומיעוט הנכסים צמודי המדד שניתן לצבור בשוק יוצרים פער מח"מ. עם זאת, ההנהלה רואה בשיווק מוצרים אלו במגזר הצמוד למדד מנוף לשמירת לקוחות ולהגדלת הרווחים העתידיים.

עיקר השקעות הבנק בתקופה האחרונה הן לטווחים של שנה ויותר. בשל יכולת התכסות מוגבלת לזמן קצר קשה להתאים במדויק את מח"מ הנכסים למח"מ ההתחייבויות במגזר. נוסף על כך, לבנק תכניות חיסכון בריבית משתנה אחת לחצי שנה בעלות מח"מ קצר (של כ- 0.2 שנים) שכנגדן הוא מתכסה על פי מח"מ של שנה.

במגזר מטבע חוץ - היקף הנכסים וההתחייבויות במגזר אינו גדול. נכון ליום 31 במארס 2010 יש מרווח שלילי בשיעור של כ- 0.1% בין שיעור התשואה הפנימי של הנכסים הפיננסיים לבין שיעור התשואה הפנימי של ההתחייבויות הפיננסיות (ליום 31 בדצמבר 2009 מרווח חיובי של 0.1%). קיים פער נמוך בין מח"מ הנכסים למח"מ ההתחייבויות (בדומה ליום 31 בדצמבר 2009).

דוח הדירקטוריון ליום 31 במארס 2010

להלן תיאור השפעתם של שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק:

א. השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים, לפני השפעתם של שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית (במיליוני ש"ח)

ליום 31 במארס 2010				
סך הכול	מטבע חוץ ⁽²⁾	מטבע ישראלי		
		צמוד למדד	לא צמוד	
14,008.4	578.4	2,881.8	10,548.2	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
-	-	-	-	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים ⁽³⁾
13,430.0	575.1	3,102.2	9,752.7	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
-	-	-	-	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים ⁽³⁾
578.4	3.3	(220.4)	795.5	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ליום 31 במארס 2009				
סך הכול	מטבע חוץ ⁽²⁾	מטבע ישראלי		
		צמוד למדד	לא צמוד	
12,875.7	587.3	3,848.7	8,439.7	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾⁽⁷⁾
441.3	-	-	441.3	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים ⁽³⁾
12,329.6	599.5	2,976.6	8,753.5	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾⁽⁷⁾
438.3	-	438.3	-	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים ⁽³⁾
549.1	(12.2)	433.8	127.5	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ליום 31 בדצמבר 2009				
סך הכול	מטבע חוץ ⁽²⁾	מטבע ישראלי		
		צמוד למדד	לא צמוד	
14,070.0	583.6	3,378.8	10,107.6	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾
268.3	-	-	268.3	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים ⁽³⁾
13,526.2	581.2	3,252.9	9,692.1	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
279.3	-	279.3	-	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים ⁽³⁾
532.8	2.4	(153.4)	683.8	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ב. השפעתם של שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים (במיליוני ש"ח)

ליום 31 במארס 2010

שינוי בשווי ההוגן			השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים לאחר השפעת השינויים בשיעורי הריבית (4)			
באחוזים			מטבע ישראלי		השינוי בשיעורי הריבית	
סך הכול	סך הכול	סך הכול	מטבע חוץ (2)	לא צמוד למדד		
1.2	7.2	585.6	3.1	(222.5)	805.0	1%
0.2	0.9	579.3	3.3	(220.4)	796.4	0.1%
(1.3)	(7.5)	570.9	3.6	(218.5)	785.8	1%
2.4	14.1	592.5	2.9	(224.8)	814.4	2%
(2.7)	(15.4)	563.0	3.8	(216.7)	775.9	2%

ליום 31 במארס 2009

שינוי בשווי ההוגן			שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים לאחר השפעת השינויים בשיעורי הריבית (4)			
באחוזים			מטבע ישראלי		השינוי בשיעורי הריבית	
סך הכול	סך הכול	סך הכול	מטבע חוץ (2)	לא צמוד למדד		
0.2	0.9	550.0	(12.1)	425.3	136.8	1%
0.0	0.1	549.2	(12.2)	432.9	128.5	0.1%
(0.1)	(0.9)	548.2	(12.4)	442.5	118.1	1%

ליום 31 בדצמבר 2009

שינוי בשווי ההוגן			השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים לאחר השפעת השינויים בשיעורי הריבית (4)			
באחוזים			מטבע ישראלי		השינוי בשיעורי הריבית	
סך הכול	סך הכול	סך הכול	מטבע חוץ (2)	לא צמוד למדד		
2.2	11.8	544.6	2.4	(152.4)	694.6	1%
0.2	1.2	534.0	2.4	(153.3)	684.9	0.1%
(2.3)	(12.5)	520.3	2.5	(155.0)	672.8	1%
4.3	23.0	555.8	2.3	(151.8)	705.3	2%
(4.8)	(25.8)	507.0	2.5	(157.1)	661.6	2%

(1) לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים.

(2) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

(3) סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים.

(4) השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שכל שינוי בכל שיעורי הריבית במגזר ההצמדה כפי שצוין. סך כל השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שהיה שינוי בשיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.

(5) לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ביאור 18 בדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2009.

(6) בנוגע להשפעת ההנחות בנוגע למועד הפירעון של תזרימי מזומנים חוזיים ראה ביאור 18 בדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2009 ותוספת ב בסקירת ההנהלה.

(7) הוצג מחדש.

- אומדן פנימי של ערך ה-VAR

הבנק אומד את סיכוני השוק של כלל הבנק אחת לחודש גם בשיטת הערך בסיכון (VAR). אומדן הסיכון מחושב באופן של 10 ימי עסקים ברמת מובהקות של 99% בשיטה של VAR היסטורי על פי ההיסטוריה של שלוש השנים האחרונות.

ה-VAR היסטורי מניח כי ההתנהגות ההיסטורית של גורמי הסיכון תחזור על עצמה בעתיד, דבר שיתכן שלא יתרחש. כמו כן, המודל מתעלם מהפסדים אפשריים שעשויים להתרחש מעל רמת המובהקות שנקבעה.

ערך ה-VAR יכול להשתנות בעקבות שינוי בתנודתיות גורמי הסיכון או כתוצאה משינוי ברמת הסיכון הגלומה בפוזיציות שבתיק הבנק.

דייקטוריון הבנק קבע מגבלת VAR כאחוז מההון העצמי הכולל.

נכון ליום 31 במארס 2010 אומדן הערך בסיכון הוא כ- 7.0 מיליוני ש"ח, שהם כ- 0.6% מסך ההון העצמי הכולל של הבנק (7.8 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2009 שהם 0.7% מסך ההון העצמי של הבנק).

ברבעון האחרון של שנת 2009 החל הבנק לאמוד את סיכויי השוק של נכסי הבנק בשיטת הערך בסיכון אחת לשבוע.

הבנק בוחן את סיכויי השוק גם באמצעות תרחישי קיצון הבודקים איתנות הפוזיציות הנוכחיות נוכח שינויים קיצוניים בגורמי השוק.

סיכון נזילות

סיכון הנזילות מוגדר כסיכון לרווח הבנק ולהונו עקב אי יכולתו של הבנק לעמוד בהתחייבויות שוטפות או עתידיות. הסיכון נובע מאי הוודאות באשר לזמינות המקורות ומן הביקוש לשימושים.

במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים עלולה להיות בעיה בזמינות השימושים או עלות בלתי מתוכננת בגיוס המקורות.

סיכון הנזילות נובע משלושה מקורות עיקריים אלו:

- אי התאמה בין זרמי המזומנים הצפויים של הנכסים וההתחייבויות.

- שינויים בלתי צפויים בתזרים.

- סיכון נזילות מבנית (שינויים בלתי צפויים בעלויות הגיוס או בזמינות המקורות והשימושים).

נכון לשנים האחרונות הבנק מתאפיין בעודפי נזילות גבוהים יחסית למערכת הבנקאית בישראל. מדיניות הבנק הינה לפעול לצמצום פערי נזילות באמצעות ויסות של מחירי הצל ומרווחים נדרשים על מנת שלא להגביל (מבחינת נזילות) את האשראי הניתן בבנק. הבנק מניח כי פערי נזילות שיתגלו לטווחים ארוכים (מעל שנה) יסגרו במהלך הזמן הנותר עד התממשותם וכי הסיכון להתממשות קשיים בסגירת פערי הנזילות כגון: ירידה בביקוש לפיקדונות, האטה בסביבה העסקית וכדומה, הוא נמוך יחסית.

הבנק שואף לנצל עד כמה שאפשר את עודפי הנזילות שלו כדי להשיג תשואה עודפת בעת הפקדתם בבנקים אחרים במערכת או ברכישת אג"ח הנסחר בשוק.

מימוש נכסים בבנק הינו מקור נוסף ובעל חשיבות מיוחדת בניהול סיכויי הנזילות בבנק. במודל הנזילות הפנימי של הבנק, הבנק בוחן את אפשרויות המימוש של איגרות חוב ממשלתיות.

הבנק מחזיק התחייבות של חברת האם כלפיו, למתן אשראי בסך של עד 500 מיליון ש"ח באופן מידי אשר ייחשבו כמקור ראשוני (הבנק יעדיף שימוש במקור זה על פני מימוש נכסים) ו-500 מיליון ש"ח נוספים כמוצא אחרון (לאחר מיצוי המקורות המשניים גם כן).

במהלך חודש אפריל 2010 אישר דירקטוריון הבנק מסמך מדיניות חדש, המגדיר בין היתר מגבלות חדשות המבוססות על מודל פערי נזילות חדש (ראה להלן). במסמך המדיניות נקבעו הרכיבים הכמותיים לחישוב יחס הנזילות, מגבלות על פערי הנזילות גם במצבי קיצון ונקבע מערך הטיפול בחריגות מהמגבלות. נקבעו הפורומים השונים המטפלים והדיווחים הנדרשים. בנוסף, הוגדרו ארבעה "מצבי עולם" שונים על פי רמות חומרה. המצבים יוכרזו על פי מספר מחוללים שאירעו ותוך התייחסות לרמת הסיכון וליכולת גיוס המקורות.

הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא ניהול הנזילות עוגנו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342. על פי ההוראה הבנק נדרש להפעיל מערכות מידע לשליטה, למדידה, לבקרה ולדיווח על הנזילות.

לבנק יש מנגנון למדידה שוטפת ולבקרה אחר מצב הנזילות על בסיס יומי. מנגנון שבין תפקידיו לאמוד את מצב הנזילות, לנהל את המקורות ולהיערך למשבר נזילות.

אמידת מצב הנזילות מתבצעת על פי חישוב פער הנזילות לפי תקופות לפירעון ועל פי יחס הנכסים הנזילים להתחייבויות.

עד לאחרונה השתמש הבנק במודל סטטיסטי LAR (LIQUIDITY AT RISK) כדי לקבוע את רמת הנזילות הנדרשת.

בחודש אפריל 2010 אישר כאמור דירקטוריון הבנק מודל חדש לניהול סיכון הנזילות. המודל החדש מתבסס על הגדרת ימי הישרדות, קרי כמה ימים הבנק יכול לשרוד באמצעות הנכסים שלו. חישוב פערי הנזילות לפי תקופות לפירעון נגזרים מנתונים סטטיסטיים היסטוריים של פירעונות ומחזור פיקדונות הלקוחות.

סיכוני אשראי

סיכון אשראי הוא הסיכון להפסד הנובע מכך שלוהו לא יעמוד בהחזרי האשראי שקיבל לפי הסכם האשראי עם הבנק.

להלן התפלגות החשיפות לפי יתרה חוזית לפירעון, ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת האשראי. יתרות באחריות התאגיד הבנקאי בסעיפים מאזניים:

ליום 31 במארס 2010						
יתרה מאזנית		תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים				
סך הכול	ללא תקופת פירעון	סך כל תזרימי המזומנים	מעל חמש שנים	מעל שנה ועד חמש שנים	עד שנה	
6,217.1	-	6,548.1	800.2	721.8	5,026.1	בנקים וממשלה
5,174.1	59.9	5,476.0	461.0	2,137.3	2,877.7	אנשים פרטיים (1) (2)
11,391.2	59.9	12,024.1	1,261.2	2,859.1	7,903.8	סך הכול אשראי
2,374.1	-	2,425.9	16.2	1,157.5	1,252.2	איגרות חוב
3.7	-	3.7	-	2.4	1.3	עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים

ליום 31 בדצמבר 2009						
יתרה מאזנית		תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים				
סך הכול	ללא תקופת פירעון	סך כל תזרימי המזומנים	מעל חמש שנים	מעל שנה ועד חמש שנים	עד שנה	
6,508.7	-	6,834.0	785.8	716.3	5,331.9	בנקים וממשלה
5,197.2	61.2	5,470.4	485.2	2,117.2	2,868.0	אנשים פרטיים (1) (2)
11,705.9	61.2	12,304.4	1,271.0	2,833.5	8,199.9	סך הכול אשראי
2,128.1	-	2,187.8	4.7	1,005.4	1,177.7	איגרות חוב
3.2	-	3.2	-	2.6	0.6	עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים

(1) אשראי לציבור לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות וההפרשה הנוספת לחובות מסופקים.
 (2) אשראי למעט מפיקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראי.

- גילוי איכותי כללי לניהול סיכון אשראי

כחלק ממדיניות האשראי של הבנק נקבעו עקרונות וכללים להעמדת אשראי ולניהול תיק האשראי והבקרה עליו, וזאת כדי לשמר את איכותו ולמזער את הסיכון הגלום בו. עקרונות וכללים אלו מאפשרים ניהול מבוקר של הסיכונים הכרוכים במתן אשראי ללווים.

המעקב אחר פירעון האשראי (בהתאם לתנאיו) ואחר מצבו הפיננסי של הלווה (בהתאם להיקפי חבותו) מתבצע בסניפים שנתנו את האשראי.

בבנק פועלת יחידה לבקרה ולאיתור סיכוני אשראי הכפופה למנהל סיכוני האשראי. היחידה מבקרת באופן שוטף את ביצועי האשראי, מהכנת בקשת האשראי, אישור האשראי בידי בעל הסמכות ועד לביצוע בסניף.

במסגרת יחידת ניהול הסיכונים פועלת היחידה לבקרת אשראי. היחידה פועלת לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 319 של בנק ישראל, אשר מדרגת את טיב הלווים ואת איכות תיק האשראי על פי מדגם שאישר בנק ישראל. היחידה אחראית גם על בדיקת מהימנות הדירוג ללווים עם 'אובליגו של יותר מ-400 אלף ש"ח' ולדיווח על התפתחות החובות הבעייתיים להנהלת הבנק ולדירקטוריון.

- פיזור סיכונים

בשל אופיו של הבנק פעילותו מתמקדת בענף משק אחד - אנשים פרטיים. עיקר לקוחות הבנק הם שכירים וגמלאים של המגזר הציבורי ובני זוגם, ובהם עובדי מדינה, עובדי רשויות סטטוטוריות, חברות ממשלתיות, חברות שהופרטו ועוד.

כמו כן, הבנק מעניק שירותים לשיעור קטן של לקוחות שאינם משתייכים לארגונים הגדולים שהבנק קשור עמם באמצעות מעסיק או ארגון יציב. זאת ועוד, הבנק מעניק אשראי לעמיתי קופות גמל וקרנות השתלמות שהוא מעניק להן שירותי תפעול.

מדיניות האשראי של הבנק, שלפיה תיק האשראי מפוזר בין מספר רב של לווים פרטיים שיתרת האשראי של כל אחד מהם נמוכה בדרך כלל, תורמת להקטנת סיכון האשראי.

המגבלה של חבות לווה וקבוצת לווים בהתאם להוראות נוהל בנקאי תקין מספר 313 אינה רלוונטית לפעילות הבנק.

מגזרי הצמדה - מרבית האשראי של הבנק הוא אשראי שקלי צמוד לשינויים בריבית הפריים.

- בטוחות

בנוהלי הבנק נקבעו סוגי הנכסים אשר יוכרו כבטוחות למתן אשראי. הבטוחות המקובלות בבנק הן כדלקמן: פיקדונות, ניירות ערך, שעבוד רכב, שעבוד קופות וקרנות נזילות המתופעלות על ידי הבנק וערבויות של יחידים. הבנק פיתח מערכת ביטחונות חדשה אשר תתמוך בניהול הביטחונות לפי דרישת 'באזל 2'. עם הפעלת המערכת הצפויה במהלך הרבעון השני של שנת 2010 ינהלו מקדמי הביטחון לניירות ערך בטבלה מרכזית לשימוש כל סניפי הבנק. יודגש כי האמור בסעיף זה הוא מידע צופה פני עתיד. מקדמי הביטחון לניירות ערך ולכלי רכב נבדקים לפחות אחת לשנה ומובאים לאישור הדירקטוריון.

- אג"ח תאגידים בארץ ובחו"ל

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות השקעה באג"ח אלו. נקבעו מגבלות לסך ההשקעה באג"ח תאגידים ובאג"ח בנקים בארץ. כמו כן, נקבעו מגבלות השקעה למנפיק בודד.

צוות השקעות לענייני אג"ח תאגידים דן בקביעת מסגרות לפעילות באג"ח מסוג זה, בכפוף לנוהלי פעילות מתאימים. בקרה בנושא אג"ח תאגידים נכללת בתכנית בקרת האשראי.

- הפרשה לחובות מסופקים

הבנק גיבש קריטריונים כדי לקבוע מהם חובות בעייתיים ונהלים למעקב אחריהם, ועל יסוד זה נעשות ההפרשות לחובות מסופקים אשר לדעת הנהלת הבנק משקפות את סיכוני האשראי של הבנק. הנהלת הבנק שוקדת על שיפור הפיקוח והבקרה על הטיפול בחובות בעייתיים ועל הרחבת המידע והכלים העומדים לרשות הבנק בעת מתן האשראי ללקוחותיו.

במהלך התקופה המדווחת, עודכן נוהל העבודה הדן בטיפול בחובות בעייתיים.

סך כל ההפרשות לחובות מסופקים (ספציפית, כללית ונוספת) הרשומות בספרי הבנק ביום 31 במארס 2010 הסתכם ב-46.1 מיליון ש"ח, לעומת 45.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009.

יתרת ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים הסתכמה ביום 31 במארס 2010 ב-42.2 מיליון ש"ח לעומת 41.6 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009.

יתרת ההפרשה לחובות מסופקים בגין סיכונים בלתי מזוהים בתיק האשראי של הבנק (כולל הפרשה כללית והפרשה נוספת) הסתכמה ב-31 במארס 2010 בסך של 3.9 מיליון ש"ח לעומת 3.8 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009. ההפרשה הכללית לחובות מסופקים מתוכה עומדת על סך של 2.6 מיליון ש"ח.

- חובות בעייתיים

31/12/09	31/3/09	31/3/10	(במיליוני ש"ח)
4.7	2.7	5.0	שאינם נושאים הכנסה
24.1	15.8	27.4	שאורגנו מחדש
13.3	16.3	11.9	בפיגור זמני
<u>69.8</u>	<u>44.2</u>	<u>72.8</u>	בהשגחה מיוחדת
111.9	79.0	117.1	סך הכול אשראי מאזני ללווים בעייתיים
3.4	4.0	3.5	סיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים בעייתיים
<u>0.1</u>	-	<u>0.1</u>	אג"ח של לווים בעייתיים
<u>115.4</u>	<u>83.0</u>	<u>120.7</u>	סיכון אשראי כולל בגין לווים בעייתיים

הבנק פועל לאתר מוקדם ככל האפשר לווים בסיכון, ולשם כך הוא מפעיל כלי מעקב לבקרה. בעקבות הגידול בהיקפי האשראי, תגבר הבנק את מערך בקרת הסיכונים ונוהלי העבודה הנוגעים לטיפול בנושא.

- מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

ביום 31 בדצמבר 2007 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא 'מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי' (להלן החוזר או ההוראה). חוזר זה מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות 5, 114 ו-118 בארצות הברית ועל הוראות רגולטוריות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות ערך בארצות הברית. העקרונות המנחים שביסוד החוזר הם בבחינת שינוי מהותי בהשוואה להוראות הנוכחיות בנושא סיווג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו.

על פי החוזר, התאגיד הבנקאי נדרש להפריש להפסדי אשראי בשיעור מתאים כדי לכסות על הפסדי האשראי הצפויים על פי תיק האשראי שלו. נוסף על האמור לעיל, על פי החוזר הבנק נדרש לקיים הפרשה מתאימה כדי לכסות על הפסדי אשראי צפויים הנוגעים למכשירי אשראי חוץ-מאזניים, כגון התקשרויות למתן אשראי וערבויות. ההפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים על פי תיק האשראי תיעשה באחד משני המסלולים הללו: הפרשה פרטנית או הפרשה קבוצתית.

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי - תיושם בעבור כל חוב שנקבע כי הוא פגום ואשר יתרתו החוזית (בלא ניכוי מחיקות חשבונאיות, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי וביטחונות) היא 1 מיליון ש"ח או יותר. בנוגע לחובות אחרים בסכום נמוך יותר, התאגיד הבנקאי רשאי להחליט ולבצע הערכה פרטנית. ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי תוערך בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבי המקורי של החוב, או על פי השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו האשראי.

הפרשה ספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי (להלן הפרשה קבוצתית) - תיושם בעבור קבוצות גדולות של חובות קטנים (שיתרתם נמוכה מ-1 מיליון ש"ח) והומוגניים וכן בגין חובות גדולים שאינם פגומים. ההפרשה הספציפית להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי תחושב לפי הכללים שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקני FAS 5: Accounting for contingencies (להלן FAS 5), על פי מודלים סטטיסטיים המביאים בחשבון את שיעור הפסדי העבר בגין כל אחת מהקבוצות ההומוגניות של חובות שלהם מאפייני סיכון דומים. ההפרשה הנדרשת לפי מכשירי האשראי החוץ-מאזניים תוערך על פי הכללים שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקני FAS 5.

ההפרשה הקבוצתית בתקופה שהוגדרה לאחר יישום ההוראות לראשונה תחושב על פי הוראות המעבר של הפיקוח על הבנקים, שעל פיהן תתבסס ההפרשה לכל ענף משק על שיעור ההפרשה בפועל בתקופה שהוגדרה לפני תאריך יישום ההוראה לראשונה ושנים נוספות כחלוף הזמן.

שינויים בהפרשה להפסדי אשראי - יירשמו בסעיף 'הוצאות בגין הפסדי אשראי' בדוח רווח והפסד. נוסף על כך, נקבעו בהוראה הגדרות וסיווגים שונים של סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, כללי הכרה בהכנסות ריבית מחובות פגומים וכן כללי מחיקה חשבונאית של חובות בעייתיים.

בהתאם לחוזר שהפיץ הפיקוח על הבנקים יידחה יישום ההוראה בדוחות הכספיים של תאגידי בנקאיים ליום 1 בינואר 2011, בלא יישום למפרע בדוחות הכספיים לתקופות קודמות. בדוחות הכספיים השנתיים של שנת 2010 יכלול ביאור פרו-פורמה העוסק בהשפעת ההוראות החדשות על סעיפים מאזניים עיקריים בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 אילו הוראות אלו היו מיושמות ביום זה. על פי הוראות המעבר, תיזקף השפעת השינויים הנובעים מההוראות החדשות במועד יישומן לראשונה ישירות להון העצמי.

כמו כן הבנקים נדרשים לדווח לבנק ישראל על הנתונים שהיו נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים של התאגיד הבנקאי אילו היו מיושמות ההוראות החדשות בנתוני הדוחות ליום 31.12.2009, 31.3.2010, 30.6.2010, 30.9.2010 במתכונת דיווח המבוססת על פריטי מידע שנדרש לתת להם גילוי לפי ההוראות החדשות בביאורים, בסקירת ההנהלה ובדוח הדירקטוריון.

נכון למועד פרסום דוחות כספיים אלו הבנק השלים את החישובים הנדרשים עבור נתוני 31 בדצמבר 2009. כמו כן הבנק ממשיך בפיתוח ובבדיקת המערכת החדשה.

- מודל להערכת איכות תיק האשראי

על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 319, יחידת בקרת האשראי צריכה להעריך את טיב האשראי של כל הלווים הגדולים אחת לשלוש שנים לפחות.

מתכונת מדגם החובות הנבדקים בבנק אושרה בהנהלה, בדירקטוריון הבנק ובבנק ישראל.

עקרונות המדגם פורטו בדוחות הכספיים לשנת 2009.

על הבנק לבחון את מתכונת המדגם מעת לעת, וזאת על פי ההתפתחות בהיקף תיק האשראי ובמאפייניו. מחלקת בקרת האשראי פועלת בימים אלו לפיתוח מודל התנהגותי חדש לדירוג לקוחות הבנק. המודל שיפותח ישמש לדירוג רמת הסיכון של כל הלקוחות בבנק ויתמוך בתהליך בקרת האשראי, ההפרשות והקצאת ההון. המידע הכלול בפסקה זו הוא מידע צופה פני עתיד.

- סיכון ריכוזיות באשראי

הבנק הגדיר את סיכון הריכוזיות כסיכון הנובע מריכוז פעילות מסוימת של הבנק בידי גורם יחיד. הפסקה או צמצום של ממש בפעילותו של גורם זה עלולים לערער את יציבות הבנק או לגרום לבנק להפסד גדול.

סיכון ריכוזיות אשראי נובע מהיקף אשראי גבוה הניתן ללווה ספציפי ו/או לכמה לוויים ספציפיים המשתייכים לאותה קבוצת לוויים. וכן חוסר פיזור בין ענפים כלכליים או מקומות גיאוגרפיים.

סיכון ריכוזיות באשראי יכול לנבוע מהסיבות הללו: מתן הלוואה ללווה בודד בסכום גדול, רכישת אג"ח קונצרנית בסכום גדול, הפקדת פיקדון בבנק יחיד בסכום גדול או מתן אשראי 'ענפי'.

סיכון ריכוזיות בתיק האשראי ללקוחות

הלוויים בבנק הם שכירים העובדים במגזר הציבורי בתחומים שונים ובפריסה כלל ארצית. לאור זאת הבנק סבור כי לא קיימת ריכוזיות אזרית. הבנק מעריך כי מבנה תיק האשראי טומן בחובו מספר חוזקות אשר מקטינים באופן מהותי את סיכון הריכוזיות הענפי.

סיכון ריכוזיות אשראי בתיק ההשקעות של הבנק

דירקטוריון הבנק הגביל את ההשקעה בפיקדונות ובאג"ח בנקים לשיעור מסוים מסך מאזן הבנק. נוסף על כך, נקבעו מגבלות ההשקעה בבנקים כשיעור מההון העצמי הכולל של כל בנק. המגבלות נגזרו מסיכון האשראי של כל בנק.

ההשקעות בניירות ערך ייעשו על פי היכולת לנתח באופן יעיל את חלופת ההשקעה. בדרך כלל אג"ח ממשלתי הוא אפיק השקעה מועדף לעניין זה.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות השקעה באג"ח תאגידיים בארץ ובחו"ל (לא כולל בנקים בישראל), באג"ח בנקים בארץ וכן מגבלות השקעה למנפיק בודד.

סיכון ריכוזיות ענפי

השקעה בהיקף גדול בענף ספציפי חושפת את הבנק לסיכון ריכוזיות ענפי. בשל מגבלה נמוכה אשר נקבעה לסך ההשקעה באג"ח קונצרניות, דירקטוריון הבנק סבור שאין זה נחוץ להטיל מגבלות חשיפה בגין סיכון זה.

- סיכון אשראי של צד נגדי

סיכון אשראי של צד נגדי הוא הסיכון שהצד הנגדי לעסקה ימצא במצב של כשל לפני הסליקה הסופית של העסקה. הפסד כלכלי ייגרם אם בעת כניסתו של הצד הנגדי למצב של כשל יהיו עמו עסקאות בעלות ערך כלכלי חיובי.

בפעילות במכשירים נגזרים יש סיכון אשראי צד נגדי, ולכן קבע דירקטוריון הבנק מגבלת השקעה בחוזים אלו. הפעילות היא חלק מניהול הנכסים והתחייבויות של הבנק, וזאת בכפוף למגבלות הדירקטוריון. בשלב זה אישר דירקטוריון הבנק פעילות בעסקאות אקדמה (פורוורד) בלבד כנגד תאגידיים בנקאיים.

דירקטוריון הבנק אישר פעילות זו בכפוף למגבלה התפעולית במכשיר זה, שמשקפת את היכולת של הבנק ואת המשאבים הנדרשים לצורך תמיכה בפעילות זו באופן שמאפשר ניהול שוטף ושמירה על מגבלות החשיפה לסיכונים הפיננסיים השונים הגלומים בפעילות.

פעילות הפורוורד באה לידי ביטוי גם בסיכון שוק וגם בסיכון ריכוזיות. בסיכון שוק מובא בחשבון הערך הנקוב של הפורוורד לצורך חישוב היקף הפעילות כדי לעמוד במגבלות השונות שנקבעו באישור הדירקטוריון. בסיכון ריכוזיות יש מגבלה על ההיקף המרבי של הערך הנקוב המותר לפעילות מול כל המערכת הבנקאית. ליום 31 במארס 2010, לבנק אין פעילות בעסקאות פורוורד.

מגבלת החשיפה לסיכון אשראי צד נגדי נמדדת בהתאם לשווה ערך האשראי שמחושב למכשירים הרלוונטיים ונקבעת כאחוז מההון העצמי הכולל של הבנק.

מכשירים נגזרים

הבנק פועל במכשירים נגזרים לצורך עצמי כחלק מניהול חשיפות הבסיס במגזרי ההצמדה השונים. בתקופה המדווחת הבנק פעל בעסקאות פורוורד שקל - מדד כאשר כל התיק נועד ליצירת פיקדונות סינתטיים לשנה ולשנתיים.

הפעילות במכשירים נגזרים מנוהלת באגף הפיננסי ומבוצעת כאמור לצורך ניהול נכסים והתחייבויות (ALM).

להלן חשיפות הנוגעות לסיכון אשראי של צד נגדי:

31/12/2009		31/3/2009		31/3/2010	
חוזים	חוזי	חוזים	חוזי	חוזים	חוזי
בגין	ריבית	בגין	ריבית	בגין	ריבית
מניות	שקל	מניות	שקל	מניות	שקל
מדד	מדד	מדד	מדד	מדד	מדד
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
א. נגזרי ALM⁽¹⁾					
חוזי פורוורד					
-	265.0	-	437.0	-	-
ב. נגזרים אחרים					
חוזי אופציה אחרים שנכתבו					
29.4	-	19.3	-	31.3	-
29.4	-	19.3	-	31.3	-
58.8	-	38.6	-	62.6	-
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
א. נגזרי ALM⁽¹⁾					
שווי הוגן ברוטו חיובי					
-	-	-	3.3	-	-
-	-	-	(0.2)	-	-
ב. נגזרים אחרים					
שווי הוגן ברוטו חיובי					
1.1	-	-	-	1.6	-
3. חשיפת אשראי לפי הגישה הסטנדרטית					
חשיפת אשראי בגין נגזרי ALM					
-	-	-	-	-	-
3.2	-	-	-	3.7	-
3.2	-	-	-	3.7	-
סך הכול חשיפת אשראי בגין מכשירים נגזרים					

⁽¹⁾ נגזרים שהם חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק ואשר לא יועדו לגידור.

סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסדים הנובעים מכשלים או מליקויים בתהליכים פנימיים (בין אם מדובר בגורמי אנוש בין אם מכשלים במערכות) או מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכונים משפטיים, והיא אינה כוללת סיכונים אסטרטגיים.

החשיפה לסיכונים תפעוליים היא חלק אינטגרלי ומובנה מהתהליכים, מהמערכות ומהפעילויות השונות בבנק, לרבות לגבי שירותי תפעול שהבנק נותן לקופות גמל ולקרנות השתלמות, וקיומם חושף את הבנק לאפשרות של הפסדים כספיים ישירים ועקיפים. סיכונים תפעוליים הם אף גורם מעצים לסיכונים אחרים, לרבות סיכוני אשראי, סיכוני שוק ונזילות, סיכונים משפטיים וכדומה. הסיכון התפעולי הוא חלק בלתי נפרד מהפעילויות בכל הרמות הארגוניות בבנק, ולכן יש לנהלו כחלק מובנה מהתרבות הארגונית הכוללת.

תהליך ניהול הסיכונים מספק להנהלת הבנק ולדירקטוריון את הכלים למיפוי ולהבנה של הסיכונים התפעוליים בבנק ותומך בהליך גיבוש ההחלטות הנוגעות להשגת היעדים העסקיים בתוך כדי עמידה בהוראות החוק ובכללי האתיקה המקובלים.

הסיכונים התפעוליים בבנק יהב מנוהלים על פי מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים שאישר דירקטוריון הבנק.

הבנק פועל להקמת מאגר ממוחשב לניהול אירועי כשל ולניהול סיכונים. הבנק סיים ניסוי מערכת לתייעוד מפת הסיכונים ואירועי הכשל המדווחים על ידי הגורמים השונים בבנק. מערכת זו תאפשר לנתח את האירועים ואת הסיכונים ותסייע בתהליך בקרת הסיכונים והדיווח. לאחר סדרת הדרכות למשתמשי המערכת יחל השימוש השוטף בה.

ניהול הסיכונים התפעוליים בבנק מנוטר ומבוקר באופן שוטף בידי בקר הסיכונים התפעוליים באמצעות מיפוי, איסוף אירועי כשל, בחינת דוחות ביקורת, בחינת נהלים והטמעת הנושא בקרב מנהלי הבנק ועובדיו.

על פי הוראות בנק ישראל, הבנק נדרש לערוך סקר סיכונים שמטרתו למפות את הסיכונים התפעוליים בבנק ולקבוע את מערך הבקורות לעניין זה. אחת לרבעון ייעשה מעקב אחר יישום הממצאים, ואחת לשלוש שנים ייערך סקר סיכונים מעודכן. הבנק סיים סקר סיכונים מעודכן לסוף שנת 2009.

בתחילת שנת 2010 הוצגה לדירקטוריון הבנק מפת סיכונים חדשה הכוללת הגדרות חדשות לרמות הסיכון. לפי מפה זו אישר דירקטוריון הבנק את תיאבון הסיכון.

את תיאבון הסיכון הגדיר דירקטוריון הבנק כאלמנט איכותי שנקבע באמצעות מטריצה שמרכיביה כמותיים. בהתאם למטריצה זו הגדיר דירקטוריון הבנק את רמת החשיפה המקסימלית. סיכון שיוערך מעל רמה זו יחייב את הנהלת הבנק לפעול במהירות האפשרית ובכל האמצעים למניעת כשלים חזויים ברמות אלו. לסיכונים ברמות נמוכות יותר הוגדרו דרגות טיפול שונות.

ההערכה באשר לתדירות האירועים, הצפויים והבלתי צפויים, ולהשפעתם על הפעילות העסקית של הבנק מבוצעת באופן שוטף באמצעות מגוון פעולות, כגון סיעור מוחות, סקרי סיכונים וניתוח אירועי קיצון.

סיכון מיחשוב

מערך המחשוב של הבנק תומך בפעילותו העסקית של הבנק ויש לו חלק מכריע ביציבותו ואמינותו של הבנק.

הבנק נדרש לבחון מספר סיכונים הקשורים למערכות המידע:

- יציבותן ומהימנותן של הפלטפורמות ומערכות היישומים התומכות בפעילות הבנק.
- התיישנות - האם הטכנולוגיה עדכנית ונתמכת על ידי הספק.
- יכולת תמיכה בעסק - האם הטכנולוגיה מסייעת באופן יעיל לפעילות העסק.
- קיבולת - האם הטכנולוגיה, החומרה והתוכנה, הן בעלות קיבולת מספיקה על מנת לתמוך בהיקף הפעילות הקיימת ובצמיחה הצפויה.
- תלות - האם העסק תלוי בטכנולוגיה שאינה בתחום שליטתו (ספקים, יחידות אחרות וכדומה).
- אבטחה - האם הטכנולוגיות שבשימוש, מספקות רמת אבטחה נאותה.
- התאוששות מאסון - האם קיימת תכנית, והאם התכנית כאמור נבחנה בהצלחה.

כדי לעמוד בדרישות הדין והרשויות בהיבטי אבטחת מידע, זמינות המידע והתהליכים העסקיים, מקיים אגף המחשוב תהליך מוסדר לניהול סיכונים, זאת במטרה למפות את החשיפות ולמזער את הסיכונים העלולים לפגוע ביציבות ותדמית הבנק.

הערכת הסיכונים בבנק מטרתה לשמור על סודיות המידע, לוודא את מידת אמינותו ולאשר את שלמותו וזמינותו כדי למנוע פגיעה במתכונן או שלא במתכוון בידי עובדים או בידי גורמים חיצוניים.

כדי לעמוד ביעדים אלו נעשית מדי תקופה הערכת סיכונים יחודית של מערך טכנולוגיית המידע. פעילות זו מבוססת על קריטריונים מתועדים שבאמצעותם מערכות המידע מחולקות לפי רמות סיכון. רמות הסיכון נבדקות בעזרת סקרי סיכונים יחודיים ובאמצעות ניסיונות חדירה מבוקרים תקופתיים.

מדיניות הבנק בנושא המשכיות עסקית תומכת בהמשך הפעילות העסקית של הבנק, תוך קיום רציפות תפעולית אשר תתמוך בתהליכים עסקיים קריטיים, לצורך המשך מתן שירות יעיל, אמין וזמין, גם בעת חירום. ההערכות לשעת חירום מוגדרת כמכלול האמצעים הארגוניים, הטכנולוגיים והתפעוליים הננקטים על ידי הבנק, על מנת לאפשר לבנק להתאושש אחרי אסון (מלא או חלקי) ולהבטיח את המשכיות הפעילות העסקית, לפחות בנושאים בעלי חשיבות מהותית לניהול עסקי הבנק ולפיקוח על ניהולם, וזאת תוך פרק זמן סביר לאחר התרחשות אירוע החירום.

בבנק מנוהל מערך גיבויים, שמבטיח כי כל מידע שהבנק מייצר לצרכיו, מגובה באופן מלא, שלם, תקין ואמין, בתצורה המתאימה לרמת הזמינות והקריטיות שנקבעה על ידי הנהלת הבנק לפעילות העסקית הנתמכת על ידי המידע הזה.

לבנק יש תכנית הערכות לשעת חירום להמשך פעילותו העסקית (BCP). התכנית מתווה נהלים לפעילות מטה הבנק והסניפים במקרה של התממשות תרחישים שונים העלולים לפגוע ולשבש את פעילות הבנק. כחלק מתכנית זו הוקם אתר גיבוי בעבור מערך המחשוב (DRP) המאפשר לתת מענה אם נפגע האתר הראשי והושבתה פעילותו. הגיבוי ניתן למערכות הנוגעות באופן ישיר לפעילות העסקית של הבנק (מערכות בנקאיות) למערכות אחרות המוגדרות כקריטיות. במהלך שנת 2010 וכחלק מתכנית העבודה ישולבו כל המערכות הקריטיות במערך ה-DRP. יודגש כי האמור בסעיף זה הוא בבחינת מידע צופה פני עתיד.

תכנית החירום נותנת מענה ליעדים העיקריים הבאים: מניעה (הקטנת ההסתברות לנזק), בלימה (מזעור הנזק), שיקום (חזרה למצב עסקים רגיל), ניסוי (פעולות שיש לנקוט כדי לבחון את תכניות החירום) והדרכה (הכרת תכנית החירום על ידי צוות העובדים).

הקצאת הון בגין סיכון תפעולי עקרונות 'באזל 2' דנים בסיכונים התפעוליים בשני היבטים מרכזיים אלו: ניהול הסיכון והקצאת הון בגין הסיכון התפעולי.

ועדת באזל המליצה להטיל על ענף הבנקאות דרישה להלימות הון נוספת בגין הסיכון התפעולי. הבנק החליט ליישם בנוגע לכך את גישת האינדיקטור הבסיסי. לפי גישה זו הבנק צריך להחזיק הון בגין סיכון תפעולי השווה ל-15% מההכנסה השנתית הגולמית החיובית הממוצעת לשלוש השנים הקודמות.

במסגרת הנדבך השני של 'באזל 2' (ICAAP) נדרש הבנק לחשב הקצאת הון כלכלי, נוסף על ההקצאה הרגולטורית, כנדרש בנדבך 1, בהתבסס על מודלים כלכליים פנימיים להערכת הלימות הון. הבנק פיתח מודל שיאפשר לחשב את הקצאת הון הכלכלי על פי הנדבך השני.

סיכון משפטי

סיכון משפטי הוא הסיכון להפסד בגלל היעדר האפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם. הסיכונים נובעים מחקיקה, מתקנות, מפסיקה ומהוראות של הרשויות; מפעילות בלא גיבוי בהסכמים מספקים או בלא ייעוץ משפטי או מייעוץ משפטי חלקי או לקוי; וכן סיכונים הנובעים מהליכים משפטיים. הכלים השונים לבקרה ולצמצום הסיכון פורטו בדוחות הכספיים לשנת 2009.

סיכונים סביבתיים

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד העלול לנבוע מכך שהבנק יישא באחריות ישירה למפגע סביבתי הנגרם על ידי פרויקט שהבנק מממן, מירידה בשווי הבטוחות החשופות לסיכון סביבתי או מהרעה במצבו הפיננסי של הלווה בשל עלויות גבוהות הנובעות מרגולציה בתחום איכות הסביבה. בסיכון הסביבתי נכללים גם סיכונים נוספים הנגזרים מסיכון זה (סיכון מוניטין, סיכון אחריות כלפי צד שלישי וכדומה).

בחודש יוני 2009 התקבל מכתב מהמפקח על הבנקים ובו הוא דורש מהבנקים לפעול להטמעת ניהול החשיפה לסיכון הסביבתי במכלול הסיכונים בבנק, לרבות קביעת נהלים לזיהוי סיכון מהותי בעת מתן אשראי ולשילוב הערכת הסיכון בהערכה התקופתית של איכות האשראי שהועמד. דירקטוריון הבנק נדרש לאשר עד ליום 30 ביוני 2010 קריטריונים ולוח זמנים ליישום האמור במכתב. בשל אופי פעילות הבנק כבנק קמעונאי, להערכת הבנק, לסיכון זה אין כמעט כל השפעה עליו.

קצין ציות

מינוי קצין ציות ופעילותו נדרש כחלק מניהול הסיכונים בבנק. בין תפקידיו לסייע להנהלה ולדירקטוריון לשאת באחריותם לציות הבנק לכל דרישות החוק ולדרישות רגולטוריות אחרות בתחום הצרכני, להקטין את החשיפה של הבנק לתביעות משפטיות, למנוע הפסדים כספיים העלולים להיגרם לבנק בגין הפרת הוראות החוק האמורות ולשמור על המוניטין הטוב של הבנק.

קצין הציות עוסק, בין היתר, בהטמעת ההוראות הצרכניות בקרב עובדי הבנק. כחלק מפעולות ההטמעה הוכנו מצגות ולומדות אשר כל עובדי הבנק למדו ונבחנו על תוכן.

קצין הציות בודק את ההפרות בתחום ההוראות הצרכניות ועוקב אחר פעולות המחלקות השונות עד לתיקון הליקויים. במקרים אחדים הטיפול מחייב שינויים במערכות המיכון. כמו כן, הבנק עוקב אחר השינויים בחקיקה או בהוראות המיסוי בזיקה להוראות הצרכניות.

בסניפי הבנק מונו אחראים לנושא הציות, והם מסייעים להטמעת ההוראות הצרכניות בבנק. האחראים מבצעים אחת לחודש בקרה בנושאים שבזיקה להוראות הצרכניות.

מניעת הלבנת הון ומימון טרור וזיהוי לקוחות

חוק איסור הלבנת הון, התש"ס - 2000, וחוק איסור מימון טרור, התשס"ה - 2005, והדינים שנקבעו מכוחם מטילים חובות של זיהוי הלקוחות, רישום פרטיהם ודיווח על פעולות מסוימות המתבצעות באמצעות התאגיד הבנקאי.

הוראות בנק ישראל מחייבות את דירקטוריון הבנק לקבוע את המדיניות בנושא איסור הלבנת הון ומימון טרור.

דירקטוריון הבנק מינה ממונה על יישום הוראות החוק לאיסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור ואימץ כללים מנחים בתחומים האלה. לפרטים, ראה בדוחות הכספיים לשנת 2009.

בחודש פברואר 2010, פרסם בנק ישראל מספר תיקונים לניהול בנקאי תקין בעיקר בנושא הבהרות והרחבות לקביעת המדיניות בנושא "הכר את הלקוח", הוספת הנחיות שנועדו לחיזוק מעמדו של האחראי בתאגיד הבנקאי והטלת חובות נוספות בכל הקשור לפיקוח ובקרה, הטלת חובות על הביקורת הפנימית לכיסוי תחום איסור הלבנת הון וחיזוק הקשר בין האחראי לביקורת הפנימית. הבנק נערך לתיקונים בהוראה.

מדיניות גיוס המקורות ומצב הנזילות

מקורות הבנק הם בעיקר תכניות חיסכון, פיקדונות לזמן קצוב ופיקדונות לפי דרישה. כמו כן, הבנק מנצל על פי הצורך את המקורות המוניטריים שבנק ישראל מעמיד לרשותו (במהלך שנת 2009, בנק ישראל לא העמיד לרשות הבנקים מכרזי אשראי).

לבנק יש מסגרת מוניטרית של עד 500 מיליון ש"ח מבנק מזרחי-טפחות בע"מ לפעילות שוטפת ו-500 מיליון ש"ח נוספים לניצול במקרים חריגים ועל פי הצורך. עד היום הבנק לא ניצל מסגרות אלו.

מקורות ומימון

מקורות המימון של הבנק כוללים פיקדונות וכתבי התחייבות נדחים. סך פיקדונות הציבור ליום 31 במארס 2010 עומד על 11,995 מיליון ש"ח לעומת 12,020 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2009.

כחלק מתכנית העבודה של הבנק, הנקבעת בידי הדירקטוריון והכוללת יעדים לגידול בתחומי הפעילות השונים, מתבצעת הערכה של השפעת העמידה ביעדים על היקף נכסי הסיכון של הבנק וכתוצאה מכך על יחס הלימות ההון. בהתאם לכך נקבעים נוסף על היעדים העסקיים ועל יעדי הרווחיות גם המקורות לגיוס ההון, וזאת על פי ההנחיות שקבע דירקטוריון הבנק. במחצית השנייה של שנת 2009 גויס מחברת האם הון משני באמצעות כתיבת התחייבות נדחים בסך של 350 מיליון ש"ח.

מגזרי פעילות

פעילות הבנק מנוהלת בשני מגזרי פעילות אלו:

1. המגזר הקמעונאי, הכולל את כל הפעילות הבנקאית-פיננסית מול הלקוחות.
2. מגזר שוק ההון, הכולל את פעילות הבנק בתחום קופות הגמל וקרנות ההשתלמות.

תיאור עסקי הבנק לפי מגזרי פעילות

פעילות הבנק מנוהלת בשני מגזרי הפעילות כאמור. החלוקה למגזרי פעילות נעשית על פי השירותים והמוצרים הניתנים ללקוחות בכל מגזר. הנהלת הבנק משתמשת בנתוני המגזרים בעת ניתוח תוצאות הפעילות של הבנק ונעזרת בהם כדי לגבש החלטות.

המגזר הקמעונאי כולל את כל הפעילות הבנקאית-פיננסית מול לקוחות הבנק, ומגזר שוק ההון כולל את הפעילות בתחום קופות הגמל וקרנות ההשתלמות.

תוצאות פעולות המגזרים מפורטות להלן. נתוני תוצאות המגזרים נערכו על פי הוראות המפקח על הבנקים בדבר 'מגזרי פעילות עיקריים', וכוללים את המידע כפי שהוא מוצג להנהלת הבנק.

תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים נחלקו כדלקמן:

רווח מפעולות מימון והפרשה לחובות מסופקים - משויכים למגזר הקמעונאי.
 הכנסות תפעוליות ואחרות - הכנסות כל מגזר סווגו באופן ישיר לפעילותו.
 הוצאות תפעוליות ואחרות - מרבית הוצאות מסווגות ספציפית למגזרים. הוצאות שלא ניתן היה לסווג באופן ישיר הוקצו לכל מגזר על פי יחס פעילותו (מספר עובדים יחסי, שטח בשימוש וכולי).
 הון עצמי - מיוחס למגזר הקמעונאי.

יודגש כי האמור בסעיפים 'יעדים' ואסטרטגיה עסקית' ו'צפי להתפתחויות בשנה הנוכחית' הוא מידע צופה פני עתיד.

להלן תוצאות פעילות הבנק על פי מגזרי פעילות (במיליוני ש"ח):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במארס						
2009			2010			
(בלתי מבוקר)			(בלתי מבוקר)			
סה"כ	שוק ההון	קמעונאי	סה"כ	שוק ההון	קמעונאי	
55.3	-	55.3	59.1	-	59.1	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים הכנסות תפעוליות ואחרות
<u>32.4</u>	<u>6.4</u>	<u>26.0</u>	<u>35.7</u>	<u>7.2</u>	<u>28.5</u>	סך ההכנסות
<u>87.7</u>	<u>6.4</u>	<u>81.3</u>	<u>94.8</u>	<u>7.2</u>	<u>87.6</u>	
<u>3.1</u>	<u>-</u>	<u>3.1</u>	<u>0.9</u>	<u>-</u>	<u>0.9</u>	הפרשה לחובות מסופקים
4.1	(0.6)	4.7	7.3	(0.2)	7.5	רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות
-	-	-	-	-	-	רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מס
<u>4.1</u>	<u>(0.6)</u>	<u>4.7</u>	<u>7.3</u>	<u>(0.2)</u>	<u>7.5</u>	רווח (הפסד) נקי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009
(מבוקר)

סה"כ	שוק ההון	קמעונאי	
236.1	-	236.1	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים הכנסות תפעוליות ואחרות
<u>145.9</u>	<u>27.0</u>	<u>118.9</u>	סך ההכנסות
<u>382.0</u>	<u>27.0</u>	<u>355.0</u>	
<u>11.9</u>	<u>-</u>	<u>11.9</u>	הפרשה לחובות מסופקים
28.7	(1.0)	29.7	רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות
<u>0.6</u>	<u>-</u>	<u>0.6</u>	רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מס
<u>29.3</u>	<u>(1.0)</u>	<u>30.3</u>	רווח (הפסד) נקי

המגזר הקמעונאי

מבנה המגזר

המגזר הקמעונאי הוא המגזר העיקרי של הבנק. המגזר כולל את מערך הסינוף ואת הפעילות התומכת באגפים ובהנהלת הבנק.

המוצרים הבנקאיים העיקריים שהמגזר מספק כוללים ניהול חשבון עו"ש, אשראי, פיקדונות, מט"ח, תכניות חיסכון, פעילות בכרטיסי אשראי ופעילות שוק ההון (השקעות בעבור לקוחות הבנק).

יעדים ואסטרטגיה עסקית

- גידול בנתח השוק והרחבת בסיס הלקוחות.

הבנק פועל בהתאם ליעדו וממשיך לצמוח במגזר השכירים בישראל וזאת כנגזר מתכנית רב שנתית על מנת להגיע להיקף לקוחות של כ- 10% מהשכירים במשק.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילווצים מיוחדים

כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) התשס"ח - 2008

בחדש יולי 2008 נכנס לתוקף תיקון לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א - 1981.

מכוח התיקון האמור לחוק נקבע תעריפון אחיד המאפשר ללקוח להשוות בין הבנקים.

מאפייני התעריפון החדש המיועד למשקי בית ולעסק קטן הם כדלקמן: איחוד עמלות, ביטול עמלות, ביטול מדרגות סכום ושינוי אופן חישוב העמלה. הבנק התאים את תעריפון העמלות שלו לתקנות העיקריות האמורות. ההטבות והתנאים שקיבלו לקוחות שיש עמם הסכמים מיוחדים נשמרו והותאמו לתעריפון החדש. ההשפעה העיקרית של התיקון על הבנק היא הפחתת עמלות האשראי.

תשלום ריבית על יתרות זכות

על שולחן הכנסת מונחות שתי הצעות חוק פרטיות זהות המבקשות לחייב את התאגידים הבנקאיים בתשלום ריבית על יתרות הזכות בחשבונות העו"ש של לקוחותיהם כאשר שיעורה המזערי של הריבית כאמור ייקבע בידי נגיד בנק ישראל לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת ובאישור שר האוצר. הבנק עוקב אחר התפתחות הדיונים בהצעות.

שינויים ברווחיות המגזר

להלן השינויים ברווחיות המגזר (במיליוני ש"ח):

שיעור השינוי באחוזים	שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במארס		
	2009	2010	
60	4.7	7.5	רווח נקי
			רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
10	26.0	28.5	הכנסות תפעוליות ואחרות
(71)	3.1	0.9	הפרשה לחובות מסופקים

צפי להתפתחויות בשנה הנוכחית

- הרחבת הפעילות הבנקאית של הבנק. לפרטים ראה לעיל בסעיף 'יעדים ואסטרטגיה עסקית'.
- עמדות נוספות של נציגויות למכירת משכנתאות.
- הרחבת מוקד 'ניירות ערך'.

תחרות

התחרות על פלח לקוחות משקי הבית מחריפה בשנים האחרונות, והבנק נאלץ להתמודד מול בנקים מסחריים וגורמים פיננסיים נוספים. עם סיום התקשרותו של הבנק עם מדינת ישראל בהסכם למתן שירותים בנקאיים לעובדיה (ראה להלן בסעיף 'הסכמים מהותיים') גברה מאוד התחרות על לקוחות שהם עובדי מדינה.

- הבנק ממשיך להעניק לעובדי המדינה הטבות בניהול חשבון עו"ש, כפי שהיו בתקופת ההתקשרות של הבנק עם מדינת ישראל למתן שירותים בנקאיים לעובדי המדינה. מתחילת שנת 2008 הטבות מוענקות מאמצעי הבנק. הבנק התחייב להמשיך ולהעניק הטבות כאמור, כמפורט להלן בסעיף 'הסכמים מהותיים'.

- הבנק מעניק גם ללקוחותיו האחרים שאינם נמנים על עובדי המדינה תנאים אטרקטיביים ועמלות נמוכות בניהול חשבון עו"ש ומציע לשכירים חשבון בלא עמלות עו"ש.

על אף התחרות העזה, המשיכה ברבעון הראשון של השנה העלייה במספר לקוחות הבנק ובהיקף הפעילות.

- מערך הסניפים - בנק יהב השקיע משאבים רבים בשנים 2008 ו-2009 בפיתוח ובהרחבת מערך הסניפים שלו. נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים סניפי הבנק פרוסים בכל רחבי הארץ ומונים כיום 35 סניפים, נקודות שירות וחמישה מרכזי ייעוץ. הקמת הסניפים החדשים ובחירת מיקומם נגזרים מצורכי קהל היעד ומאופיו. כמו כן, הבנק מפעיל נקודות שירות ברחבי הארץ, בעיקר במקומות העבודה של לקוחותיו, בכפוף להיתר בנק ישראל.

הבנק הקים מרכזי ייעוץ ניירות ערך בירושלים, בתל אביב, בחיפה ובבאר שבע. המרכזים נועדו לתת שירות וייעוץ בתחום ניירות הערך הישראליים והזרים ללקוחות בעלי תיק השקעות גדול. נכון למועד פרסום הדוח, הבנק בוחן הקמת מרכזי ייעוץ נוספים.

במהלך חודש מארס התקבלה בבנק דרישת מינהל הדיור הממשלתי לפינוי שני סניפי הבנק שמצויים בקריות הממשלה בירושלים. הבנק דחה את הדרישה.

מגזר שוק ההון

מגזר שוק ההון מרכז את הפעילות המסורתית של הבנק כנותן שירותי תפעול לקופות גמל, לקרנות השתלמות ולחברות המנהלות שלהן. רוב העמיתים הם במעמד של שכירים.

סל השירותים שהבנק מציע לחברות המנהלות כולל את ניהול חשבונות העמיתים בכללם, בעיקר גביית תשלומים מהמעסיקים, לרבות באמצעות ניכויים ממשכורת, ביצוע הוראות בדבר הפקדות, העברות או משיכות של כספי עמיתים, הנהלת חשבונות של קופות הגמל ושל קרנות ההשתלמות, הכנת הנתונים הנדרשים לדוחות כספיים ודוחות לאגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר. החברות המנהלות בוחרות מהם השירותים שיקבלו בפועל מהבנק עבורן ועבור קופות הגמל וקרנות ההשתלמות שבניהולן.

מבנה המגזר

קרנות השתלמות, קופות גמל וקרנות ידע

הבנק נותן שירותים ל-10 קרנות השתלמות, 14 קופות גמל ושלוש קרנות 'ידע' שהוקמו על פי הסכמי שכר שבהם התחייבו המעסיקים להפריש כספים לקידום הידע המקצועי של העובדים. כמו כן, הבנק מתפעל 16 מסלולי השקעות בקופות הגמל ובקרנות ההשתלמות נוסף על 24 מסלולים כלליים וותיקים. נכון ליום 31 במארס 2010 היקפן הכספי של קופות הגמל וקרנות ההשתלמות היה 21.4 מיליארד ש"ח לעומת 20.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009. העלייה נובעת בעיקר מהתשואות החיוביות בשוק ההון.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

- הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל ועל ענף קופות הגמל מצד גורמים שונים, כגון הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, הממונה על ההגבלים העסקיים, הרשות לניירות ערך, רשות החברות הממשלתיות ועוד.

להלן מידע על חקיקה (ראשית ומשנית) וטייטה בעלת השפעה בולטת על השירותים התפעוליים שהבנק נותן לקופות גמל ולקרנות השתלמות.

חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה - 2005 (להלן החוק לצמצום הריכוזיות)

כחלק מהרפורמה בשוק ההון, הידועה כרפורמת בכר, אישרה הכנסת ביום 25 ביולי 2005 את החוק לצמצום הריכוזיות אשר תכליתו לצמצם את הריכוזיות בשוק ההון בכלל ובמערכת הבנקאית בפרט.

כחלק מיישום הוראות החוק לצמצום הריכוזיות מכר הבנק בשנה הקודמת את פעילותן של חלק מקרנות ההשתלמות וקופות הגמל שהיו באחזקתו ובשליטתו.

לאחר המכירה של פעילות קופות הגמל כאמור לעיל נותר הבנק מחזיק ב-90% ממניותיהן של שלוש קרנות השתלמות ענפיות, כמפורט להלן.

בשנת 2008 הודיע הבנק לאגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר כי הוא מוותר, באופן חד-צדדי, על הזכויות הנלוות למניותיו בקרנות ההשתלמות המפעליות הללו: יהב קרן השתלמות וחיסכון לרופאים בע"מ, יהב קרן השתלמות וחיסכון לאחים ואחיות בע"מ ויהב פ.ר.ח חברה לניהול קופות גמל בע"מ, ככל שיש בזכויות אלו כדי להוות 'שליטה' כמשמעותה בהוראות הדין, כלומר, הזכות להשתתף באספות של בעלי המניות של החברה והזכות לקבל את יתרת נכסיה בעת פירוק. הבנק הודיע כי ויתור זה לא יחול במקרים חריגים כמפורט בהודעה שעניינם הצעה לחיסול עסקי החברות האמורות וכן כי מדובר בויתור אישי שלא יחייב צדדים שלישיים שירכשו את המניות.

חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט - 2009

בחודש יולי 2009 התקבל בכנסת חוק ההתייעלות הכלכלית הכולל, בין היתר, תיקון (על דרך ההוספה) לסעיף 2 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), תשס"ה - 2005. כחלק מהתיקון נקבע כי חברה מנהלת לא תנהל יותר מקופת גמל אחת מכל סוג מבין הסוגים המנויים באותו סעיף (למעט קופת גמל בניהול אישי, קופת גמל המבטיחה תשואה קבועה או מזערית, קופת גמל מרכזית לקצבה או קופת גמל שההצטרפות אליה מוגבלת, לפי תקנונה, לציבור מסוים בלבד). כמו כן נקבע כי שר האוצר, באישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, מוסמך לקבוע כי ההגבלה האמורה לא תחול על חברה מנהלת שמתקיימים בנוגע לה התנאים שקבע או שההגבלה תחול בשינויים שקבע. התיקון האמור ייכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2011.

ייעוץ פנסיוני

הממונה החל לקדם הקמתה של מסלקה פנסיונית שתפקידיה העיקריים יהיו להעביר מידע בין הגורמים השונים בתחום החיסכון הפנסיוני (ובכלל זה הגופים המוסדיים, היועצים הפנסיוניים והסוכנים הפנסיוניים, והמעסיקים) וסליקת כספי החיסכון הפנסיוני. לצורך כך פרסם הממונה בחודש יולי 2009 מזכר הבנות לשיתוף פעולה בין הגורמים השונים שנועד לקדם את הקמתה של המסלקה האמורה, וכן הקים צוותי עבודה ששותפים בהם נציגי הגורמים השונים (ובכללם נציגי חלק מהבנקים).

טיטת חוזר ניהול איתור עמיתים ומוטבים (מיום 8 בספטמבר 2009)

מטרת טיטת החוזר היא ליצור מנגנון אפקטיבי וישים אצל הגופים המוסדיים לאיתור עמיתים שהקשר עמם נותק ולאיתור מוטבים לאחר מותו של עמית, וכן יידוע העמיתים או המוטבים כי יש כספים שהם זכאים להם. הוראות החוזר הן הוראות משלימות לטיטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשס"ט - 2009. הבנק והחברות המנהלות לומדים את משמעות הטיטה.

דוח סופי של הוועדה לקביעת פרמטרים להתייחסות גופים מוסדיים המעמידים אשראי באמצעות רכישת אגרות חוב לא ממשלתיות מיום 24 בפברואר 2010 (ועדת חודק) וטיטת חוזר מיום 14 באפריל 2010 ליישום המלצות הוועדה

הוועדה עוסקת בהליך ההשקעה של גופים מוסדיים באגרות חוב קונצרניות ומבקשת להחיל כללים מחייבים כתנאי להשתתפות מוסדיים בהנפקות, כגון: דרישה לקבלת מסמכים משפטיים שבעה ימי עסקים טרם ההנפקה, אנליזה טרם רכישת איגרת חוב (בשוק ראשוני ומשני), קבלת דיווחים מתאגידים שאינם מדווחים והקמת לשכת רישום, מאפיינים רצויים של איגרות חוב לרבות תניות חוזיות ואמות מידה פיננסיות. בנוסף, טיטת החוזר קובעת כי על הגוף המוסדי לקבוע מדיניות לעניין השקעותיו באיגרות חוב קונצרניות, בין היתר ביחס לשיעורי ההשקעה, סיווגן (מובטח/לא מובטח, בכיר/נדחה), ההתניות החוזיות הכלולות בהן ואמות המידה הפיננסיות.

להלן השינויים ברווחיות מגזר שוק ההון (במיליוני ש"ח):

שיעור השינוי <u>באחוזים</u>	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במארס		
	<u>2009</u>	<u>2010</u>	
67	(0.6)	(0.2)	הפסד נקי
13	6.4	7.2	הכנסות תפעוליות ואחרות

יעדים ואסטרטגיה עסקית

- להמשיך ולהעניק את שירותי התפעול בתחום קופות הגמל ללקוחות קיימים ולהתקשר עם לקוחות חדשים בתחום, כל זאת באמצעות שמירה על רמה מקצועית גבוהה ועל המוניטין הטוב של הבנק.
- השלמת תהליך מכירת קרנות ההשתלמות הענפיות, על פי הוראות הדין.

צפי להמשך ההתפתחות בשנה הנוכחית

- המשך מתן שירותי תפעול לגופים מוסדיים.
- שיתוף פעולה עם חברה שתעסוק במתן שירותים נוספים לגופים מוסדיים, כמפורט להלן ובכפוף להוראות הרשויות המפקחות.
- ההסתדרות פרסמה הזמנה לקבלת הצעות למתן שירותי תפעול לקופות גמל. בהצעה משתתפות 19 קופות, בהן שלוש קופות שהבנק מעניק להן שירותים.

בחודש אוגוסט 2009 הגיש הבנק הצעה למתן שירותי תפעול. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2010 הגיע הבנק להסכם בדבר שיתוף פעולה עם גוף נוסף, למתן שירותים נלווים לגופים מוסדיים, שאינם כוללים בסל שירותי התפעול המוצע על ידי הבנק. בהתאם לכך, הגיש הבנק הצעה נוספת להצעתו המקורית, וזו מאפשרת גם מתן שירותים נלווים כאמור, על ידי חברה זו.

- שיתוף פעולה עם בנק מזרחי-טפחות למתן שירותים לגופים מוסדיים המתופעלים בידי בנק יהב.
- השתתפות במכרזים להרחבת הפעילות.

השינויים והרפורמות בשוק ההון מחייבים את הבנק להרחיב ולהעמיק את הידע של עובדיו ולשמור על רמת המקצועיות הגבוהה שלהם כדי להתמודד עם התמורות הקיצוניות בתחום.

פעילות חוץ-מאזנית - פיקדונות לפי מידת הגבייה

1. היתרה של פיקדונות למתן אשראי שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה של האשראי קוזזה כנגד האשראי מתוכם.

שיעור השינוי באחוזים	31/12/09 במיליוני ש"ח	31/3/10 במיליוני ש"ח	
(11)	809	721	פיקדונות הממשלה לפי מידת הגבייה (1)
(1)	377	373	פיקדונות הציבור לפי מידת הגבייה
(8)	1,174	1,082	אשראי שכנגדו קוזזה יתרת הפיקדונות לפי מידת הגבייה

(1) הירידה נובעת מסיום ההתקשרות עם מדינת ישראל, ראה לעיל בסעיף 'הסכמים מהותיים' במגזר הקמעונאי.

2. קופות גמל - הבנק מעניק שירותי תפעול לקופות גמל. שווי הנכסים של הקופות שהבנק מספק להן שירותי תפעול הסתכם ביום 31 במארס 2010 בכ-21.4 מיליארד ש"ח לעומת 20.8 מיליארד ש"ח בסוף השנה הקודמת.

3. פעילות לקוחות בניירות ערך - שווי תיקי ניירות הערך במשמרת הבנק שהלקוחות מחזיקים בהם הגיע בסוף השנה לכ-6.9 מיליארד ש"ח לעומת כ-6.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009.

עניינים אחרים

מערכות במיקור חוץ

על פי הסכם מכירת מניותיו של הבנק, אשר הוחזקו בידי בנק הפועלים, לבנק מזרחי-טפחות, שירותי מחשב ותפעול היו אמורים להמשיך ולהינתן במתכונת הנוכחית לתקופה נוספת של שלוש שנים ממועד מכירת המניות. לפיכך, החל הבנק בסוף שנת 2008, להיערך להתנתקות ממערכות המחשב של בנק הפועלים. דירקטוריון הבנק הקים ועדה מקרב חבריו אשר מלווה את התהליך.

במהלך חודש דצמבר 2009 אישר בנק ישראל את בקשת בנק מזרחי טפחות לאפשר הארכה של מתן שירותי מחשב לבנק יהב, על ידי בנק הפועלים, עד לתאריך 31 בדצמבר 2015. כפועל יוצא בימים אלה מתגבש הסכם עם בנק הפועלים בדבר המשך קבלת שירותי מחשב עד לתקופה שצוינה.

בנק מזרחי טפחות הציע כי במקביל להארכת ההתקשרות כאמור יפעל הבנק להסבת מערכתיו שלו למחשב מזרחי טפחות. בהמשך לכך קיימה הוועדה הייעודית לעניין זה מספר ישיבות במהלך הרבעון, בהן נדונה ההצעה לשינוי מתווה ההתנתקות כפי שהוצע על ידי בנק מזרחי טפחות. הוועדה נעזרת ביועץ מחשב חיצוני אשר למד את הנושא והגיש דוח ממצאים מפורט. בהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק, מחודש מארס 2010, הדיונים בנושא נמשכים.

העלאת שיעור מס השכר והרווח על תאגידים בנקאיים

בחודש מאי 2009 החליטה הממשלה על העלאת שיעור מס ערך מוסף ושיעור מס השכר והרווח על תאגידים בנקאיים משיעור של 15.5% לשיעור של 16.5% מיום 1 ביולי 2009 ועד ליום 31 בדצמבר 2010 במסגרת הוראת שעה.

ביום 31 בדצמבר 2009 אישרה מליאת הכנסת את הצעת שר האוצר להוראת שעה להפחית את שיעור המע"מ ל-16% וזאת מ-1 בינואר 2010 ועד 31 בדצמבר 2010. בהתאם לכך, יעמוד שיעור מס השכר והרווח על 16%.

בהתאם לכך, שיעור המס השנתי שיחול על תאגיד בנקאי 35.34% בשנת 2010.

חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט - 2009

בחודש יולי 2009 התקבל בכנסת חוק ההתייעלות הכלכלית, הכולל גם תיקון לפקודת מס הכנסה (מספר 171). שיעור מס החברות שצריך היה לחול טרם התיקון הוא 25%. בתיקון האמור נקבע, בין היתר, כי שיעור המס החל על חברה יקטן בהדרגה משיעור מס חברות של 24% בשנת 2011 ועד שיעור מס של 18% משנת 2016 ואילך. בשנת 2010 שיעור המס עומד על 25%.

טיוטת חוזר לתיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 357 - ניהול טכנולוגיית המידע

בשנת 2003 פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 357 העוסקת במגוון ההיבטים הנוגעים לניהול טכנולוגיית המידע, ובהם סיכונים, פיקוח וניהול, אבטחת מידע, גיבוי והתאוששות, מיקור חוץ ושירותי בנקאות בתקשורת.

מאז פורסמה ההוראה חלו שינויים טכנולוגיים שיש להם השלכות על ניהול הסיכונים במערך טכנולוגיית המידע. לפיכך, בחודש דצמבר 2009 פורסמה טיוטת חוזר לתיקון ההוראה.

מטרות עיקרי התיקון הם להדגיש את הצפנת המידע העובר בתקשורת גם באמצעות דואר אלקטרוני, פיקוח על יכולת הורדת קבצים של עובדים באמצעות האינטרנט בתוך כדי הקפדה על אמצעי מעקב ואבטחה, אפשרות לעדכן פרטים אישיים בתקשורת, הקלה על ביצוע הסכמים מקוונים והקלה על משלוח הודעות באמצעות אתר האינטרנט בכפוף לתנאים מסוימים.

דוח הוועדה לקביעת פרמטרים להתייחסות גופים מוסדיים המעמידים אשראי באמצעות רכישת אגרות חוב לא ממשלתיות מיום 24 בפברואר 2010 (ועדת חודק) וטיוטת חוזר מיום 14 באפריל 2010 ליישום המלצות הוועדה

לפרטים, ראה פירוט בפרק 'מגזר שוק ההון' בעמוד 33. הבנק לומד את הנושא וככל הנראה תהיינה השלכות לא מהותיות על דרכי פעילות הבנק, באגרות חוב המונפקות על ידי תאגידים.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בבנק

דירקטוריון הבנק הוא האורגן המופקד על בקרת העל בבנק וכן על אישור הדוחות הכספיים שלו. הדוחות הכספיים נערכים בחשבות הבנק בראשותו של החשבונאי הראשי מר מיכאל אלטמן על פי מדיניות הגילוי שקבע דירקטוריון הבנק.

עם עריכת הדוחות הכספיים ועל סמך טיוטת הדוחות המועברת אליהם, כל חברי הנהלה מאשרים בחתימתם שלא בא לידיעתם כל פרט העשוי להעיד כי הנתונים והתיאור בדוח הדירקטוריון ובדוחות הכספיים בנוגע לתחומי אחריותם כוללים מצג שגוי או חסר של עובדה מהותית, שנקבעו על ידם בקרות אפקטיביות כדי להבטיח שכל מידע מהותי בתחום אחריותם מובא לידיעתם וכן שכל ליקוי של ממש או חולשה מהותית בבקרה הפנימית על דיוח כספי אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי בתחומים שבאחריותם הובאו לידיעת הגורמים המתאימים.

נושאים עקרוניים הנוגעים לגילוי הניתן בדוחות הכספיים נדונים בוועדת הגילוי בדוחות הכספיים (להלן ועדת הגילוי) בראשות המנהל הכללי מר שאול גלברד, ובהשתתפות החשבונאי הראשי מר מיכאל אלטמן, היועץ המשפטי מר חיים קמחי וחברי הנהלה נוספים. הנושאים מוצגים בפני ועדת הגילוי וכוללים גם את התייחסותו המקצועית של רואה החשבון המבקר - זיו האפט. נושאים עקרוניים אלו כוללים נושאים שלהם השפעה ניכרת על הדוחות הכספיים, בעלי עניין לציבור, נושאים החייבים להיות מדווחים לציבור, שינויים מהותיים ביישום מדיניות חשבונאית, בקשות או דרישות של רשויות פיקוח ונושאים שיש בנוגע להם חילוקי דעות בין הנהלת הבנק לבין רואי החשבון המבקרים.

כדי להדק ולייעל את הפיקוח ואת הבקרה על הגילוי בדוחות הכספיים הקים דירקטוריון הבנק את ועדת המאזן, שחברים בה שישה דירקטורים, ומתפקידה להעמיק ולדון בנאותות הגילוי בדוחות הכספיים ובבחינת הדוחות הכספיים על מרכיביהם השונים בטרם יובאו לדיון ולאישור במליאת הדירקטוריון.

בישיבות ועדת המאזן משתתפים גם החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר. ועדת המאזן בוחנת את המלצותיה של ועדת הגילוי באשר לאופן יישום הגילוי וקובעת את הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים בנוגע לנושאים חייבים בגילוי. על פי הוראות המפקח על הבנקים באשר ליישומן של הנחיות סעיף 302 בחוק SARBANES-OXLEY האמריקני, מובא לפני ועדת המאזן דיווח באשר לכל ליקוי של ממש שאותר בתהליכי הגילוי בדוחות הכספיים. כל הנושאים האמורים מוצגים גם לפני ועדת הביקורת, ודיווח על ליקויים מהותיים מוצג גם לפני דירקטוריון הבנק. לאחר הדיון בוועדת המאזן ולפי המלצותיה, הדוחות הכספיים מאושרים בדירקטוריון הבנק.

מספר ישיבות הדירקטוריון

דירקטוריון הבנק קיים שלוש ישיבות במהלך התקופה המדווחת. ועדות הדירקטוריון השונות קיימו 16 ישיבות בתקופה זו.

ביום 19 באפריל מונו מר ישראל אנגל ומר סמי קינן כחברי דירקטוריון. מר אנגל מכהן כסמנכ"ל בבנק מזרחי טפחות, מנהל החטיבה הקמעונאית. מר קינן מכהן כסמנכ"ל בבנק מזרחי טפחות, מנהל טכנולוגיית מידע. ביום 7 במארס 2010 סיים מר רון מילוא את כהונתו כחבר דירקטוריון. ביום 19 באפריל 2010 סיים מר צבי אגרוביץ את כהונתו כחבר דירקטוריון.

בקורות ונהלים

לפי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, חתמו המנהל הכללי של הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה המצורפת לדוחות הכספיים בנושא אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים באשר לגילוי לבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי לפי ההוראות בסעיף 302 ובסעיף 404 של חוק SARBANES-OXLEY.

- הוראות סעיף 302 בדבר האחריות לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים בנוגע לגילוי מבוצעות באופן רבעוני.
- הוראות סעיף 404 בדבר האחריות לבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי מבוצעות בעבור סוף השנה.

בקורות ונהלים בנוגע לגילוי בדוחות הכספיים

הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכה נכון ליום 31 במארס 2010 את האפקטיביות של הבקורות והנהלים באשר לגילוי של הבנק. על יסוד הערכה זו הסיקו מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים באשר לגילוי של הבנק אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני על פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במארס 2010 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי או שסביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

שאול גלברד - מנהל כללי

דוד בן דוד - יו"ר הדירקטוריון

16 במאי 2010
ג' בסיוון, תש"ע

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה לתקופה שהסתיימה ביום 31 במארס (1)

תוספת א'

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במארס

<u>2009</u>		<u>2010</u>		<u>2010</u>		<u>2009</u>		
<u>שיעור הכנסה (הוצאה)</u>		<u>הכנסות</u>	<u>יתרה</u>	<u>שיעור הכנסה (הוצאה)</u>	<u>הכנסות</u>	<u>יתרה</u>		
<u>כולל השפעת</u>	<u>ללא השפעת</u>	<u>(הוצאות)</u>	<u>שנתית</u>	<u>כולל השפעת</u>	<u>ללא השפעת</u>	<u>(הוצאות)</u>	<u>שנתית</u>	
<u>נגזרים</u>	<u>נגזרים</u>	<u>מימון</u>	<u>(2) ממוצעת</u>	<u>נגזרים</u>	<u>נגזרים</u>	<u>מימון</u>	<u>(2) ממוצעת</u>	
(אחוזים)	(אחוזים)	(במיליוני ש"ח)	(במיליוני ש"ח)	(אחוזים)	(אחוזים)	(במיליוני ש"ח)	(במיליוני ש"ח)	
	(7) 2.88	60.3	(7) 8,469.1		2.66	66.8	10,129.0	מטבע ישראלי לא צמוד:
		-	511.8			-	201.7	נכסים (4),(3)
(7) 2.71		60.3	(7) 8,980.9	2.61		66.8	10,330.7	השפעת נגזרי ALM י (5)
	(7) (1.07)	(22.9)	(7) 8,520.2	(0.75)		(17.8)	9,476.5	סך כל הנכסים
(7) 1.64	(7) 1.81			1.86				סך כל ההתחייבויות
				1.91				פער הריבית
	(7) (0.36)	(3.2)	(7) 3,571.3	(1.39)		(10.9)	3,130.0	מטבע ישראלי צמוד למדד:
								סך כל הנכסים (3)
	0.56	4.0	(7) 2,865.5		2.01	15.6	3,122.2	התחייבויות (4)
		(0.2)	511.8			2.8	201.7	השפעת נגזרי ALM י (5)
0.45		3.8	(7) 3,377.3	2.23		18.4	3,323.9	סך כל ההתחייבויות
0.09	0.20			0.84				פער הריבית (6)
	40.98	50.0	557.7		(14.50)	(22.3)	580.7	מטבע חוץ ומטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ:
	(39.78)	(48.7)	557.7		15.20	23.3	577.1	סך כל הנכסים (4),(3)
1.20	1.20			0.70				סך כל ההתחייבויות (4)
				0.70				פער הריבית
	(7) 3.44	107.1	(7) 12,598.1		0.97	33.6	13,839.7	סך הכל:
		-	511.8			-	201.7	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (3) , (4)
(7) 3.31		107.1	(7) 13,109.9	0.96		33.6	14,041.4	השפעת נגזרי ALM י (5)
	(7) (2.24)	(67.6)	(7) 11,943.4		0.64	21.1	13,175.8	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (4)
		(0.2)	511.8			2.8	201.7	השפעת נגזרי ALM י (5)
(7) (2.16)		(67.8)	(7) 12,455.2	0.72		23.9	13,377.5	סך הכל התחייבויות
(7) 1.15	(7) 1.20			1.68				פער הריבית

- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבות היתרות הממוצעות על בסיס נתונים יומיים, ולאחר ניכוי היתרות המאזניות הממוצעות של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים. במגזר לא צמוד כולל יתרה שנתית ממוצעת על אשראי בחריגה ממסגרות שאושרו בסך 53.4 מיליוני ש"ח (31 במארס 2009: 46.1 מיליון ש"ח).
- (3) מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוספה/ (נוכחה) היתרה הממוצעת של הרווחים/ (ההפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב זמינות למכירה, נטו בסך 2.1 מיליון ש"ח במגזר הלא צמוד (31 במארס 2009- 41.8 מיליון ש"ח) , ו- 3.8 מיליון ש"ח במגזר הצמוד למדד (31 במארס 2009 - 13.4 מיליון ש"ח).
- (4) למעט מכשירים נגזרים.
- (5) נגזרים ALM המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק , לגביהם ניתן לייחס הכנסה (הוצאה) למגזרי הצמדה.
- (6) ללא הבטחת קרן השקעה לחוסכים, שיעור התשואה ליום 31 במארס 2009 במגזר הצמוד למדד כולל השפעת נגזרים הוא 0.41%.
- (7) הוצג מחדש,ראה ביאור 4.

הערה: נתונים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מגזר , לפי סעיפי המאזן השונים , יימסרו לכל מבקש.

סקירת ההנהלה

שיעורי הכנסה והוצאה לתקופה שהסתיימה ביום 31 במארס (1)

תוספת א' (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במארס

שיעור הכנסה (הוצאה) (אחוזים)	2009		2010		
	הכנסות (הוצאות)	יתרה שנתית	שיעור הכנסה (הוצאה) (אחוזים)	הכנסות (הוצאות)	
	מימון (2) (במיליוני ש"ח)	ממוצעת (2) (במיליוני ש"ח)		מימון (2) (במיליוני ש"ח)	
	16.0		1.6		עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות
	123.1		35.2		סך כל הכנסות המימון
	(67.8)		23.9		סך כל הוצאות המימון
	55.3		59.1		רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
	(3.1)		(0.9)		הפרשה לחובות מסופקים לרבות הפרשה כללית ונוספת
	52.2		58.2		רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
	(5)	12,598.1		13,839.7	סך הכל נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (3)
		5.0		-	נכסים מאזניים הנובעים ממכשירים נגזרים (4)
		31.3		68.9	נכסים כספיים אחרים (3)
		(5.9)		(3.8)	הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים
	(5)	12,628.5		13,904.8	סך כל הנכסים הכספיים
	(5)	11,943.4		13,175.8	סך הכל התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון (3)
		2.8		7.7	התחייבויות מאזניות הנובעת ממכשירים נגזרים (4)
		100.2		114.7	התחייבויות כספיות אחרות (3)
	(5)	12,046.4		13,298.2	סך כל ההתחייבויות הכספיות
		582.1		606.6	סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
		148.8		147.0	נכסים לא כספיים
		730.9		753.6	סך כל האמצעים ההוניים

מיליוני \$ ארה"ב			מיליוני \$ ארה"ב			מטבע חוץ נומינלי ב-\$ אמריקני		
2.10	0.7	134.4	0.78	0.3	155.1			נכסים
(0.30)	(0.1)	134.8	0.00	0.0	154.3			התחייבויות
1.80			0.78					פער הריבית

- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבות היתרות הממוצעות על בסיס נתונים יומיים, ולאחר ניכוי היתרות המאזניות הממוצעות של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים.
- (3) למעט מכשירים נגזרים.
- (4) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).
- (5) הוצג מחדש, ראה ביאור 4.

הערה: נתונים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו
סקירת ההנהלה
חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית
ליום 31 במרס 2010

תוספת ב'
(במיליוני שקלים חדשים)

<u>31/12/09</u>		⁽¹³⁾ <u>31/03/09</u>		משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכול שווי הוגן	ללא תקופת פירעון	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל 3 חודשים עד 3 חודשים	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי												
בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים										
0.34	3.29	10,106.5		0.37	3.10	10,546.6	56.7	11.7	115.4	159.8	1,162.3	680.5	232.3	8,127.9	
1.20		1.1		1.90		1.6	-	-	-	-	0.7	0.9	-	-	-
0.15		268.3				-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.34		10,375.9	0.29	2.18	(6)	0.37	10,548.2	56.7	11.7	115.4	159.8	1,163.0	681.4	232.3	8,127.9
0.48	1.54	9,691.0		0.50	1.61	9,751.1	-	9.9	101.4	142.3	1,609.9	1,500.4	364.5	6,022.7	
1.20		1.1		1.90		1.6	-	-	-	-	0.7	0.9	-	-	-
0.48		9,692.1	0.44	1.58	(6)	0.50	9,752.7	-	9.9	101.4	142.3	1,610.6	1,501.3	364.5	6,022.7
		683.8	(0.15)	0.60		795.5	56.7	1.8	14.0	17.5	(447.6)	(819.9)	(132.2)	2,105.2	
							795.5	738.8	737.0	723.0	705.5	1,153.1	1,973.0	2,105.2	

מטבען ישראלי לא צמוד

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים (5)
אופציות (במונחי נכס בסיס)
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

התחייבויות פיננסיות (5)
אופציות (במונחי נכס בסיס)
סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

הערות ראה עמוד 42.

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאחדות שלו
סקירת ההנהלה
חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית
ליום 31 במארס 2010

תוספת ב- המשך 1
(במיליוני שקלים חדשים)

<u>31/12/09</u>			⁽¹³⁾ <u>31/03/09</u>		משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכול שווי הוגן	ללא תקופת פירעון	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכול שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי											
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים									
1.93	2.56	3,378.8			2.17	2.49	2,881.8	3.2	-	473.3	122.7	551.1	591.3	716.3	423.9
1.93		3,378.8	0.89	1.85	⁽⁶⁾ 2.17		2,881.8	3.2	-	473.3	122.7	551.1	591.3	716.3	423.9
2.03	2.13	3,252.9			1.95	2.58	3,102.2	-	25.5	498.3	82.6	129.0	1,556.7	535.7	274.4
0.15		11.0					-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.16		268.3					-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.88		3,532.2	0.75	2.06	⁽⁶⁾ 1.95		3,102.2	-	25.5	498.3	82.6	129.0	1,556.7	535.7	274.4
		(153.4)	0.14	(0.21)			(220.4)	3.2	(25.5)	(25.0)	40.1	422.1	(965.4)	180.6	149.5
								(220.4)	(223.6)	(198.1)	(173.1)	(213.2)	(635.3)	330.1	149.5

מטבע ישראלי צמוד למדד

נכסים פיננסיים, סכומים להביל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

נכסים פיננסיים (5)

סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

התחייבויות פיננסיות (5)

מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

הערות ראה עמוד 42.

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו

סקירת ההנהלה

חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 31 במארס 2010

תוספת ב' - המשך 2
(במיליוני שקלים חדשים)

<u>31/12/09</u>		סך הכול שווי הוגן	⁽¹³⁾ <u>31/03/09</u>		משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכול שווי הוגן	ללא תקופת פירעון	מעל 10 עד 20 שנים	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי		משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי											
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים	בשנים		באחוזים								
0.12	0.77	583.6			0.14	0.61	578.4	-	-	-	-	3.6	90.3	141.8	342.7
0.12		583.6	0.15	6.69	⁽⁶⁾ 0.14		578.4	-	-	-	-	3.6	90.3	141.8	342.7
0.11	0.66	581.2			0.10	0.67	575.1	-	-	-	-	4.2	56.0	66.7	448.2
0.11		581.2	0.17	1.99	⁽⁶⁾ 0.10		575.1	-	-	-	-	4.2	56.0	66.7	448.2
		2.4	(0.02)	4.70			3.3	-	-	-	-	(0.6)	34.3	75.1	(105.5)
								3.3	3.3	3.3	3.3	3.3	3.9	(30.4)	(105.5)

מטבע חוץ (7)

נכסים פיננסיים

נכסים פיננסיים (5)

סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות

התחייבויות פיננסיות (5)

סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

הערות ראה עמוד 42.

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו

סקירת ההנהלה חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 במארס 2010

תוספת ב' - המשך 3
(במיליוני שקלים חדשים)

31/12/09		31/03/09 ⁽¹³⁾		משך חיים ממוצע		שיעור תשואה פנימי		ללא תקופת פירעון		מעל 5 עד 10 שנים		מעל 3 עד 5 שנים		מעל שנה עד 3 חודשים		מעל 3 חודשים עד 3 חודשים		עם דרישה עתידית		
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכול שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכול שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	ללא תקופת פירעון	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד 3 חודשים
בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	בשנים
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית																				
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים																				
נכסים פיננסיים (5)																				
אופציות (במונחי נכס בסיס)																				
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים																				
סה"כ שווי הוגן																				
0.72	2.81	14,068.9	0.73	2.71	14,006.8	59.9	11.7	588.7	282.5	1,717.0	1,362.1	1,090.4	8,894.5	0.9	-	-	-	-	-	-
1.20	1.1	268.3	1.90	1.6	-	-	-	-	-	0.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.15	268.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.70	14,338.3	0.47	(6)	0.73	14,008.4	59.9	11.7	588.7	282.5	1,717.7	1,363.0	1,090.4	8,894.5	-	-	-	-	-	-	-
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים																				
התחייבויות פיננסיות (5)																				
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)																				
אופציות (במונחי נכס בסיס)																				
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים																				
סה"כ שווי הוגן																				
0.83	1.89	13,525.1	0.82	2.15	13,428.4	-	35.4	599.7	224.9	1,743.1	3,113.1	966.9	6,745.3	-	-	-	-	-	-	-
0.16	11.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.20	1.1	268.3	1.90	1.6	-	-	-	-	-	0.7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.16	268.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.82	13,805.5	0.50	(6)	0.82	13,430.0	-	35.4	599.7	224.9	1,743.8	3,114.0	966.9	6,745.3	-	-	-	-	-	-	-
מכשירים פיננסיים, נטו																				
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית																				
החשיפה המצטברת																				
532.8	(0.03)	578.4	59.9	(23.7)	578.4	59.9	518.5	542.2	553.2	495.6	(1,751.0)	123.5	2,149.2	521.7	2,272.7	2,149.2	2,149.2	2,149.2	2,149.2	2,149.2

1. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
2. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן בגין המכשיר הפיננסי, בעקבות הנהגות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי בביאור 18 בדוח הכספי לשנת 2009. לפירוט נוסף בדבר הנהגות השימוש לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 18 בדוח הכספי לשנת 2009.
3. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
4. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
5. למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
6. ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
7. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
8. מכשירים פיננסיים הנושאים ריבית משתנה מיינו לתקופות בהנחה שתזרימי המזומנים העתידיים הצפויים בגין המכשיר הפיננסי יפרעו במועד הקרוב ביותר של שינוי הריבית החוזי, או במועד הפירעון החוזי שלהם, לפי המועד הקרוב יותר מביניהם.
9. לבנק תכניות חיסכון בריבית משתנה הכוללות אופציה לפירעון מוקדם. תכניות אלו מיינו לתקופות לפי המועד הקרוב ביותר של שינוי הריבית החוזי. להערכת הבנק תזרימי המזומנים בגין תכניות אלו משקפים באופן סביר את החשיפה לריבית שלהם. סטייה אפשרית היכולה לבנות מפירעון מוקדם יותר ממועד שינוי הריבית אינה גבוה.
10. לבנק מכשירים צמודים למדד עם הבטחת קרן. לצורך מיון לתקופות לפירעון האופציה המשובצת אינה מפורדת. על פי הערכת הבנק, היות ומכשירים אילו הינם מעל שנה ושנתיים, הסבירות לירידת מדד הבסיס הינה זניחה, ולפיכך התזרים ללא התחשבות באופציה משקף באופן סביר את החשיפה לריבית.
11. חיובים עתידיים בכרטיסי אשראי המוצגים בסעיף אשראי לציבור והתחייבויות לכרטיסי אשראי המוצגים בסעיף התחייבויות אחרות, והמהווים ערבות שניתנה על ידי הבנק, מיינו לתקופה עם דרישה.
12. חלק מפקידונות הציבור מוצגים על פי אומדן הנהלת הבנק לגבי מועדי הפירעון בהתאם למודל. ההתחייבויות הפיננסיות ללא השפעת המודל: מח"מ אפקטיבי 0.38 שנים, שווי הוגן 9,768 מיליון ש"ח.
13. ההתחייבויות הפיננסיות הצמודות למדד ללא השפעת המודל: מח"מ אפקטיבי 2.09 שנים, שווי הוגן 3,093 מיליון ש"ח.

סקירת ההנהלה
סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק
(במיליוני שקלים חדשים)

31/3/10

תוספת ג'

1. יתרות באחריות התאגיד הבנקאי בסעיפים מאזניים וחוז מאזניים (3) (פעילות בישראל):

יתרת חובות	סיכון חוץ מאזני				סיכון מאזני			אשראי (1)(2)	
	סיכון אשראי	סך הכל	אחרות	קווי אשראי	סך הכל	עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים	איגרות חוב		
<u>בעייתיים (1)</u>	<u>כולל</u>								
-	10.6	-	-	-	10.6	-	10.6	-	ציוד אלקטרוני
-	23.0	-	-	-	23.0	-	23.0	-	חשמל ומים
-	22.5	-	-	-	22.5	-	22.5	-	תקשורת ושירותי מחשב
0.1	48.9	-	-	-	48.9	-	48.9	-	שירותים פיננסיים
-	1.5	-	-	-	1.5	-	1.5	-	מוצרי נפט
-	1.1	-	-	-	1.1	-	1.1	-	מזון
-	4,716.4	-	-	-	4,716.4	3.7	24.4	4,688.3	בנקים
-	3,780.9	10.0	10.0	-	3,770.9	-	2,242.1	1,528.8	ממשלה
<u>120.6</u>	<u>9,314.7</u>	<u>4,140.6</u>	<u>19.6</u>	<u>4,121.0</u>	<u>5,174.1</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>5,174.1</u>	אנשים פרטיים
<u>120.7</u>	<u>17,919.6</u>	<u>4,150.6</u>	<u>29.6</u>	<u>4,121.0</u>	<u>13,769.0</u>	<u>3.7</u>	<u>2,374.1</u>	<u>11,391.2</u>	סך הכל

2. יתרות ממוצעות (4) באחריות התאגיד הבנקאי בסעיפים מאזניים וחוז מאזניים (3) (פעילות בישראל):

סיכון אשראי	סיכון חוץ מאזני				סיכון מאזני			אשראי (1)(2)	
	כולל	סך הכל	אחרות	קווי אשראי	סך הכל	עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים	איגרות חוב		
10.6	-	-	-	-	10.6	-	10.6	-	ציוד אלקטרוני
22.9	-	-	-	-	22.9	-	22.9	-	חשמל ומים
0.6	-	-	-	-	0.6	-	0.6	-	תחבורה
16.8	-	-	-	-	16.8	-	16.8	-	תקשורת ושירותי מחשב
39.1	-	-	-	-	39.1	-	39.1	-	שירותים פיננסיים
1.6	-	-	-	-	1.6	-	1.6	-	מוצרי נפט
0.7	-	-	-	-	0.7	-	0.7	-	מזון
4,854.5	-	-	-	-	4,854.5	3.5	56.3	4,794.7	בנקים
3,681.0	10.0	10.0	-	-	3,671.0	-	2,102.7	1,568.3	ממשלה
<u>9,329.8</u>	<u>4,144.1</u>	<u>19.8</u>	<u>4,124.3</u>	<u>5,185.7</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>5,185.7</u>	אנשים פרטיים
<u>17,957.6</u>	<u>4,154.1</u>	<u>29.8</u>	<u>4,124.3</u>	<u>13,803.3</u>	<u>3.5</u>	<u>2,251.3</u>	<u>11,548.6</u>	<u>11,548.6</u>	סך הכל

(1) סיכון האשראי לציבור ויתרת החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות וההפרשה הנוספת לחובות מסופקים.

(2) אשראי לציבור למעט מפיקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראי.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) חישוב הממוצע נעשה על בסיס יתרות רבעוניות.

סקירת ההנהלה
סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק
 (במיליוני שקלים חדשים)

תוספת ג' - המשך

יתרות האשראי לציבור (1) על אחריות התאגיד הבנקאי (2)
 וסיכון אשראי בסעיפים חוץ מאזניים (3) (פעילות בישראל)

31/3/2009

יתרת חובות בעייתיים (1)	הוצאה הרבעונית בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	סיכון אשראי		סיכון אשראי מאזני		השקעה באג"ח	אשראי	
		כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני			
-	-	9.9	-	9.9	-	9.9	-	ציד אלקטרוני
-	-	20.9	-	20.9	-	20.9	-	חשמל ומים
-	-	3.4	-	3.4	-	3.4	-	תחבורה
-	-	4.4	-	4.4	-	4.4	-	תקשורת ושירותי מחשב
-	-	0.5	-	0.5	-	0.5	-	פעילויות בנדל"ן
-	-	29.5	-	29.5	-	29.5	-	שירותים פיננסיים
-	-	2.1	-	2.1	-	2.1	-	מוצרי נפט
-	-	0.4	-	0.4	-	0.4	-	מזון
<u>83.0</u>	<u>3.7</u>	<u>6,440.5</u>	<u>(4) 1,720.7</u>	<u>-</u>	<u>(4) 4,719.8</u>	<u>-</u>	<u>(4) 4,719.8</u>	אנשים פרטיים
<u>83.0</u>	<u>3.7</u>	<u>6,511.6</u>	<u>1,720.7</u>	<u>71.1</u>	<u>4,719.8</u>	<u>71.1</u>	<u>4,719.8</u>	סך הכול

- (1) סיכון האשראי ויתרת החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.
 (2) אשראי למעט מפיקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראי, כולל השקעה באג"ח של הציבור.
 (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
 (4) הוצג מחדש, ראה ביאור 4.

31/12/09

1. יתרות באחריות התאגיד הבנקאי בסעיפים מאזניים וחוץ מאזניים (3) (פעילות בישראל):

יתרת חובות בעייתיים (1)	סיכון חוץ מאזני			סיכון מאזני			אשראי (1)(2)	
	סיכון אשראי	סך הכל	אחרות	עסקאות במכשירים פיננסיים	איגרות חוב	סך הכל		
-	10.6	-	-	10.6	-	10.6	-	ציד אלקטרוני
-	22.8	-	-	22.8	-	22.8	-	חשמל ומים
-	1.2	-	-	1.2	-	1.2	-	תחבורה
-	11.0	-	-	11.0	-	11.0	-	תקשורת ושירותי מחשב
0.1	29.3	-	-	29.3	-	29.3	-	שירותים פיננסיים
-	1.7	-	-	1.7	-	1.7	-	מוצרי נפט
-	0.3	-	-	0.3	-	0.3	-	מזון
-	4,992.3	-	-	4,992.3	3.2	88.1	4,901.0	בנקים
-	3,580.8	10.0	10.0	3,570.8	-	1,963.1	1,607.7	ממשלה
<u>115.3</u>	<u>9,344.7</u>	<u>4,147.5</u>	<u>20.0</u>	<u>4,127.5</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>5,197.2</u>	אנשים פרטיים
<u>115.4</u>	<u>17,994.7</u>	<u>4,157.5</u>	<u>30.0</u>	<u>4,127.5</u>	<u>3.2</u>	<u>2,128.1</u>	<u>11,705.9</u>	סך הכל

סקירת ההנהלה
סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק
 (במיליוני שקלים חדשים)

תוספת ג' - המשך

2. יתרות ממוצעות (4) באחריות התאגיד הבנקאי בסעיפים מאזניים וחוך מאזניים(3) (פעילות בישראל):

סיכון חוץ מאזני				סיכון מאזני			אשראי (1)(2)	
סיכון אשראי	סך הכל	אחרות	קווי אשראי	עסקאות במכשירים פיננסיים	איגרות חוב	אשראי (1)(2)		
10.2	-	-	-	10.2	-	10.2	-	ציוד אלקטרוני
20.9	-	-	-	20.9	-	20.9	-	חשמל ומים
2.8	-	-	-	2.8	-	2.8	-	תחבורה
7.0	-	-	-	7.0	-	7.0	-	תקשורת ושירותי מחשב
0.2	-	-	-	0.2	-	0.2	-	פעילויות ונדל"ן
29.5	-	-	-	29.5	-	29.5	-	שירותים פיננסיים
2.0	-	-	-	2.0	-	2.0	-	מוצרי נפט
0.4	-	-	-	0.4	-	0.4	-	מזון
4,422.8	-	-	-	4,422.8	3.8	90.8	4,328.2	בנקים
3,824.0	10.0	10.0	-	3,814.0	-	2,439.3	1,374.7	ממשלה
7,162.7	2,250.2	19.8	2,230.4	4,912.5	-	-	4,912.5	אנשים פרטיים
15,482.5	2,260.2	29.8	2,230.4	13,222.3	3.8	2,603.1	10,615.4	סך הכל

(1) סיכון האשראי לציבור ויתרת החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות וההפרשה הנוספת לחובות מסופקים.

(2) אשראי לציבור למעט מפיקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראי.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) חישוב הממוצע נעשה על בסיס יתרות רבעוניות.

תוספת ד – חשיפה למדינות זרות

להלן סכום החשיפות המאזניות המצרפיות לארצות הברית על בסיס מאוחד:

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במארס	
2009	2009	2010
8.4	31.0	8.2
11.7	13.3	10.7
20.1	44.3	18.9

בנקים
תאגידים אחרים
סך הכול

הצהרה (CERTIFICATION)

אני שאול גלברד, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן הבנק) לרבעון שהסתיים ביום 31 במארס 2010 (להלן הדוח).
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, וכן:
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

חתימה:

שאול גלברד
מנכ"ל

16 במאי 2010
ג' בסיון תש"ע

הצהרה (CERTIFICATION)

אני מיכאל אלטמן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן הבנק) לרבעון שהסתיים ביום 31 במארס 2010 (להלן הדוח).
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, וכן:
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

חתימה:

מיכאל אלטמן
חשבונאי ראשי

16 במאי 2010
ג' בסיוון תש"ע

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ וחברות בנות שלו (להלן 'הבנק'), הכולל את המאזן התמציתי המאוחד ליום 31 במארס 2010 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלה בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות" שיישמו נקבע על ידי המפקח על הבנקים. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

**ד"ר האפט
רואי חשבון**

16 במאי 2010
ג' בסיוון תש"ע

תמצית מאזן ביניים מאוחד ליום 31 במארס 2010
(במיליוני שקלים חדשים)

<u>31 בדצמבר</u> <u>2009</u> (מבוקר)	<u>31 במארס</u> <u>2009</u> (בלתי מבוקר)	<u>31 במארס</u> <u>2010</u> (בלתי מבוקר)	
			נכסים
6,613.9	5,550.9	6,325.8	מזומנים ופיקדונות בבנקים
2,132.4	2,562.8	2,378.5	ניירות ערך
5,194.6	(1) 4,714.5	5,171.5	אשראי לציבור
148.3	148.7	145.1	בניינים וציוד
<u>65.3</u>	<u>36.0</u>	<u>69.6</u>	נכסים אחרים
<u>14,154.5</u>	<u>13,012.9</u>	<u>14,090.5</u>	סך כל הנכסים
			התחייבויות והון
12,019.5	11,334.3	11,994.7	פיקדונות הציבור
69.4	12.9	34.3	פיקדונות מבנקים
2.6	4.5	3.3	פיקדונות הממשלה
356.6	-	358.5	כתבי התחייבות נדחים
<u>1,001.1</u>	(1) <u>941.5</u>	<u>983.3</u>	התחייבויות אחרות
<u>13,449.2</u>	<u>12,293.2</u>	<u>13,374.1</u>	סך כל ההתחייבויות
<u>705.3</u>	<u>719.7</u>	<u>716.4</u>	הון עצמי
<u>14,154.5</u>	<u>13,012.9</u>	<u>14,090.5</u>	סך כל ההתחייבויות והון

(1) הוצג מחדש, ראה ביאור 4.

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מיכאל אלטמן
חשבונאי ראשי

שאול גלברד
מנהל כללי

דוד בן דוד
יו"ר הדירקטוריון

16 במאי 2010
ג' בסיוון תש"ע

תמצית דוח רווח והפסד ביניים מאוחד
לתקופה שהסתיימה ביום 31 במארס 2010
 (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר (מבוקר) <u>2009</u>	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במארס (בלתי מבוקר) <u>2009</u> <u>2010</u>		
236.1	55.3	59.1	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה
<u>11.9</u>	<u>3.1</u>	<u>0.9</u>	לחובות מסופקים
			הפרשה לחובות מסופקים
224.2	52.2	58.2	רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה
-----	-----	-----	לחובות מסופקים
			הכנסות תפעוליות ואחרות
135.1	29.2	34.7	עמלות תפעוליות
<u>10.8</u>	<u>3.2</u>	<u>1.0</u>	הכנסות אחרות
145.9	32.4	35.7	סך כל ההכנסות התפעוליות
-----	-----	-----	והאחרות
			הוצאות תפעוליות ואחרות
153.8	40.0	40.8	משכורות והוצאות נלוות
64.5	14.9	15.8	אחזקה ופחת בניינים וציוד
<u>108.9</u>	<u>23.3</u>	<u>25.9</u>	הוצאות אחרות
327.2	78.2	82.5	סך כל ההוצאות התפעוליות
-----	-----	-----	והאחרות
42.9	6.4	11.4	רווח מפעולות רגילות לפני מסים
			הפרשה למסים על הרווח מפעולות
<u>14.2</u>	<u>2.3</u>	<u>4.1</u>	רגילות
28.7	4.1	7.3	רווח נקי מפעולות רגילות
			רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מס
<u>0.6</u>	-	-	
29.3	4.1	7.3	רווח נקי
			רווח נקי למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג.
1.18	0.16	0.30	רווח למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג. מפעולות
<u>0.02</u>	-	-	רווח למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג. מפעולות
1.20	0.16	0.30	סך הכול

מספר המניות לצורך החישוב הנ"ל הוא 24,389,946 מניות רגילות בנות 0.01 ש"ח ע.ג. לכל אחת.

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח ביניים על השינויים בהון העצמי
לתקופה שהסתיימה ביום 31 במארס 2010
 (במיליוני שקלים חדשים)

לשלושה חודשים שהסתיימו
 ביום 31 במארס 2009

לשלושה חודשים שהסתיימו
 ביום 31 במארס 2010

בלתי מבוקר)			בלתי מבוקר)			בלתי מבוקר)			יתרה לתחילת התקופה
התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן			התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן			התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן			
סה"כ	עודפים	הוגן	הון מניות	סה"כ	עודפים	הוגן	הון מניות	שליטה	מניות
701.6	659.1	28.2	13.6	705.3	688.4	1.7	13.6	1.6	13.6
4.1	4.1	-	-	7.3	7.3	-	-	-	-
-	-	-	-	0.4	-	-	-	0.4	-
36.1	-	36.1	-	6.0	-	6.0	-	-	-
(14.8)	-	(14.8)	-	(0.7)	-	(0.7)	-	-	-
(7.3)	-	(7.3)	-	(1.9)	-	(1.9)	-	-	-
<u>719.7</u>	<u>663.2</u>	<u>42.2</u>	<u>13.6</u>	<u>716.4</u>	<u>695.7</u>	<u>5.1</u>	<u>13.6</u>	<u>2.0</u>	<u>13.6</u>

לשנה שהסתיימה

ביום 31 בדצמבר 2009

(מבוקר)

התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן			התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן			יתרה לתחילת השנה
סה"כ	עודפים	הוגן	הון מניות	סה"כ	עודפים	
701.6	659.1	28.2	13.6	701.6	659.1	13.6
29.3	29.3	-	-	29.3	29.3	-
0.9	-	-	-	0.9	-	-
(3.9)	-	(3.9)	-	(3.9)	-	-
(38.1)	-	(38.1)	-	(38.1)	-	-
<u>15.5</u>	<u>-</u>	<u>15.5</u>	<u>-</u>	<u>15.5</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
<u>705.3</u>	<u>688.4</u>	<u>1.7</u>	<u>13.6</u>	<u>705.3</u>	<u>688.4</u>	<u>1.6</u>

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי המזומנים ביניים מאוחד
לתקופה שהסתיימה ביום 31 במארס 2010
 (במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/09 (מבוקר)	שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31/3/09 (בלתי מבוקר)	שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31/3/10 (בלתי מבוקר)	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת רווח נקי לתקופה
29.3	4.1	7.3	
18.2	4.4	4.6	ההתאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:
11.9	3.1	0.9	פחת על בניינים וציוד
			הגדלת הפרשה לחובות מסופקים
(112.8)	(24.1)	(13.3)	רווח ממימוש והתאמות ניירות ערך זמינים למכירה ומפדיון איגרות חוב מוחזקות לפדיון
(0.6)	-	-	רווח ממימוש בניינים וציוד
4.5	1.1	0.1	קיטון במסים נדחים – נטו
			(קיטון) גידול נטו בעודף עתודה על יעודה לפיצוי פרישה ופנסיה
(10.8)	(2.7)	(1.0)	שערוך כתבי התחייבות נדחים
6.6	-	1.9	גידול בנכסים אחרים
(20.3)	(10.4)	(6.5)	גידול (קיטון) בהתחייבויות אחרות
45.7	(19.6) ⁽¹⁾	(16.8)	קרן הון מהטבות שהתקבלו מבעלי שליטה
0.9	-	0.4	
(56.7)	(48.2)	(29.7)	
(27.4)	(44.1)	(22.4)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות שוטפת
9.8	5.0	-	תזרימי מזומנים מפעילות בנכסים
(1,928.3)	(516.1)	(539.9)	תמורה מפדיון איגרות חוב מוחזקות לפדיון רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
1,516.0	376.4	69.7	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
1,839.2	1,116.1	242.9	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
0.7	0.2	-	ניירות ערך למסחר, נטו
(1,898.2)	(1,070.5)	104.6	פיקדונות בבנקים, נטו
(508.8)	(19.9) ⁽¹⁾	22.2	אשראי לציבור, נטו
(15.4)	(3.6)	(1.4)	רכישת בניינים וציוד
1.4	-	-	תמורה ממימוש בניינים וציוד
(983.6)	(112.4)	(101.9)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות בנכסים
1,006.7	321.5	(24.8)	תזרימי מזומנים מפעילות בהתחייבויות ובהון
53.9	(11.0)	(35.1)	פיקדונות מהציבור, נטו
(1.0)	9.3	0.7	פיקדונות מבנקים, נטו
350.0	-	-	פיקדונות מהממשלה, נטו
1,409.6	319.8	(59.2)	הנפקת כתבי התחייבות נדחים
398.6	163.3	(183.5)	מזומנים נטו ששימשו מפעילות בהתחייבויות ובהון
1,748.3	1,748.3	2,146.9	גידול (קיטון) במזומנים
2,146.9	1,911.6	1,963.4	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
			יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
2.5	-	-	פעולות בנכסים שלא במזומן
			בגין רכישת רכוש קבוע

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים הם חלק בלתי נפרד מהם.
 (1) הוצג מחדש, ראה ביאור 4.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ליום 31 במארס 2010

באור 1 - כללי

הדוחות הכספיים ביניים נערכו לפי אותם כללי חשבונאות מקובלים ושיטות החישוב הנקוטות בדוחות הכספיים השנתיים, לרבות אלו שנקבעו בתקן חשבונאות מספר 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, ויש לעיין בהם יחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2009 והביאורים המצורפים אליהם.

באור 2 - אירועים מהותיים

הבנק הוא תאגיד בנקאי הפועל בהתאם לרישיון 'בנק', לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א - 1981.

ביום 28 בינואר 2009 נתקבל רישיון המחליף את רישיונו הקודם של הבנק מיום 11 בינואר 2005, אשר התיר לבנק פעילות עם עובדי המדינה והמגזר הציבורי. על פי הרישיון החדש הבנק רשאי לעסוק בפעילויות חדשות ולהרחיב את קהל לקוחותיו, הכל בהשוואה למצב ערב קבלת הרישיון ובכפוף להיתר מראש של המפקח על הבנקים.

בד בבד עם רישיון זה נתקבל בבנק אישור המפקח על הבנקים להעניק שירותים ללקוחות יחידים (כגון שכירים, עצמאים ומשקי בית) ולתאגידים, ובלבד שהתאגידים לא יקבלו אשראי בסכום העולה על המגבלה שנקבעה.

הבנק סיים את היערכותו לפעילות על פי הרישיון החדש, בכפוף ובהתאם למדיניות הדירקטוריון בנושא זה.

באור 3 - השפעת תקני חשבונאות חדשים בתקופה שלפני יישומם

1. תקן חשבונאות מספר 29

בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29 "אימוץ תקני דיווח כספי (IFRS) (להלן התקן). התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968 ומחויבות לדווח על פי תקנותיו, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008.

האמור אינו חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

בחודש יוני 2009 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בעניין "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח בינלאומיים (IFRS) אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ידי תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי. בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בהתאם לתקני ה-IFRS הוא:

- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2011. ממועד זה ואילך יידרשו התאגידים הבנקאיים לעדכן את הטיפול החשבונאי בנושאים אלה באופן שוטף, בהתאם להוראות המעבר בתקנים בינלאומיים חדשים שיפורסמו בנושאים אלה.

- בנושאים שהם בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2013, כאשר בכונת הפיקוח על הבנקים לקבל במהלך שנת 2011 החלטה סופית בנושא זה. ההחלטה הסופית תיקבע בהתחשב בלוח הזמנים שייקבע בארה"ב ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקנית.

בחוזר הובהר כי לאחר השלמת תהליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים ישמור הפיקוח על סמכותו לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן יישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישת רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח, הוראות הקשורות לבקרה פנימית על דיווח כספי והוראות הקשורות לביקורת של רואי החשבון.

לפיכך, ועד לתאריכי היעד לאימוץ תקני ה-IFRS, כאמור לעיל, דוחות כספיים של תאגיד בנקאי או חברת כרטיסי אשראי ימשיכו להיות ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בשלב זה לא נקבעו הוראות המעבר שתחולנה בעת אימוץ התקנים הבינלאומיים לראשונה.

ביום 31 בדצמבר 2009 פורסם חוזר של המפקח על הבנקים, על פיו אומצו תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים, המטפלים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי. בחוזר אומצו תקני דיווח כספי בינלאומיים בנושאים המפורטים להלן:

1. IAS 8, בנושא "מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות";
2. IAS 16, בנושא "רכוש קבוע";
3. IAS 17, בנושא "חכירות";
4. IAS 21, בנושא "השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ";
5. IAS 27 (2008), בנושא "דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים";
6. IAS 28, בנושא "השקעות בחברות כלולות";
7. IAS 29, בנושא "דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות";
8. IAS 33, בנושא "רווח למניה";
9. IAS 34, בנושא "דיווח כספי לתקופות ביניים";
10. IAS 36, בנושא "ירידת ערך נכסים";
11. IAS 40, בנושא "נדל"ן להשקעה";
12. IFRS 2, בנושא "תשלום מבוסס מניות";
13. IFRS 3R, בנושא "צירופי עסקים".

בחודש אפריל 2010 פרסם המפקח על הבנקים טיוטה שמטרתה להתאים את הוראות הדיווח לציבור בנושאים הבאים:

1. נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו.
2. אירועים לאחר תקופת הדיווח.
3. הטיפול החשבונאי במענקים ממשלתיים וגילוי לגבי סיוע ממשלתי.
4. זכויות בעסקאות משותפות.
5. נכסים בלתי מוחשיים.

2. מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

ביום 31 בדצמבר 2007 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא 'מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי' (להלן החוזר או ההוראה). חוזר זה מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות 5, 114 ו-118 בארצות הברית ועל הוראות רגולטוריות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות ערך בארצות הברית. העקרונות המנחים שביסוד החוזר הם בבחינת שינוי מהותי בהשוואה להוראות הנוכחיות בנושא סיווג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו.

על פי החוזר, התאגיד הבנקאי נדרש להפריש להפסדי אשראי בשיעור מתאים כדי לכסות על הפסדי האשראי הצפויים על פי תיק האשראי שלו. נוסף על האמור לעיל, על פי החוזר הבנק נדרש לקיים הפרשה מתאימה כדי לכסות על הפסדי אשראי צפויים הנוגעים למכשירי אשראי חוץ-מאזניים, כגון התקשרויות למתן אשראי וערבויות. ההפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים על פי תיק האשראי תיעשה באחד משני המסלולים הללו: הפרשה פרטנית או הפרשה קבוצתית.

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי - תיושם בעבור כל חוב שנקבע כי הוא פגום ואשר יתרתו החוזית (בלא ניכוי מחיקות חשבונאיות, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי וביטחונות) היא 1 מיליון ש"ח או יותר. בנוגע לחובות אחרים בסכום נמוך יותר, התאגיד הבנקאי רשאי להחליט ולבצע הערכה פרטנית. ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי תוערך בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבי המקורי של החוב, או על פי השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו האשראי.

הפרשה ספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי (להלן הפרשה קבוצתית) - תיושם בעבור קבוצות גדולות של חובות קטנים (שיתרתם נמוכה מ-1 מיליון ש"ח) והומוגניים וכן בגין חובות גדולים שאינם פגומים. ההפרשה הספציפית להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי תחושב לפי הכללים שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקני Accounting for contingencies: FAS 5 (להלן FAS 5), על פי מודלים סטטיסטיים המביאים בחשבון את שיעור הפסדי העבר בגין כל אחת מהקבוצות ההומוגניות של חובות שלהם מאפייני סיכון דומים. ההפרשה הנדרשת לפי מכשירי האשראי החוץ-מאזניים תוערך על פי הכללים שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקני FAS 5.

ההפרשה הקבוצתית בתקופה שהוגדרה לאחר יישום ההוראות לראשונה תחושב על פי הוראות המעבר של הפיקוח על הבנקים, שעל פיהן תתבסס ההפרשה לכל ענף משק על שיעור ההפרשה בפועל בתקופה שהוגדרה לפני תאריך יישום ההוראה לראשונה ושנים נוספות כחלוף הזמן.

בהתאם לחוזר שהפיץ הפיקוח על הבנקים ידחה יישום ההוראה בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים ליום 1 בינואר 2011, בלא יישום למפרע בדוחות הכספיים לתקופות קודמות. בדוחות הכספיים השנתיים של שנת 2010 יכלול ביאור פרו-פורמה העוסק בהשפעת ההוראות החדשות על סעיפים מאזניים עיקריים בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 אילו הוראות אלו היו מיושמות ביום זה. על פי הוראות המעבר, תיזקף השפעת השינויים הנובעים מההוראות החדשות במועד יישומן לראשונה ישירות להון העצמי.

כמו כן הבנקים נדרשים לדווח לבנק ישראל על הנתונים שהיו נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים של התאגיד הבנקאי אילו היו מיושמות ההוראות החדשות בנתוני הדוחות ליום 31.12.2009, 31.3.2010, 30.6.2010, 30.9.2010 במתכונת דיווח המבוססת על פריטי מידע שנדרש לתת להם גילוי לפי ההוראות החדשות בביאורים, בסקירת ההנהלה ובדוח הדירקטוריון.

נכון למועד פרסום דוחות כספיים אלו הבנק השלים את החישובים הנדרשים עבור נתוני 31 בדצמבר 2009. כמו כן הבנק ממשיך בפיתוח ובבדיקת המערכת החדשה.

ביום 18 בפברואר 2010 פורסמו תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין בעקבות שינוי בהוראות הדיווח לציבור בנושא חובות פגומים כאמור. עיקרי התיקונים: בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 325 בדבר "ניהול מסגרות אשראי בחשבונות עובר ושב", יבוטלו סעיפים מסוימים אשר נוגעים להיבטים חשבונאיים של סיווג חשבונות מסוימים כבעייתיים, ולהכרה בהכנסות ריבית. נושאים אלו יטופלו במסגרת ההוראה הכללית למדידת הפרשות להפסדי אשראי וגילוי לגבי חובות בעייתיים.

- בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים" תוקנה ההתייחסות למאפיין סיכון "חובות בעייתיים" תוך התאמה להגדרות ולמונחים הכלולים בהוראה "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". מאפיין הסיכון שונה ל"סיכון אשראי בסיווג שלילי וסיכון אשראי בהשגחה מיוחדת" ותחתיו הוגדרו שלושה סוגי סיכון אשראי (בהשוואה לארבעה לפני התיקון): "סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת", "סיכון אשראי נחות" ו-"סיכון אשראי פגום". כמו כן, שיעורי הפרשה הנוספת שיחולו על הסוגים השונים של החובות הבעייתיים עודכנו ויהיו כלהלן:

סיכון אשראי "בהשגחה מיוחדת" -	1%
סיכון אשראי "נחות" -	2%
סיכון אשראי "פגום" -	4%

ביאור 4 – הצגה מחדש

החל מהדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2009 החליט הבנק לשנות את השיטה החשבונאית להצגת חיובים עתידיים של הציבור הנובעים מעסקאות בכרטיסי אשראי. בעקבות שינוי השיטה, החיובים העתידיים הנובעים מעסקאות בכרטיסי אשראי תוצגנה בסעיף 'אשראי לציבור' והתחייבויות לכרטיסי אשראי תוצגנה בסעיף 'התחייבויות אחרות'. לפני שינוי השיטה סעיפים אלו הוצגו כפריטים חוץ מאזניים. שינוי השיטה החשבונאית מתבסס על חוזר שהפיץ הפיקוח על הבנקים מיום 21 בפברואר 2007 המאפשר לתאגידים בנקאיים שאין בבעלותם חברות כרטיסי אשראי, לבחור באחת משתי השיטות ההצגה, כאמור לעיל.

א. השפעת ההצגה מחדש על סעיפי המאזן (במיליוני ש"ח):

ליום 31 במארס 2009			
כמדווח בדוחות אלה	השפעת ההצגה	כפי שדווח בעבר	
4,714.5	864.8	3,849.7	אשראי לציבור
941.5	864.8	76.7	התחייבויות אחרות

ב. אין השפעה על דוח רווח והפסד.

במליוני שקלים חדשים
ביאור 5 - ניירות ערך
ליום 31 במאָרס 2010 - בלתי מבוקר

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (1)
6.8	6.8	0.1	-	6.9

א. איגרות חוב המוחזקות לפדיין
איגרות חוב ומלוות ממשלתיים

רווח כולל אחר מצטבר (2)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן (1)
2,235.3	2,228.8	7.3	0.8	2,235.3
4.9	4.4	0.5	-	4.9
130.1	129.0	1.6	0.5	130.1
2,370.3	2,362.2	9.4	1.3	2,370.3

ב. ניירות ערך זמינים למכירה
איגרות חוב ומלוות ממשלתיים
איגרות חוב של החברה האם או של חברות בשליטתה
איגרות חוב של אחרים
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (1)
1.4	1.4	-	-	1.4
2,378.5	2,370.4	9.5	1.3	2,378.6

ג. ניירות ערך למסחר
איגרות חוב ומלוות ממשלתיים

סך כל ניירות הערך

ליום 31 במאָרס 2009 - בלתי מבוקר

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (1)
8.3	8.3	0.4	-	8.7
2.7	2.7	-	-	2.7
11.0	11.0	0.4	-	11.4

א. איגרות חוב המוחזקות לפדיין
איגרות חוב ומלוות ממשלתיים
איגרות חוב של אחרים
סך כל איגרות החוב המוחזקות לפדיין

רווח כולל אחר מצטבר (2)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן (1)
2,380.4	2,314.2	66.2	-	2,380.4
4.6	4.3	0.3	-	4.6
164.8	165.1	3.1	3.4	164.8
2,549.8	2,483.6	69.6	3.4	2,549.8

ב. ניירות ערך זמינים למכירה
איגרות חוב ומלוות ממשלתיים
איגרות חוב של החברה האם או של חברות בשליטתה
איגרות חוב של אחרים
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (1)
2.0	2.0	-	-	2.0
2,562.8	2,496.6	70.0	3.4	2,563.2

ג. ניירות ערך למסחר
איגרות חוב ומלוות ממשלתיים

סך כל ניירות הערך

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
(2) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

במיליוני שקלים חדשים
ביאור 5 - ניירות ערך
ליום 31 בדצמבר 2009 - מבוקר

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו		שוי הוגן (1)
		מהתאמות לשוי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	
6.8	6.8	0.2	-	7.0
רווח כולל אחר מצטבר (2)				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים		שוי הוגן (1)
		רווחים	הפסדים	
1,956.3	1,954.8	6.3	4.8	1,956.3
4.9	4.5	0.4	-	4.9
163.0	162.1	1.6	0.7	163.0
2,124.2	2,121.4	8.3	5.5	2,124.2
רווחים שטרם מומשו				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו		שוי הוגן (1)
		מהתאמות לשוי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשוי הוגן	
1.4	1.4	-	-	1.4
2,132.4	2,129.6	8.5	5.5	2,132.6

א. איגרות חוב המוחזקות לפדיון איגרות חוב ומלוות ממשלתיים

ב. ניירות ערך זמינים למכירה איגרות חוב ומלוות ממשלתיים איגרות חוב של החברה האם או של חברות בשליטתה איגרות חוב של אחרים סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

ג. ניירות ערך למסחר איגרות חוב ומלוות ממשלתיים

סך כל ניירות הערך

(1) נתוני שוי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
 (2) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שוי הוגן".

במיליוני שקלים חדשים

באור 6 - הפרשה לחובות מסופקים - מאוחד

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במארס

<u>2009</u>			<u>2010</u>			
<u>סך הכול</u>	<u>(בלתי מבוקר)</u>		<u>סך הכול</u>			
	<u>הפרשה נוספת (1)</u>	<u>הפרשה ספציפית (2)</u>		<u>הפרשה נוספת (1)</u>	<u>הפרשה ספציפית (2)</u>	
33.7	5.9	27.8	45.4	3.8	41.6	יתרה הפרשה לתחילת התקופה
6.7	0.1	6.6	3.1	0.1	3.0	הפרשה בתקופת החשבון
<u>(3.6)</u>	<u>(0.7)</u>	<u>(2.9)</u>	<u>(2.2)</u>	—	<u>(2.2)</u>	הקטנת הפרשה בתקופת החשבון
3.1	(0.6)	3.7	0.9	0.1	0.8	סכום שנזקף לדוח רווח והפסד
-	-	-	(0.2)	-	(0.2)	מחיקות
<u>36.8</u>	<u>5.3</u>	<u>31.5</u>	<u>46.1</u>	<u>3.9</u>	<u>42.2</u>	יתרת הפרשה לסוף התקופה

(1) כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים.

(2) לא כולל הפרשה בגין ריבית על חובות מסופקים, לאחר שהחובות נקבעו כמסופקים.

ביאור 7 - הלימות הון

<u>31/12/2009</u>	<u>31/3/2009</u>	<u>31/3/2010</u>
<u>מבוקר</u>	<u>בלתי מבוקר</u>	
<u>באזל 2 (1)</u>	<u>באזל 1 (2)</u>	<u>באזל 2 (1)</u>
702.3	677.7	710.0
353.5	(4.4)	359.7
<u>1,055.8</u>	<u>673.3</u>	<u>1,069.7</u>

1. הון לצורך חישוב יחס ההון
הון רובד 1, לאחר ניכויים
הון רובד 2, לאחר ניכויים
סה"כ הון כולל

<u>באזל 2 (1)</u>	<u>באזל 1 (2)</u>	<u>באזל 2 (1)</u>
7,054.5	5,637.5	6,979.6
2.7	11.0	3.5
714.8	-	749.9
<u>7,772.0</u>	<u>5,648.5</u>	<u>7,733.0</u>

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
סיכון אשראי
סיכון שוק
סיכון תפעולי
סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון

	<u>באחוזים</u>	
<u>באזל 2 (1)</u>	<u>באזל 1 (2)</u>	<u>באזל 2 (1)</u>
9.0	12.0	9.2
13.6	11.9	13.8
<u>9.0</u>	<u>9.0</u>	<u>9.0</u>

3. יחס ההון לרכיבי סיכון
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על
הבנקים

(1) מחושב בהתאם להוראת השעה בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון", מיום 31 בדצמבר 2008.
(2) מחושב בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מספר 311 ו-341 בדבר "יחס הון מזערי" ו"הקצאת הון בגין החשיפה לסיכונים שוק". הכותרות של מונחים מסוימים שנקבעו בהוראות אלה, וסיכומי ביניים מסוימים שהוצגו בביאור זה בדוחות שפורסמו בעבר, הותאמו וסווגו מחדש לפי מתכונת הגילוי של השנה השוטפת.

במיליוני שקלים חדשים
באור 8- דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ליום 31 במארס 2010 (לא מבוקר)

<u>סך הכול</u>	<u>פריטים שאינם כספיים</u>	<u>צמוד למטבעות אחרים</u>	<u>צמוד לאירו</u>	<u>צמוד לדולר</u>	<u>צמוד למדד המחירים לצרכן</u>	<u>לא צמוד</u>	
נכסים							
6,325.8	-	27.0	184.6	347.0	1,539.9	4,227.3	מזומנים ופיקדונות בבנקים
2,378.5	-	-	-	18.9	1,003.7	1,355.9	ניירות ערך
5,171.5	-	-	-	-	277.5	4,894.0	אשראי לציבור
145.1	145.1	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
69.6	-	-	-	0.1	-	69.5	נכסים אחרים
<u>14,090.5</u>	<u>145.1</u>	<u>27.0</u>	<u>184.6</u>	<u>366.0</u>	<u>2,821.1</u>	<u>10,546.7</u>	סך כל הנכסים
התחייבויות							
11,994.7	-	27.0	182.7	363.5	2,680.4	8,741.1	פיקדונות הציבור
34.3	-	-	-	-	-	34.3	פיקדונות מבנקים
3.3	-	-	-	-	-	3.3	פיקדונות הממשלה
358.5	-	-	-	-	358.5	-	כתבי התחייבות נדחים
983.3	-	-	0.1	1.5	6.9	974.8	התחייבויות אחרות
<u>13,374.1</u>	<u>-</u>	<u>27.0</u>	<u>182.8</u>	<u>365.0</u>	<u>3,045.8</u>	<u>9,753.5</u>	סך כל ההתחייבויות
<u>716.4</u>	<u>145.1</u>	<u>0.0</u>	<u>1.8</u>	<u>1.0</u>	<u>(224.7)</u>	<u>793.2</u>	סך הכול

במיליוני שקלים חדשים

באור 8- דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ליום 31 במארס 2009 (המשך) (לא מבוקר)

<u>סך הכול</u>	<u>פריטים שאינם כספיים</u>	<u>צמוד למטבעות אחרים</u>	<u>צמוד לאירו</u>	<u>צמוד לדולר</u>	<u>צמוד למדד המחירים לצרכן</u>	<u>לא צמוד</u>	
							נכסים
5,550.9	-	26.1	170.3	341.6	2,509.5	2,503.4	מזומנים ופיקדונות בבנקים
2,562.8	-	-	-	47.4	1,214.3	1,301.1	ניירות ערך
(1) 4,714.5	-	-	-	-	(1) 93.5	(1) 4,621.0	אשראי לציבור
148.7	148.7	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
<u>36.0</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>0.2</u>	<u>-</u>	<u>35.8</u>	נכסים אחרים
<u>13,012.9</u>	<u>148.7</u>	<u>26.1</u>	<u>170.3</u>	<u>389.2</u>	<u>3,817.3</u>	<u>8,461.3</u>	סך כל הנכסים
							התחייבויות
11,334.3	-	25.8	178.9	393.1	2,927.2	7,809.3	פיקדונות הציבור
12.9	-	-	-	-	-	12.9	פיקדונות מבנקים
4.5	-	-	-	-	-	4.5	פיקדונות הממשלה
(1) <u>941.5</u>	<u>-</u>	<u>0.1</u>	<u>0.2</u>	<u>0.7</u>	(1) <u>20.7</u>	(1) <u>919.8</u>	התחייבויות אחרות
<u>12,293.2</u>	<u>-</u>	<u>25.9</u>	<u>179.1</u>	<u>393.8</u>	<u>2,947.9</u>	<u>8,746.5</u>	סך כל ההתחייבויות
719.7	148.7	0.2	(8.8)	(4.6)	869.4	(285.2)	הפרש
							מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(438.1)</u>	<u>438.1</u>	מכשירים נגזרים ALM
<u>719.7</u>	<u>148.7</u>	<u>0.2</u>	<u>(8.8)</u>	<u>(4.6)</u>	<u>431.3</u>	<u>152.9</u>	סך הכול

(1) הוצג מחדש, ראה ביאור 4.

במיליוני שקלים חדשים
באור 8- דוח מאוחד על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ליום 31 בדצמבר 2009 (המשך) (מבוקר)

<u>סך הכול</u>	<u>פריטים שאינם כספיים</u>	<u>צמוד למטבעות אחרים</u>	<u>צמוד לאירו</u>	<u>צמוד לדולר</u>	<u>צמוד למדד המחירים לצרכן</u>	<u>לא צמוד</u>	
<u>נכסים</u>							
6,613.9	-	28.0	188.6	345.9	2,208.1	3,843.3	מזומנים ופיקדונות בבנקים
2,132.4	-	-	-	20.1	879.9	1,232.4	ניירות ערך
5,194.6	-	-	-	-	226.3	4,968.3	אשראי לציבור
148.3	148.3	-	-	-	-	-	בניינים וציוד
<u>65.3</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>0.3</u>	<u>-</u>	<u>65.0</u>	נכסים אחרים
<u>14,154.5</u>	<u>148.3</u>	<u>28.0</u>	<u>188.6</u>	<u>366.3</u>	<u>3,314.3</u>	<u>10,109.0</u>	סך כל הנכסים
<u>התחייבויות</u>							
12,019.5	-	28.3	187.1	364.4	2,802.6	8,637.1	פיקדונות הציבור
69.4	-	-	-	-	-	69.4	פיקדונות מבנקים
2.6	-	-	-	-	-	2.6	פיקדונות הממשלה
356.6	-	-	-	-	356.6	-	כתבי התחייבות נדחים
<u>1,001.1</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>0.4</u>	<u>0.6</u>	<u>15.4</u>	<u>984.7</u>	התחייבויות אחרות
<u>13,449.2</u>	<u>-</u>	<u>28.3</u>	<u>187.5</u>	<u>365.0</u>	<u>3,174.6</u>	<u>9,693.8</u>	סך כל ההתחייבויות
705.3	148.3	(0.3)	1.1	1.3	139.7	415.2	הפרש
<u>מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:</u>							
<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(268.3)</u>	<u>268.3</u>	מכשירים נגזרים ALM
<u>705.3</u>	<u>148.3</u>	<u>(0.3)</u>	<u>1.1</u>	<u>1.3</u>	<u>(128.6)</u>	<u>683.5</u>	סך הכול

במיליוני שקלים חדשים

ביאור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

<u>31/12/2009</u> (מבוקר)	<u>31/3/2009</u> (בלתי מבוקר)	<u>31/3/2010</u> (בלתי מבוקר)	א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
6.4	(1) 7.3	5.8	1. עסקאות שהיתרה בהן מייצגת סיכון אשראי:
23.6	22.0	23.8	ערבויות להבטחת אשראי
2,607.8	1,145.8	2,555.5	ערבויות אחרות
<u>1,519.7</u>	<u>555.6</u>	<u>1,565.5</u>	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
<u>4,157.5</u>	<u>1,730.7</u>	<u>4,150.6</u>	מסגרות חח"ד שלא נוצלו
			סך הכול

(1) הוצג מחדש, ראה ביאור 4.

ב. התקשרות חוץ מאזנית בגין פעילות לפי מידת הגבייה לסוף התקופה

סכומי הפיקדונות לפי מידת הגבייה אשר קוזזו מן האשראי לציבור (כלולים במגזר הלא צמוד)

<u>31/12/2009</u> (מבוקר)	<u>31/3/2009</u> (בלתי מבוקר)	<u>31/3/2010</u> (בלתי מבוקר)	פיקדונות הממשלה
806.0	1,166.3	717.7	פיקדונות הציבור
<u>367.5</u>	<u>430.7</u>	<u>364.0</u>	סך הכול
<u>1,173.5</u>	<u>1,597.0</u>	<u>1,081.7</u>	

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

1. לבנק הסכמי שכירות של מבנים, לתשלום בשנים הבאות בסכומים כדלהלן:

<u>31/12/2009</u> (מבוקר)	<u>31/3/2009</u> (בלתי מבוקר)	<u>31/3/2010</u> (בלתי מבוקר)	בשנה הראשונה
12.2	10.8	12.7	בשנה השנייה
8.2	6.9	8.2	בשנה השלישית
5.8	6.7	6.4	בשנה הרביעית
2.9	4.8	3.9	בשנה החמישית
2.6	4.2	3.6	יותר מחמש שנים
<u>7.3</u>	<u>6.9</u>	<u>6.8</u>	סך הכול
<u>39.0</u>	<u>40.3</u>	<u>41.6</u>	

2. הבנק צד להליכים משפטיים, במסגרת תביעות שהוגשו נגדו במסגרת ניהול עסקים על ידי לקוחות הבנק, לקוחותיו בעבר וכן צדדים שלישיים שונים. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות הדעת של יועציה המשפטיים, ועל פי המידע שעמד בפניה ביום הכנת הדוחות הכספיים נכללו בדוחות הכספיים, הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התביעות.

3. בחודש אוגוסט 2008 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד הבנק ויהבית בע"מ (בפירוק) בבית המשפט המחוזי בירושלים. סכום התובענה כ- 181 מיליון ש"ח. בתובענה נטען כי יש לחלק את תמורת מכירת הפעילות של קופות גמל וקרנות השתלמות מקבוצת הבנק שנמכרו להלמן אלדובי קופות גמל בע"מ, גם לעמיתים. הדיון מצוי בשלבים ראשונים אך להערכת יועצים המשפטיים של הבנק נראה כי סיכויי התביעה קלושים.

במיליוני שקלים חדשים

ביאור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון

<u>31/12/2009</u> (מבוקר)		<u>31/3/2009</u> (בלתי מבוקר)		<u>31/3/2010</u> (בלתי מבוקר)		
חוזי ריבית חוזים בגין	שקל מדד מניות	חוזי ריבית חוזים בגין	שקל מדד מניות	חוזים בגין	מניות	
<u>-</u>	<u>265.0</u>	<u>-</u>	<u>437.0</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים
						א. נגזרי ALM (1)
						חוזי פרוורד
						ב. נגזרים אחרים
29.4	-	19.3	-	31.3		חוזי אופציה אחרים שנכתבו
<u>29.4</u>	<u>-</u>	<u>19.3</u>	<u>-</u>	<u>31.3</u>		חוזי אופציה אחרים שנקנו
<u>58.8</u>	<u>-</u>	<u>38.6</u>	<u>-</u>	<u>62.6</u>		סך הכול
						2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים
						א. נגזרי ALM (1)
						שווי הוגן ברוטו חיובי
<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>3.3</u>	<u>-</u>		שווי הוגן ברוטו שלילי
<u>-</u>	<u>(11.0)</u>	<u>-</u>	<u>(0.2)</u>	<u>-</u>		
						ב. נגזרים אחרים
<u>1.1</u>	<u>-</u>	<u>(3)</u>	<u>-</u>	<u>1.6</u>		שווי הוגן ברוטו חיובי
<u>1.1</u>	<u>-</u>	<u>(3)</u>	<u>-</u>	<u>1.6</u>		שווי הוגן ברוטו שלילי
						3. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (בנקים)
						שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים פיננסיים
1.1	-	(3)	3.3	1.6		סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (2)
<u>-</u>	<u>26.5</u>	<u>-</u>	<u>43.7</u>	<u>-</u>		סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
<u>1.1</u>	<u>26.5</u>	<u>-</u>	<u>47.0</u>	<u>1.6</u>		4. פרוט מועדי פירעון (סכומי ערך נקוב)
						עד שלושה חודשים
-	265.0	-	35.0	12.5		מעל 3 חודשים ועד שנה
19.8	-	-	402.0	26.2		מעל שנה ועד 5 שנים
<u>39.0</u>	<u>-</u>	<u>38.6</u>	<u>-</u>	<u>23.9</u>		סך הכל
<u>58.8</u>	<u>265.0</u>	<u>38.6</u>	<u>437.0</u>	<u>62.6</u>		

- (1) נגזרים שהם חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק ואשר לא יועדו לגידור.
 (2) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים כפי שחושב לצורך מגבלה על חבות של לווה.
 (3) פחות מ- 0.1 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - רווח מאוחד מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

לשלושה חודשים שהסתיימו
ביום 31 במארס

2009   2010
(בלתי מבוקר)

א. בגין נכסים

36.5	44.2	מאשראי לציבור
0.7	0.4	מפיקדונות בבנק ישראל ומזומנים
44.3	(13.7)	מפיקדונות בבנקים
<u>25.6</u>	<u>2.7</u>	מאגרות חוב
107.1	33.6	
-----	-----	

ב. בגין התחייבויות

(67.6)	23.1	על פיקדונות הציבור
-	(0.1)	על פיקדונות מבנקים
-	<u>(1.9)</u>	על כתבי התחייבות נדחים
(67.6)	21.1	
-----	-----	

ג. בגין מכשירים נגזרים

(0.2)	2.8	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרי ALM
-----	-----	

ד. אחר

0.7	0.5	עמלות מעסקי מימון
14.8	0.7	רווח ממכירת אגרות חוב
<u>0.5</u>	<u>0.4</u>	בתיק הזמין למכירה, נטו
16.0	1.6	הכנסות מימון אחרות
=====	=====	

סך כל הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

<u>55.3</u>	<u>59.1</u>	
<u>(0.1)</u>	<u>(0.2)</u>	מזה, הפרשי שער, נטו

במיליוני שקלים חדשים

ביאור 12 - מגזרי פעילות

להלן תוצאות פעילות הבנק על פי מגזרי פעילות:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במארס						
2009 (בלתי מבוקר)			2010 (בלתי מבוקר)			
סה"כ	שוק ההון	קמעונאי	סה"כ	שוק ההון	קמעונאי	
55.3	-	55.3	59.1	-	59.1	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה
32.4	6.4	26.0	35.7	7.2	28.5	לחובות מסופקים הכנסות תפעוליות
<u>87.7</u>	<u>6.4</u>	<u>81.3</u>	<u>94.8</u>	<u>7.2</u>	<u>87.6</u>	ואחרות סך ההכנסות
<u>3.1</u>	<u>-</u>	<u>3.1</u>	<u>0.9</u>	<u>-</u>	<u>0.9</u>	הפרשה לחובות מסופקים
4.1	(0.6)	4.7	7.3	(0.2)	7.5	רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות
-	-	-	-	-	-	רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מס
<u>4.1</u>	<u>(0.6)</u>	<u>4.7</u>	<u>7.3</u>	<u>(0.2)</u>	<u>7.5</u>	רווח (הפסד) נקי

**לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009
(מבוקר)**

סה"כ	שוק ההון	קמעונאי	
236.1	-	236.1	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה
145.9	27.0	118.9	לחובות מסופקים הכנסות תפעוליות
<u>382.0</u>	<u>27.0</u>	<u>355.0</u>	ואחרות סך ההכנסות
<u>11.9</u>	<u>-</u>	<u>11.9</u>	הפרשה לחובות מסופקים
28.7	(1.0)	29.7	רווח (הפסד) נקי מפעולות רגילות
0.6	-	0.6	רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מס
<u>29.3</u>	<u>(1.0)</u>	<u>30.3</u>	רווח (הפסד) נקי